

# POGODA

Dzisiaj będzie na ogół pogoda słoneczna, lecz b. zimno. Temperatura najwyższa od 5 do 10 stopni, w nocy wzrost zachmurzenia. Temperatura od 0 do 10 stopni. Wiatry północno-zachodnie.

W niedzielę będzie pochmurno i ciepło. Możliwy prószyński śnieg. Temperatura do 25 stopni.

Możliwość opadów w niedzielę 30 procent.

Wschód: — 8:17; Zachód: — 5:41.

# Dziennik Związkowy

## POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908  
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

CENA  
**20¢**

No. 10 Rok (Vol.) LXVI

CHICAGO, ILL., Sobota-Niedziela, 12-13 Stycznia (Saturday-Sunday, January 12-13), 1974

Telephone BR 6-2700

# KISSINGER NA BLISKIM WSCHODZIE

## Tarcia i Rywalizacje w Chinach

### Czego Się Nie Robi Dla Pieniądzy

Paryż. (DP) — Dziennik paryski "L'Aurore" donosił — bez powołania się na źródła, że Pakistan zamówił 3 samoloty pasażerskie Concorde przez wzięcie udziału w zaliczeniu przez Francję sprawy trenowania w Pakistanie libijskich i innych arabskich pilotów w obsłudze i pilotażu francuskich samolotów wojennych Mirage zakupionych przez Libię, Irak i Arabię Saudyjską.

Porozumienie to zaproponowała Francja Pakistanowi dlatego, że wojskowi lotnicy francuscy od młodości trenowali Arabów a inne państwa zachodnio-europejskie — jak Austria i Szwajcaria — po ogłoszeniu arabskiego szantażu naftowego odmówiły swoich pilotów zakontraktowanych poprzednio przez Francuzów do uczenia arabskich pilotów.

"L'Aurore" pisze, że Pakistan wybrało na centrum szkoleniowe dlatego, że już wywiezieni w lotniskach na Mirages Pakistanczyści okazali się najlepszymi z zagranicznych pilotów.

### Deportowani i Uwięzieni

Ateny (UPI). Reżym grecki nakazał deportować i uwięzić w więzieniu na wyspie Jaros ateneńskiego wydawcę Nicolasa Psaroudakisa i aktora Stavrosa Paravasa, aresztowanych w ciągu ubiegłego tygodnia.

W więzieniu na tej wyspie znajduje się już 25 przeciwników politycznych reżimu, deportowanych w końcu grudnia.

Wyspa Jaros na morzu Egejskim ma sześć mil kwadratowych powierzchni i od czasów rzymskich była miejscem deportacji i więzienia przeciwników politycznych.

### Dowódca Frontu Północnego

Sztokholm (UPI). Szwedzki generał Bengt Liljeström został mianowany dowódcą zespołu obserwatorów rozjemczych N.Z. na froncie północnym Bliskiego Wschodu. Podlega mu będzie około 300 obserwatorów z 13 krajów, którzy obserwując pięć stano- wisk na granicy libańsko-izraelskiej i 18 stanowisk na granicy syryjsko-izraelskiej.

Należy wspomnieć, że ten 54-letni oficer artylerii był ochotnikiem, który w czasie drugiej wojny światowej walczył po stronie Finlandii przeciwko Związkowi Radzieckiemu.

### Decyzje Poczekają

Genewa. (UPI) — Sprawa porozumienia blisko-wschodniego przesunięta została z Genewy do gabinetów rządowych w Izraelu i w Egipcie, ale ostateczne decyzje poczekają na zakończenie nowej rundy "diplomacji osobistej" Sekretarza Stanu Henry Kissingera, który dziś wyruszy na Bliski Wschód, celem przeprowadzenia rozmów z przywódcami obydwóch państw.

Pół-oficjalny organ egipski "Al-Ahram" określił misję dr Kissingera jako "pilną" i stwierdził, że początkowo Sekretarz Stanu planował wyjazd na Bliski Wschód dopiero w lutym.

### Lżejszy Kaliber

"Brakuje chłanu, a bulke tarta młatem we wrzesciu... Proszę spojrzeć, oto katalog zamówień, a krzyżki — to towary niedostarczony. Jak pan widzi, istny cmentarz." (Wrocławskie "Słowo Polskie" — rozmowa z kierownikiem sklepu.)

### Toczy Sie Walka z Antybohaterami

#### Propaganda Nawołuje Do Pogotowia Na Wypadek Wojny

London (DP). — Wśród uporczywych poglądów o tarcach politycznych i rywalizacjach między lewicą i centrum, przy akompaniamencie kampanii przeciwko Konfucjuszowi, pretensji wzajemnych polityków i wojskowych oraz zmian w siłach zbrojnych oczekuje się na odwołanie 4 ogólnochiński Ludowy Kongres (odpowiednik parlamentu) czy Najwyższego Sowietu. 80 urodziny Mao minęły bez fanfar, bo w r. 1949 zakazał on uroczystego obchodzenia urodzin dyktatorzy partyjnych.

Rozprawa z filozofem sprzed 2,600 lat, Konfucjuszem, jest w istocie walką z "antybohaterami" współczesnymi: Liu Shao-chi i Chiang Kai-shekiem oraz zmarłym Lin Biao. Do rozprawy zapędzono 80-letniego filozofa Feng Ju-lan, który ogłosił samokrytykę b. konfucjonisty w "Kuangming Daily" (pismo dozwolone dla cudzoziemców).

W Pekinie odbywają się zebrania delegatów prowincjonalnych pod okiem premiera Chou En-lai, który najwięcej skorzystał na kompromisie 10 Kongresu. Odesłanie z Pekinu Li Teh-shenga uważanego za oficera najbliższego lewicy, mogłoby być jednym z przejawów rozgrywek między (Ciąg dalszy na str. 13-ej)

### "Prawda": Nie Ilość, Ale Jakość

Moskwa (UPI) — Partynia "Prawda" sowiecka, w artykule poświęconym planowaniu ekonomii i kontroli jakości, postawiła tezę, że wprawdzie Związek Radziecki jest "wyjątkowo bogaty" w zasoby, to jednak cierpieć będzie na niedomagania gospodarcze, jeżeli nie zacznie się kłaść nacisku na jakość, a nie ilość, produkcji.

"Prawda" stwierdza, że w ciągu ostatnich lat wiele już zrobiono dla usprawnienia produkcji "ale wiele jest jeszcze do zrobienia, aby zaplanowane cele skoordynować z programem dostaw surowców".

"Obecna ekonomia nie usprawnia rozwiązań we wszystkich dziedzinach... głównie dlatego, że jest nastawiona na pierwszy rzędzie na wskaźniki ilościowe, a nie jakość proporcjonalnego poprawienia jakości" poucza "Prawda".

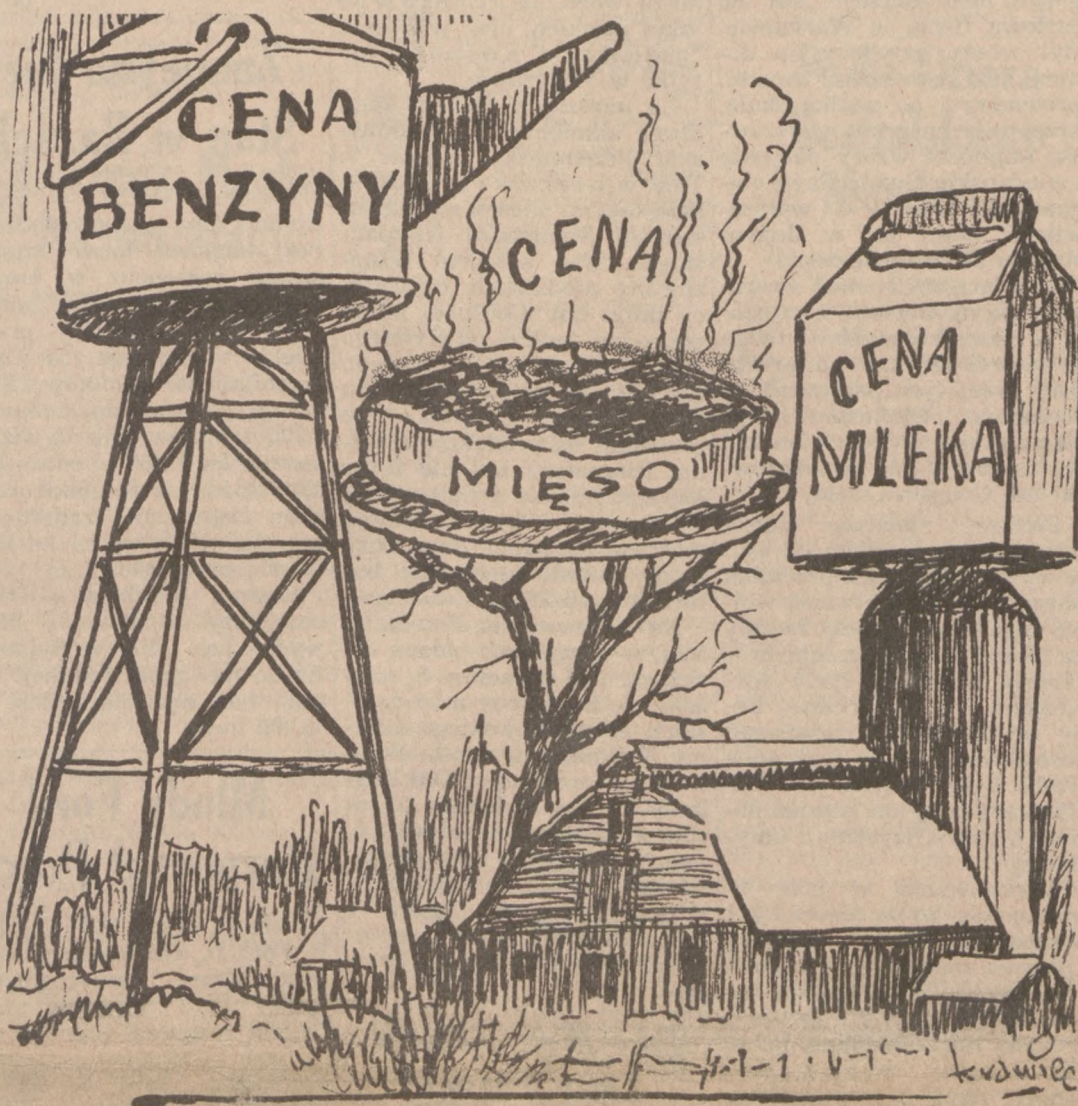
Wypowiedź ta jest zgodna z ustaleniami grudniowego plenum partyjnego, kiedy to zagadnienia ekonomiczne wysunięte zostały na plan pierwszy.

W ub. tygodniu kierownictwo partyjne zaapelowało do wszystkich robotników, aby wyrabiane przez siebie produkty uczynili pod względem jakości zdolnymi do konkurencji z produktami zagranicznymi.

"Prawda" przypomina, że kiepskie produkty są stratą dla państwa, bowiem zalegają w sklepach i nikt ich nie chce kupować.

"Powinniśmy nakładać surowe kary na dostawców wyrobów niskiej jakości, aby ich w ten sposób zmusić do wyrabiania lepszych produktów" konkluduje organ partyjny.

### Wszystko Idzie w Górę



### Sto Tysięcy Straciło Pracę w Grudniu

Washington (UPI) — Biuro statystyczne Dept. Pracy podało do wiadomości, że ponad sto tysięcy robotników straciło pracę w grudniu, na skutek kryzysu energetycznego. Większość z nich stanowią robotnicy przemysłu samochodowego, następnie pracownicy linii lotniczych, osoby zatrudnione na stacjach benzynowych, w hotelach, motelach i środkach transportacyjnych.

### Żona Bankiera Porwana i Zwolniona

Colorado Springs, Colorado. (UPI) — Midge Smartt, lat 53, żona bankiera William Smartt, lat 54, została porwana z własnego domu w ub. czwartek i zwolniona po kilku godzinach po wypłaceniu przez jej męża "poważnego" okupu. Dwóch zamaskowanych uzbrojonych mężczyzn, weszło do domu bankiera, związali go i zabrali jego żonę jako zakładniczkę do chwili wypłacenia przez bankiera żądanej przez nich okupu. Pani Smartt przez cały czas porwania jej, trzymająca ją w łóżku, była zadowolona z powodu, że jej mąż był bogatym człowiekiem. Agenci FBI prowadzą śledztwo.

### Dezterter Skazany Na Więzienie

Pt. Carson, Colo. (UPI) — Szeregowiec Richard D. Bucklin, który zbiegł z obozu wojskowego w Niemczech w roku 1969 do Szwecji, gdzie spędził cztery lata pracując dla firmy elektronicznej, został skazany na piętnaście miesięcy pracy w więzieniu federalnym. Bucklin, lat 27, dobrowolnie oddał się w ręce władz wojskowych w Denver, Colo. ubiegłego października, po powrocie do St. Zjednoczonych Bucklin stwierdził, że stał się dezertorem z armii, na znak protestu przeciwko wojnie wietnamskiej.

### Zasobne Dochody Kongresmanów i Senatorów

Washington (UPI). "Americans for Democratic Action", organizacja zrzeszająca liberalne elementy w życiu politycznym, zabiega o przeprowadzenie prawa finansowania kampanii politycznych z podatków płaconych przez obywateli amerykańskich, abyby nie dopuścić do nadużyć w kampaniach wyborczych podobnych do afery "Watergate".

ADA twierdzi, że znajdujący się na stanowiskach członkowie Kongresu, mają najlepsze szanse ponownego wyboru, gdyż posiadają do swej dyspozycji zasobne fundusze i dochody. ADA twierdzi, że znajdujący się na stanowisku senatorzy i kongresmani otrzymują \$274,754 w formie pensji własnej i pensji dla swego sztabu oraz na pokrycie kosztów utrzymania biura, w dodatku otrzymują \$66,977 na koszt podróży i komunikacji, oraz \$34,615 na pokrycie drobnych wydatków, a fundusze te pochodzą z podatków obywateli. Pensje członków Kongresu zostały podwyższone w marcu 1969 roku do \$42,500 rocznie i istnieje możliwość, że pensje te zostaną podwyższone do \$55,000 rocznie w bliskiej przyszłości.

W dodatku, jak twierdzi ADA, 98 procent z zasiadających w Izbie Niższej kongresmanów zostało ponownie wybranych w ostatnich wyborach, a 83 procent senatorów. W roku 1970 procent dla ponownie wybranych kongresmanów wynosił 96, dla senatorów 79 procent.

### Były Prezydent Boliwii Wydalony

La Paz (UPI) — Victor Paz Estenssoro, były prezydent Boliwii i przywódca reformy rolniczej przeprowadzonej w latach 1950, został aresztowany przez władze rządowe i wydany do Paragwaju. Paz Estenssoro, lat 66, był trzykrotnie prezydentem Boliwii, ostatnio jako przywódca Krajowej Partii Rewolucyjnej, występował z ostrą krytyką rządów wojskowych prezydenta Hugo Banzer.

### 3 Procesy Zapowiedziano w Polsce

London (D.P.) Jak doniosła prasa krajowa w najbliższym czasie odbędzie się w Polsce kilka krytycznych procesów o złodziejstwa i nadużycia w Warszawie, w Nowym Targu i we Wrocławiu.

Grupa złodziei, byłych pracowników fabryki samochodów w Żeraniu pod Warszawą skupowała na terenie fabryki części samochodowe po 20 proc. ich wartości — żeby poza bramą sprzedawać je kierownikom sklepów "Motocyklu" po 50 proc. wartości — a ci z kolei sprzedawali je już po 100 proc.

W wyniku kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska i wniosku do prokuratora, — przed sądem staną wkrótce pracownicy Tatrzarskiego Parku Narodowego, oskarżeni o to, że wylali do potoku trujące chemikalia.

We Wrocławiu staną przed sądem dyrektorzy tamtejszego "Metalzbytu", którzy przekazali na złom 23 tony nowitkich gwoździ budowlanych i innych wyrobów metalowych, jako rzekomo "niechodliwych". Po alarmie wszczętym przez prasę natychmiast znaleźli się nabywcy na te towary, a dyrektorem zarzuceno marnotrawstwo.

### Gub. Meskill Krytykuje Demokratów

Manchester, Conn. (UPI) — Gubernator stanu Connecticut Thomas J. Meskill zarzucił Demokratom, że celowo zwlekają z wniesieniem oskarżenia przeciwko prezydentowi Nixonowi w Kongresie (impeachment) abyby odwrócić całą procedurę do jesieni, szkodzić tym kandydatom republikaniskim.

"Plan Demokratów — jak mówił Meskill — polega na tym abyby odwrócić całą aferę Watergate i wniesienia oskarżenia przeciwko prezydentowi do jesieni, dla zdobycia więcej Demokratów do Izby Niższej w Kongresie oraz osiągnięcia zdecydowanej większości Demokratów dla obalenia wet prezydenta."

### Konferencja w Sprawie Kryzysu Naftowego

Washington. (UPI) — Prezydent Nixon w ub. środę zaprosił przedstawicieli sześciu państw europejskich, oraz Kanady i Japonii, do udziału w konferencji, jaka zostanie zwołana na dzień 11-go lutego, dla wynalezienia środków zapobiegawczych do walki z kryzysem naftowym.

Prezydent Nixon zapowiedział, że 13 państw posiadających złoża naftowe na Bliskim Wschodzie, w Afryce, Ameryce Łacińskiej i Azji, zostanie zaproszonych do udziału w podobnej konferencji w późniejszym terminie.

### Manewry "Marines" We Francji

Paryż (UPI) Organ francuskiej partii komunistycznej "L'Humanite" postawił pytanie, czy przeprowadzane w poł. wschodniej Francji manewry amerykańskiej piechoty morskiej oznaczają, że tworzone jest zaplecze dla amerykańskiej interwencji w świecie arabskim?

Około 800 strzelców morskich z jednostek 6 Floty USA brało udział w tygodniowych manewrach w rejonie Saint-Raphael.

Dziennik komunistyczny stwierdza, że zdaniem "obserwatorów" warunki geograficzne tego rejonu są bardzo podobne do warunków na Bliskim Wschodzie.

"Na jakich warunkach, jakiego porozumienia, przez kogo i w jakich okolicznościach podpisano — odbywają się te skandaliczne manewry? — Czy rząd zdecydował się zamienić nasz rejon śródziemnomorski w bazę, umożliwiającą zrealizowanie amerykańskich planów interwencji — przeciwko narodom arabskim?" zapytuje "L'Humanite". Z kół politycznych pochodzą wiadomości, że manewry te, które zakończone mają być dziś, były możliwe dzięki porozumieniu zawartemu między Francją i Stanami Zjednoczonymi.

### Dyplomata U.S. Odwołany z Pekinu

Washington (UPI). — Nicholas Platt, lat 37, jeden z czołowych dyplomatów amerykańskiej misji w Pekinie, został odwołany do Washingtonu, gdy jego samochód najechał na chińską dziewczynę i zabił ją. Platt powoził samochodem w którym znajdowała się jego żona i jej rodzice, — gdy niespodziewanie młoda Chinka jadąc na rowerze wpadła pod jego samochód.

Prawa Republiki Chińskiej przewidują odwołanie zagranicznych dyplomatów, — zamieszanych w fatalne wypadki samochodowe. Platt, po przednio zatrudniony był w konsulacie amerykańskim w Hong Kongu, jak i uważany był za eksperta w sprawach komunistów azjatyckich w Dept. Stanu.

### Grecka "Demokracja"

Ateny (UPI). Wojskowy reżym grecki dopuścił do głosowania na nowego arcybiskupa Grecji tylko 32 biskupów z ogólnej liczby 66. Reżym uznał, że do głosowania nie mają prawa ci biskupi, którzy swego czasu brali udział w Synodzie prawosławnym, zakończonym obraniem arcybiskupa Hieronimusa Prymasa Grecji.

Arcybiskup Hieronimus ustąpił zaraz po obaleniu prezydenta George Papadopoulosa i objęciu władzy przez obecny reżym.

### Dzisiaj Uda Sie Do Jeruzalem

#### Po Rozmowach z Prez. Egiptu, Anwar Sadatem

Aswan, Egipt (UPI). — Wczoraj w nocy sekretarz stanu Henry A. Kissinger przybył na rozmowy z prezydentem Egiptu w nadziei przyspieszenia zawarcia trwałego i konkretnego porozumienia między Arabami i Izraelami.

Pogwałcenia rozejmu i częsta wymiana strzałów między armiami Egiptu i Izraela — wzduż Kanalu Sueskiego — stanowią obecnie poważne zagrożenie dla pokojowych rozmów w Genewie.

Kissinger ma nadzieję, że uda się opracować plan, który byłby do przyjęcia przez obie strony. Jest to jego trzecia wizyta na Bliskim Wschodzie od wybuchu zbrojnego konfliktu arabsko-izraelskiego w październiku ub. roku.

Jeszcze w piątek Kissinger odbył 90-minutową konferencję z prez. Anwar Sadatem. Osoby towarzyszące obu stronom podają, — iż spotkanie odbyło się w przyjemnej atmosferze odprężenia. Sekr. Kissinger ponownie ma spotkanie z egipskim prezydentem w jego wili w Aswan nad brzegiem Nilu.

Następnie, — tego samego dnia uda się do Jeruzalem gdzie spotka się z premierem Izraela, Goldą Meir. Ponowny powrót do Aswan zaplanowany jest na niedzielę na kolejne spotkanie z Sadatem, poczem najprawdopodobniej Kissinger drugi raz uda się do Jeruzalem.

Głównym celem podróży — amerykańskiego sekr. stanu jest stworzenie możliwości dalszych negocjacji w Genewie, które wydają się tkwić w martwym punkcie. Sześć ostatnich sesji — w stolicy Szwajcarii, gdzie obie strony dyskutują warunki pokoju, — nie dało najmniejszych rezultatów.

W rozmowie z reporterami Kissinger wyraził ostrożny optymizm odnośnie pokojowego uregulowania sytuacji na Bliskim Wschodzie. Jak do tej pory główną trudnością wydaje się być warunki, przy którym stanowczo obstaje Egipt, żądając wycofania wojsk izraelskich, — najpierw częściowego, z Półwyspu Synajskiego. — Izrael twierdzi, iż nie cofnie swoich wojsk jeżeli Egipt również nie wycofa swoich oddziałów z rejonu Kanalu Sueskiego.

### Odbudowane Lotnictwo Izraelskie

Tel Aviv (DP) Zdaniem obserwatorów wojskowych izraelskie siły lotnicze wróciły do swego przedwojennego stanu. Zniszczone lub uszkodzone w czasie walk odrzutowce Phantom i Skyhawk zostały uzupełnione dzięki amerykańskim dostawom lub zreperowane przez techników izraelskich.

Również dzięki intensywnym ćwiczeniom liczba wyszkolonych pilotów pierwszej linii jest co najmniej wystarczająca na wypadek rozpoczęcia działań wojennych. Oblicza się również, że w arsenale jest dostatecznie dużo bomb i amunicji na prowadzenie wojny choćby przez miesiąc.

Również z paliwem izraelska armia, lotnictwo i marynarka wojenna nie mają kłopotów. Morale w siłach zbrojnych jest wysokie, a żołnierze ma pełne zaufanie do swego dowódcy.



## Postęp w Walce z Rakiem

Warszawskie "Kulisy" zamieściły wywiad z dyrektorem Instytutu Onkologii (walczy z rakiem) prof. J. Koszarowskim. M. in. czytamy tam: — **Panie Profesorze, 33 lata zajmują się Pan onkologią. W tym czasie właściwie poza wcześniejszym nieco wykrywaniem raka, które oczywiście nie jest bez znaczenia, leczeniem chirurgicznym, które tylko w części przypadków prowadzi do dłuższego lub trwałego wyleczenia oraz radioterapii, żadnych skutecznych środków w tej dziedzinie nie stworzyliśmy.**

— Tak nie jest. W przeciągu tego okresu sytuacja zmieniała się bardzo poważnie. Kiedy wracam myślami wstecz to wprost wierzyć się nie chce jak wielki postęp dokonany w zakresie naszej wiedzy. Przede wszystkim kolosalnie rozwinęła się chirurgia i radioterapia jako metody, które pozwalają podjąć się skutecznego leczenia przypadków kiedyś beznadziejnych. Poza tym rozwinął się i stale rozwija się z pełną nadzieją na przyszłość dział leczenia zachowawczego, to znaczy leczenia środkami chemicznymi i biologicznymi (na przykład hormonoterapia, immunoterapia). Liczba wyleczeń w tym czasie podwoiła się. Oczywiście, nie jest to jednak zupełnie współmierne w rzeczywistym opóźnieniu zagadnienia. Obecnie praktycznie możemy wyleczyć 50-70 proc. przypadków. Jest to jednakże wartość statystyczna. Niestety, niektórych nowotworów prawie w ogóle nie możemy wyleczyć. Inne leczą się w połowie przypadków, a jeszcze inne są całkowicie uleczalne.

— Za życia naszego pokolenia nastąpiły w medycynie pewne radykalne zmiany. Nie umiera się już dzisiaj masowo w krajach rozwiniętych, na przykład na gruźlicę czy inne choroby zakaźne, natomiast umiera się na tzw. choroby zwyrodnieniowe: układu krążenia i nowotwory. Jakże są szanse, że cywilizacja opłynie z kolei i tę grupę chorób?

— Musimy sobie wszyscy zdawać sprawę, że cykl życiowy określony jest momentem przysięgi na świat i odejściem z niego. Medycyna nikomu nie może ofiarować nieśmiertelności. Natomiast opanowanie gruźlicy i chorób zakaźnych ofiarowało ludziom w ostatnim 35-leciu przeciętnie ponad 20 lat dłuższego życia. Zwalczenie chorób nowotworowych i krążenia już w chwili obecnej dokłada kilka dodatkowych lat. Opanowanie tych chorób zwiększy ten prezent od medycyny o następnych lat kilkanaście, a miejmy nadzieję, że będą to lata nie tylko dłuższe, ale i dobre.

— Ale czy sądzi Pan, że nastąpi to jeszcze za życia naszego pokolenia?

— Wszystkie dane wskazują, że w dużym stopniu.

— **Panie Profesorze, całe niemal życie, na co dzień styka się Pan ze śmiercią. Jaki jest pański stosunek do tej sprawy? Czy zdarza się Panu myśleć o śmierci własnej i czy Pan się boi?**

— Oczywiście nie sposób nie myśleć o zjawisku, z którym obcuje się na co dzień. Trzeba jednak pamiętać, że śmierć jest i narodziny są zjawiskiem fizjologicznym każdej żywej istoty.

— **Ale rodzi się w nieświadomości, podczas kiedy umiera się różnie...**

— Prawo do dobrej śmierci jest aktualnym zagadnieniem medycyny, do której usługujemy podejście bez obciążenia kulturowych i często narzuconego strachu. Osobiście uważam za obowiązek współczesnej medycyny podejście do tego zjawiska w sposób otwarty, racjonalny, humanistyczny. Człowiek powinien umierać godnie i bez cierpienia. Medycyna nie wolno uciekać od wypełnienia tego obowiązku. Osobiście nie mam obsesji śmierci własnej. Wszyscy musimy ją zaakceptować. Czy się jej boję? Ta zależy od nastroju. Generalnie jednak z zasadą nie buntuję się przeciwko zjawiskom nieuniknionym.

Władysław Wiśniewski

## O Magazynach Mód w Dawnej Warszawie

Do wielu zalet naszej stolicy, znanych w świecie sprzed ostatniej wojny światowej — zaliczyć trzeba i elegancję mieszkalców Warszawy, a zwłaszcza jej pięknej, którą tę tradycję nadal podtrzymuje i w naszych czasach.

Przed wojną, był w Warszawie wielki modny i cieszył się zasłużoną sławą wielki magazyn mód damskich Bogusława Hersego. W późniejszym okresie, w następujących przemianach, z firmy Hersego pozostał jedynie skład z cennymi importowanymi jedwabiami. Nad wystawami tego sklepu, wisiały lampy o okrągłych kloszach, takie, jakie poprzednio znajdowały się dookoła całego gmachu.

Przez długie lata, a zwłaszcza w okresie poprzedzającym pierwszą wojnę światową, magazyn mód Hersego stał się czołową firmą w Warszawie. Był wtedy największym domem mód damskich. Firma ta, prowadzona na wielką skalę, przenosiła na grunt warszawski najlepsze wzory paryskie i wiedeńskie. Swoją sławę eleganckich kobiet — warszawianki mają jej w dużym stopniu do zawdzięczenia.

Inne magazyny mód wzorowały się na Hersem, korzystając z przeszkolonych u niego pracowników, lub po prostu były przez tych pracowników zakładane. Okoliczności te, skłoniły do wykorzystywania dla reklamy, jak Myszkowski lub Goussin Cattle.

Ciekawe zjawisko należy zanotować z tamtego okresu: w wyniku głębokich przemian powstałych po pierwszej wojnie światowej, kobiety zaczęły na równi z mężczyznami brać czynny udział w życiu społecznym i gospodarczym. Żeby się do nowych wymagań dostosować, pracę nad sobą trzeba było zaczynać od podstaw, aby osiągnąć pewien poziom kultury fizycznej i umysłowej.

Warszawianki w porę to znakomicie zrozumiały i wzniosły się na wyżyny mody i potrzeb zmienionych warunków życia. Wdzięcznym zakończeniem nowej postaci, musiało być uczesanie krótkich z reguły włosów i praktyczny strój z materiałów, zbliżonych typem do męskich. Coraz bardziej modną stawała się zgrabna, raczej dysplastyczna sylwetka. Powstały wówczas sklepy ze strojami, które określano mianem sportowych. Najbardziej charakterystycz-

niejszym z nich była — Teli-mena na Krakowskim Przedmieściu.

Moda męska, nie była wtedy tak elegancka jak damska. Na ulicy Długiej, firma Kurcana była znana ze sprzedaży na wielką skalę odzieży na raty. W okresie dwudziestu lat niepodległości, obiegło prasę warszawską jej ogłoszenie z rysunkiem, na którym zły pies targał nogawkę wytwornego pana, który tak przemawiał: "Nie trudź — że się piesku mały, nadaremnie tracisz siły. Praca będzie zmartowiana, bo garnitur — od Kurcana."

W kamienicy na rogu Podwala znajdował się wielki skład czapek firmy Antoni Tuczn. Przed pierwszą wojną światową, było to główne źródło zaopatrywania się w różnorodne typy czapek, jakie nosili wówczas uczniowie szkół polskich, oraz w słynne "maciejówki", noszone nie tylko w Warszawie.

Za narożnym domem stała duża kamienica — Krakowskie Przedmieście numer 7. Tam w pierwszym lokalu sklepowym, mieścił się zakład szewski Stanisława Hiszpańskiego. Nad sklepem wisiał złocony niedźwiedź czyszczący ciuchy. Godło to miało pochodzić jeszcze od słynnego Jana Kaliskiego, u którego terminował protoplasta rodu Hiszpańskich. Dopóki nie przeszedł na produkcję seryjną, Hiszpański był nie tylko najlepszym, ale i najbardziej w sprawach obuwia kompetentnym szwem. Jego buty mogły śmiało stać obok butów londyńskiego Buntinga.

Na Krakowskim Przedmieściu, w skrzydłach pałacu ordynacji pod numerem 5, mieściły się magazyny mód damskich Myszowski i firmy my Telimena, wreszcie sklep konfekcyjny — Old England — który doborom towarów w najlepszych gatunkach, zaomnił wszystkie inne sklepy do tego stopnia, że właściciela sklepu Aronsona, kupca z Placu Żelaznej Bramy, zaczęto nazywać "lordem Iron-gate."

### Były Mąż Aktorki Lany Turner Aresztowany

Los Angeles, Calif. (UPI) — Ronald Dante, lat 53, pracujący jako hipnotyzer w klubach nocnych, został aresztowany i oskarżony o spisek na życie rywalizującego z nim hipnotyzera, Michaela Deana, z La Jolla, Calif.

Dante zapłacił \$1.400 wynagrodzenia "mordercy" za zgłoszenie Deana, a okazało się, że mordercą tym był policjant pracujący w wywiadzie dla wykrycia zbrodniarzy. Dante jest siódmym z roz-wieczonych mężów aktorki filmowej Lany Turner, z którym rozwiodła się w roku 1972. Dante został aresztowany w Tucson, Arizona i osadzony we więzieniu.

### Z Cleveland

EUGENIA I JERZY STOLARCZYK  
Polski Program Radiowy  
Założony w 1927 roku  
WXEN  
Środa i Piątek, 7:30 wiecz.  
Niedziela, 10:30-11:30 rano  
106.5 FM—Cleveland, Ohio

### Wycieczki Do Polski

Sprowadzanie Rodzin i Znajomych

### "PEKAO"

Przekazy Do Wyboru  
Oraz Auta Marki "Fiat" i "Volkswagen"

### Groger Travel Bureau

152 The Old Arcade Phone: 621-6036  
Cleveland, Ohio 44114

### Polsko-Amerykańska

## KUCHNIA DOMOWA

Drugie, powiększone wydanie książki kucharskiej opracowanej przez redaktorkę Dziennika Związkowego — HELENĘ MOILL.

|                               |                                  |
|-------------------------------|----------------------------------|
| Przeprawy<br>w języku polskim | około<br>100 ilustracji          |
| Miary i wagi<br>amerykańskie  | Rady Praktyczne<br>600 Przepisów |
| ...                           | ...                              |

Cena \$3.00 — Poczta \$3.25

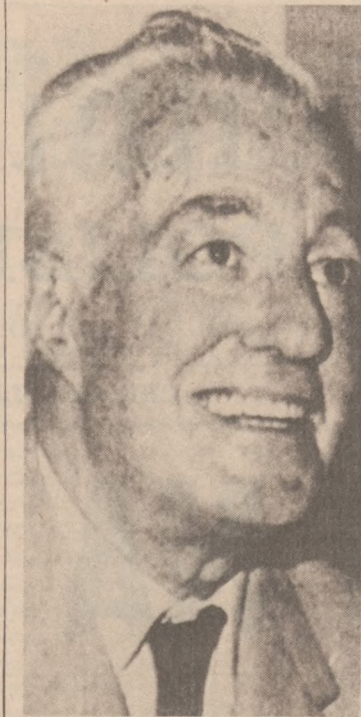
Po wypełnieniu niżej podanego kuponu zamówienia należy przesyłać wraz z czekiem lub "money order"

### DZIENNIK ZWIĄZKOWY

1201 N. Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60622  
UWAGA: — Na C.O.D. książek nie wysyłamy.

Polsko-Amerykańska Kuchnia Domowa  
W załączeniu przesyłam przekaz na sumę \$3.25 (włącznie z kosztami wysyłki) i proszę o przesłanie mi nowego wydania książki kucharskiej — "Polsko-Amerykańska Kuchnia Domowa" na następujący adres:

Imię i nazwisko \_\_\_\_\_  
Adres \_\_\_\_\_  
Miasto i Stan \_\_\_\_\_ "Zip Code" \_\_\_\_\_



RZYM. — Znany reżyser włoski, Vittorio De Sica, zapowiedział nakręcenie nowego filmu, w którym obok Sophie Loren wystąpić Elizabeth Taylor i Richard Burton. (UPI)

## Zmniejsza Się Stan w Bazach

Bangkok (UPI). — Stany Zjednoczone przeprowadzają, bez rozgłosu, dalsze zmniejszanie personelu w bazach lotniczych USA w Syjamie.

Po trzymiesięcznej przerwie — wznowione zostają anie wycyfrowanie lotników. Tym razem powróci do domu — 3,700 lotników oraz dywizjon samolotów EB66 — odrzutów-sów służących do elektronicznego zaglądania radarów, — kierujących lotem rakiet i artylerii przeciwlotniczej. Obecna redukcja "nie zmniejszy możliwości bojowych" baz USA w Syjamie. Aż do następnej redukcji obsada baz wynosić będzie — 35,000 ludzi.

## Młody Ford Rozpoczął Pracę

Detroit, Mich. (UPI). Edsel B. Ford II, syn obecnego prezesa firmy samochodowej Henry Ford II, przed kilkoma dniami rozpoczął pracę w zakładach założonych przez jego praradka, Forda, lat 25, po ukończeniu studiów w kolegium Babson, rozpoczął pracę jako analityka w wydziale planowania firmy.

## "Inches Slimmer"

PRINTED PATTERN



4503  
SIZES  
34-48  
by Anne Adams

This princess contress flows down your figure making you look INCHES SLIMMER all the way! Sew this sophisticated style for now, spring! Printed Pattern 4503: Women's Sizes 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48. Size 36 (bust 40) takes 3 1/2 yards 45-inch fabric.

Send \$1.00 for each pattern. Add 25c for each pattern for first-class mail and special handling. Send to Anne Adams c/o Polish Daily Zgoda, Pattern Dept., 243 West 17th St., New York, N.Y. 10011. Print NAME, ADDRESS, ZIP, SIZE and STYLE NUMBER. DOUBLE BONUS! Choose one pattern free in New SPRING-SUMMER Pattern Catalog. Get one free pattern printed inside. 100 beautiful fashions. all sizes. Send 75c now.

New! Sew & Knit Book — has basic tissue pattern .....\$1.25  
Instant Sewing Book .....\$1.00  
Instant Fashion Book .....\$1.00

Maks Villemer

## PRZEKŁĘTA

64 — (Ciąg dalszy)

— Zdaje mi się, że ktoś chodzi w salonie? rzekł przeklętny — może podслуchano nas?...

Helietta słuchała także.

— Nie ma nikogo.

Pomimo to, podeszła do drzwi, zasłoniętych grubą firanką; otworzyła i spojrzała.

Na niskim krześle, do pokowy ukryty w cieniu, siedział Kalub.

— Pan tutaj? Kto pana wprowadził?

— Nikt; dzwoniłem, nikt się nie odezwał, więc sam wszedłem.

Czarny śmiał się, a linia krwawa ust jego wilgotnych odrzynała się na czarnej twarzy, jasna, krwawiąca.

— Otóż jestem — ciągnął — i nie ruszę się, aż dostanę sto tysięcy franków, które winien mi hrabia de Sannois. W przeciwnym razie, strzeżcie się oboje: Ucieknę, ale nim wsiądę na okręt, zadunuję was oboje, jako morderców Piotra Randal.

Hrabia de Sannois zbliżył się i usłyszał ostatnie słowa Kaluba.

— Kłamiesz, pan zaręcza, że kłamiesz!

— Pani źle robi, że zaręcza: wie ona doskonale, że dała mi pięćset franków, żeby męża jej utopić. Mąż poszedł do dna i po wszystkim... Obecnie przypadek zdarzył, że spotkałem was oboje w tym pałacu, urządzonym, lecz to bardzo naturalne, że wymagam zapłacenia długu karcianego.

Jerzy de Sannois milczał, lecz błąd był, jak ściana.

Rozkazującym gestem kazał wyjść Helietcie sam został z Murzynem.

Przez chwilę błysnęła mu myśl, żeby zabić tego człowieka.

Wszystkoby się na zawsze skończyło.

Czarny śmiał się ciągle; — wiedział, że są na jego łasce.

— Czekam na pieniądze! — rzekł.

— Nie mam i nie mogę jeszcze dostać.

Panie hrabio, obiecałeś dziś zapłacić.

— Prawda, ale dopiero będę miał pieniądze za trzy dni Murzyn się skrzywił.

— Może pan odejść — ciągnął Jerzy. — Lecz bądź spokojny, za trzy dni przyjdź, a odbierzesz swój dług.

Murzyn wyszedł.

Hrabia padł na krzesło i twarz ukrył w dłonie.

Oh! uciekać z tego domu, zniknąć bez śladu!

Lecz Helietta nigdy się na to nie zgodziła.

Wreszcie, jak i czym uciekać? Nie mają grosza przy duszy, od dwóch miesięcy żyją na kredyt.

Trzeba także zapłacić dług wyścigowy, bo agent zaczyna zęby pokazywać i ogłosi hrabiego de Sannois oszustem, zamknie mu drzwi klubu sportowego.

Najpierw więc wypada zapłacić dwadzieścia pięć tysięcy franków, grać dalej na wyścigach, czekać, jak Lurette pójdzie w szranki, stawić na nią, wygrać i tym sposobem się uratować.

— Tak trzeba — mówił do siebie — a na długo będziemy mieli dostatek.

Nagle nazwisko Mornas przyszło do głowy, nazwisko, znane na targach pieniężnych Paryża, jako człowieka, którego interesy są w świetnym stanie. — Wexsel, podpisany tem nazwiskiem, byłby przyjęty przez każdego bankiera stolicy.

Wymyślił wtedy, jako najpewniejszą kombinację, sfalszować kilka weksli z nazwiskiem Mornas, puścić je w kurs, a po otrzymaniu ich wartości, grać na Lurette, jak tylko ukaże się w Auteil, co niedługo nastąpi.

A za pieniądze, które wygra, z łatwością wycofa weksle, zanim przedstawione zostaną handlarzowi drzewa w Kirch-ompre.

Miał popełnić fałszerstwo, ale taką wielką była namietność jego do gry, że nie zdawał sobie sprawy z podłości czynu, jakiego chciał się dopuścić.

Napisał dwa weksle z podpisem: Daniel Mornas.

Potem wziął kapelus, okrycie i wyszedł.

X. Coraz niżej...

Wsiadł na pociąg kolei obwodowej, a z wagonu udał się prosto na ulicę de Rome.

Zatrzymał się przed numerem 67 i wszedł na piąte piętro: Na prawo nad schodami były drzwi z blaszką i napisem: BITZER i S-ka.

Zadzwoił.

Lokaj otworzył i wprowadził go do salonu, umeblowanego w guście wschodnim.

— Pan Bitzer zajęty — rzekł — za chwilę będzie panu służył.

Rzeczywiście, niebawem uchyliły się drzwi gabinetu i wyrzucił agent handlowy, gruby, niski, z dużą rudą brodą.

— Ah! to pan hrabia; — wejdź pan, proszę, przykro mi, że dałem panu czekać! — lecz zajęty jestem bardzo, interesów wyżej głowy.

Jerzy od kilkunastu lat znał agenta i miał z nim różne sprawy.

— Jaki interes sprowadza pana hrabiego? — zapytał agent, siadając za biurkiem i mierząc Jerzego wzrokiem baw-dawczym.

Jerzy namyślił się.

Strach go przejął teraz. — Sumienie krzyczało:

"Fałszerz! Fałszerz!"

Jednocześnie głos łagodny szeptał mu do ucha!

— Zwróć się pieniądze i wszystko się skończy. Wyścigi dadzą ci wkrótce sto pięćdziesiąt tysięcy franków, zapłacisz Murzyna i przegrane na Lurecie; inaczej będziesz zgubiony.

— Fałszerz! Fałszerz! — powtarzał głos sumienia.

Lecz tym razem go już nie słuchał.

Podał weksle Bitzerowi.

— Co to jest?

— Przecie pan widzi; — weksle do dyskonta. Dobry dla pana interes. Daniel Mornas, to młody człowiek, mój przyjaciel; hula trochę i potrzebuje na jutro sto pięćdziesiąt tysięcy franków. Może pan dostarczyć mu taką sumę?

Mówiąc to, głos Jerzego drżał konwulsyjnie.

— Hm, hm, sto pięćdziesiąt tysięcy! — rzekł Bitzer. — Pański przyjaciel nie żałuje sobie.

— Ojciec jego jest najbogatszym kapitalistą w Wogezach; jak mówią, ma dochodu rocznego pięćdziesiąt tysięcy luidorów.

— Dlaczego pan Daniel Mornas sam nie przyszedł? — zapytał Bitzer, utkwivszy w Jerzym swoje małe biegające oczki.

(Ciąg dalszy nastąpi)

### Pilac Ziola Zakonnika — Chorób Sie Unika

Z całego świata nam dziękują i chwalą ZIOŁA ZAKONNIKA. Naukowo stwierdzono, że ziołowe herbaty pomagają przy różnych dolegliwościach. Polecamy specjalne mieszanki herbat ziołowych ZAKONNIKA w dużych paczkach: Nr. 1 HERBOVIT na artretyzm, "złaz krew", wątrobie, żółć i serce \$2.50; Nr. 2 GASOL — niestrawność, zgaga, gazy \$2.20; Nr. 3 HERBOLAX łagodnie przeczyszczające, \$2.00; Nr. 4 NERVOL na nerwy, bezsenność, zmęczenie, \$2.30; Nr. 5 UROL na nerki, pecherz, \$2.50; Nr. 10 REUMOL specjalne na reumatyzm, serce, \$2.50; Nr. 11 FIGOL ułatwiająca chudnięcie bez głodowania, \$2.50; Nr. 12 aromat. mieszanka ziół zamiast herbaty, \$2.20.

NOWOŚĆ: ZIOŁOWE Herbaty Zakonnika INSTANT TEA gotowe w parę sekund — do wyboru — Rumiankowa, Miętowa, KOPERKOWA lub z Dzikiej Róży. Pudełko na 30 szklanek, \$1.75. Polecamy też zdrowotne Herbaty Ziołowe W TOREBKACH (Herb Tea Bags) pud. 24 torebki \$1.45; Nr. 37W Witaminowy "E" na serce 100 kaps. 200 un. \$5.50.

Wszystko dla zdrowia! Prosimy zarezerwować wybrane numery herbat, załączając M.O. lub czek i dołączyć po 15c od każdego dolara na przesyłkę. Bez wpłaty i na C.O.D. nie posyłamy. Ale darmo wysyłamy broszurę "JAK UŻYWAĆ ZIOŁA" (10c na znaczek). Adres: MONK'S HERB CENTER, 2924 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60618

### Łapki Karakulowe • Błamy Karakulowe

w różnych kolorach oraz

Błamy z Norek

możesz obejrzeć i kupić

2946 N. Milwaukee

Tel. 252-2477

### ORIGINALL BRIDAL SHOPPE

3035 Milwaukee • Maria Sarniak, Właścicielka

NAJELEGANTSZY SKLEP POŁONIJNY DLA

PAN, KTORE CHCĄ BYĆ TAK UBRANE,

ZEBY JE PODZIWIANO

NA BALACH KARNAWAŁOWYCH

Wielki wybór sukni balowych gotowych i na

zamówienie. — Również piękne i oryginalne

suknie ślubne dla Panien Młodych, druhen i

matek. — Sklep otwarty od 7 rano do 9 wieczór

codziennie, a w soboty od 7-ty rano do 5 po poł.

Po Umówieniu Prosimy Dzwonić . . . 227-1047

### W ZWIĄZKU Z OGRANICZENIEM PALIWA I ZMNIJSZONĄ ILOŚCIĄ LOTÓW

prosimy o

WCZEŚNIEJSZE ZGŁOSZENIA

NA WYCIEZKI DO POLSKI

CAŁKOWITY ZAKRES USŁUG

## PEKAO

• Przedrużanie Wiz, Paszportów, Tłumaczenia Dokumentów,  
• Sprowadzanie Krewnych na Pobyt Stały i Czasowy —  
• Sprawy Imigracyjne,  
• Pobyt Kuracyjne w Polskich Uzdrowiskach.

### FALCON TRAVEL

2727 NORTH MILWAUKEE AVENUE

Chicago, Illinois 60647

Tel. 276-2100 — 276-2101

Właścicielki: E. Zbyszewska i A. Rutkowska

GODZINY: Poniedziałki i Czwartki 9 A.M. — 8 P.M.  
Wtorki, Piątki 9 A.M. — 6 P.M. — Soboty 9 A.M. — 4 P.M.  
Środy Zamknięte.

### POLSKIE BIURO PODRÓŻY

ROYAL TRAVEL SERVICE

Właściciel — TONY PIENKOWSKI

ZALATWIAMY SZYBKO, TANIO, FACHOWO

• sprowadzanie rodzin

• rezerwacje kabin na statek BATORY

• paczki, błamy karakulowe, samochody do Polski

• Rezerwacje miejsc na samolotach



## Żona Mordercy Żąda Rozwodu

Fairfield, California. (UPI) — Gloria Corona, lat 37, żona skazanego na dożywotnie więzienie, mordercy 25 robotników rolnych, Juan Corona, wniosła podanie do sądu o rozwód. Pani Corona, twierdzi dalej że jej mąż jest niewinny wniesionych przeciwko niemu oskarżeń, ale na skutek dzielących ich wielkich różnic zmuszona jest wnieść podanie o rozwód po 14 latach małżeństwa.

## Głos Palestyny

Bejrut (UPI). — Podczas gdy Yasser Arafat, przywódca najbardziej bojowej organizacji palestyńskiej Al Fatah, nie zabrał dotychczas głosu w sprawie udziału reprezentacji palestyńskiej w pokojowej konferencji genewskiej — drugi rangą dyktarz tej organizacji Salah Khalaf wypowiedział się zdecydowanie za udziałem Palestyńczyków w konferencji. "Czy nie jest to konferencja pokojowa dla wszystkich Arabów? My — Palestyńczycy nie możemy przyjmować parafianckiego widzenia, musimy patrzeć na sprawy pod kątem pan-arabskim" — powiedział Khalaf.

## Zebranie Stow. Pań Przy Akademii Najśw. Rodziny

Stow. Pań Pomocy przy Akademii Najśw. Rodziny odbędzie posiedzenie w poniedziałek, 14-go stycznia, o godz. 7:30 wieczorem w jadalni szkolnej pnr. 1444 W. Division ul.

Zarząd uprzejmie prosi o liczne przybycie, ponieważ będą omawiane plany związane z wiosenną imprezą. Po posiedzeniu przekąska i niespodzianka dla wszystkich obecnych członkiń. Honorarium czyni będą panie: A. Molina, H. Michalska, F. Adamowska. — Siostra Loyola i Siostra M. Pius, moderatorki, Hazel Kosłowska, prezeska, Anna Rydzka, sekretarka.

## Zebranie Polish Women's Civic Club

Regularne zebranie Polish Women's Civic Club, odbędzie się w poniedziałek, 14-go stycznia, o godzinie dwunastej w południe, u Marshall Fielda, w "English Room". Goście mile widziani. Podczas przyjęcia odbędzie się interesujący program pod kierownictwem p. Stanisławowej Głodek, na temat mody ostatniego półwiecza. Po rezerwacji na południowe przyjęcie należy dzwonić do p. Mitchell Skupien na numer — 776-8820 — Edwina Fifielska, prezeska, Stan. Olech, sekretarz.

## Z Życia Organizacyjnego ZNP

### Wiceprezes Prochot Zaprzysiął Nowy Zarząd Gminy 55 ZNP

W środę, 2-go stycznia, odbyło się roczne posiedzenie Gminy 55 ZNP, na które przybył Wiceprezes ZNP p. Franciszek Prochot. Po załatwieniu rutynowych spraw, prezes Gminy A. Jadał powołał na przewodniczącego wyborów del. Adama Tomaszewicza, który zaprzysiął wszystkich delegatów do Gminy na rok 1974, powołując również komitet mandatów oraz sędziów wyborów, od których również odebrał przysięgę. Po ustaleniu wynagrodzeń dla urzędników oraz daty i miejsca posiedzenia, przystąpił do wyboru zarządu Gminy.

#### Zmiany w Zarządzie Gminy

Wielkie zmiany zaszły w wyborze urzędników Gminy, którzy teraz reprezentują młodszą generację. Długoletni prezes Gminy p. Andrzej Jadał, jak również długoletni sekretarz Gminy L.C. Poprawski, z powodu wieku usunęli się z zarządów, aby oddać przewodnictwo Gminy w młodsze ręce.

Do nowego zarządu Gminy zostali wybrani następujące osoby: Prezeska Gminy została wybrana Anna Rydzka; wiceprezeska Zofia Kuntarasz; wiceprezesem — Franciszek Goliński; sekretarką Stefania Gondek; skarbnikiem, — Ignacy Pietrzak i marszałkiem Leon Dziubala.

Delegacje do Okręgu 12 jak i do Obozu Młodzieżowego polecono do mianowania nowemu zarządowi. W końcu były prezes Andrzej Jadał został mianowany dożywotnio honorowym prezesem Gminy. Tak ustępujący prezes A. Jadał, jak i sekretarz L.C. Poprawski przyrzekli swoją współpracę z nowym zarządem.

#### Przemówienie Wiceprez. Prochoty

Po zaprzysiężeniu nowego zarządu, Wiceprezes ZNP, p. Fr. Prochot przemówił serdecznie do zebranych delegacji, wyrażając korzyści z należenia do Związku Narodowego Polskiego. Wspomnił o ruchu młodzieżowym w całym Związku, które na przyszłe lato będzie miało swój drugi Zjazd w Cambridge Springs, o udzielaniu zasiłków dla zrzeszeń młodzieżowych o prowadzeniu różnego rodzaju sportów i zachęcał nowo wybrany zarząd do wzmocnienia akcji dla zdobywania nowych członków do ZNP.

Po skończonym przemówieniu Wiceprezesa Prochoty wszyscy obecni bawili się i gawędzili wspólnie przy podanej kawie i przekąskach.

Za wyjątkiem skarbnika i marszałka, cały zarząd Gminy stanowi młodsze już pokolenie, składające się przeważnie z kobiet. Nowa prezeska Gminy pani A. Rydzka wykazała swą pracę w Grupie 825, że potrafi ofiarować i dodatkowo pracować dla Związku. Sprawy Gminy będą więc w rękach doświadczonych, a wszyscy mają nadzieję, że tak Gmina jak i ZNP na tym skorzysta, czego całemu zarządowi życzy sprawozdawca — L.C.P.

### Wicepr. Szymanowicz Na Instalacji Grupy 1792 ZNP

Tow. Miłość Ojczyzny, Grupa 1792 ZNP zawiadoma swoich członków, iż posiedzenie instalacyjne odbędzie się w czwartek, 17 stycznia, o godzinie 7:30 wieczorem, w sali Lo Rayne Chateau, pnr. 5925 W. Diversey ave. Sekretarz finansowy A. Pestrak będzie przyjmował opłaty od 7-jej wieczorem.

Zarząd uprasza członków o jak najliczniejsze przybycie, ponieważ będziemy mieli zaszczyt gościć Wiceprezesa ZNP, p. Helenę Szymanowicz, która odbierze przysięgę od nowo wybranego zarządu naszej Grupy na rok 1974.

Władysław Sokalski, prez.; Maria Ogórek, sekr. prot.

### Skarbnik Moskal Na Instalacji Grupy 2185 ZNP

Tow. Strzelców Obrony Białego Orła, Oddział Legionu Pułaskiego 101 Grupa 2185 ZNP odbędzie swoje posiedzenie w czwartek, dnia 17 stycznia, w sali Moskale, 5639 Milwaukee Ave. Początek posiedzenia o godzinie 7:00 wieczorem, a o godz. 8-jej będzie instalacja nowego zarządu na rok 1974. Na instalację tę został zaproszony p. Edward Moskal, Skarbnik ZNP, który odbierze przysięgę od nowego zarządu Grupy.

Program instalacyjny będzie uroczysty i doskonałą kolacją.

Prezeska Maria Klinger — prosi o zapisanie w nowym roku jak największej liczby członków. Sekretarz finans., będzie odbierał opłaty do ZNP.

Prosimy o przybycie wszystkich członków na to posiedzenie.

Maria Klinger, prezeska; Józefa Przywara, sekr. prot.

### Z Gminy 34 ZNP

Roczne posiedzenie Gminy 34 ZNP odbędzie się w wtorek, 15 stycznia, w sali Domu Polskiego, 11939 S. Michigan ave., początek o 7:30 wieczorem. Na zebraniu tym przeprowadzone zostaną wybory nowego zarządu Gminy 34 ZNP, z tego powodu uprasza się Szan. Delegację o liczne przybycie. — Franc. Kabat, prezes; Franc. Jendryaszek, sekretarz.

## Kometa Kohoutka

Siódmego marca ub. roku pracujący na uniwersytecie hamburskim astronom czeskosłowacki dr Lubos Kohoutek ogłosił odkrycie komety, zbliżającej się do Ziemi. Tę samą kometa dnia prasa zachodnia opublikowała jej zdjęcie. Kometa znajdowała się wtedy w odległości 600 milionów kilometrów od Ziemi, a jak obliczono — najmniejsza odległość między naszą planetą, a tym gościem z kosmosu zostanie osiągnięta zimą tego roku.

#### Czym Jest Kometa?

Każda kometa (a najlepiej poznana jest, jak dotąd kometa Halley'a, odkryta w 1682 r. obserwowana ostatnio w 1910 r. i spodziewana w całym swym majestacie w 1986 r.) ma zazwyczaj "głowę", z której przy zbliżeniu się do Słońca wypływa smuga gazów zwana "warkoczem" lub "ogonem". Rozmiary głów bywają zmienne.

Np. kometa Halley'a, w chwili jej dostrzeżenia, we wrześniu 1909 r. w odległości 400 mln km od Słońca, miała głowę o średnicy niepełna 23 tys. km, a w 3 miesiące później, gdy odległość zmalała do 300 mln km, średnica głowy wzrosła blisko piętnastokrotnie do 350 tys. km, ulegając następni nieregularnym zmianom.

Warkocz komety mogą się rozciągać na wielkie odległości. Rzadko są krótsze niż 10 mln km. Nie należą też do rzadkości warkocze długości 50-60 mln km, a kometa z 1843 r. miała warkocz długości 300 mln km. (dwa razy dłuższy niż odległość Ziemi — Słońca).

Z tych wyników, że komety nie mogą być uważane

za jednolite ciała, takie jak planety. Do niedawna uważano powszechnie jądra komety za luźne zbiorowiska stałych brył różnych rozmiarów. Obecnie wypowiada się pogląd, że jądro komety może być utworzone z lodu złożonego z zamrożonej wody, amoniaku i metanu.

Pod wpływem promieniowania słonecznego, przy zbliżeniu się komety do Słońca, wyzwala się z tego lodu gazy, przede wszystkim nienasycone związki węglowe, oraz związki tlenu, azotu i wodoru. Częstotliwie i drobny pył komety, odpychane przez ciśnienie promieniowania słonecznego, głównie korpuskularnego, tworzą zjawisko warkoczów. Te hipotezy potwierdza obserwacja.

Powstawanie warkoczów przez siły odpychania wywieranego przez promienie słoneczne sprawia, iż są one zawsze skierowane w stronę od Słońca, a nie ciągną się za kometą jak dym za parowozem. Gdy kometa oddala się od Słońca, jej warkocz posuwa się przed nią, bo wy tym kierunku działa siła odpychająca, skierowana od Słońca do komety. To też wyjaśnia mechanizm kurczenia się warkoczów w miarę jak kometa znika w głębinach Wszechświata.

Na pytanie czy taka gazowa kometa nie zrobiłaby krzywdy Ziemi, gdyby się z nią zderzyła, lub musnęła tylko swym warkoczem, albo czy takie zjawisko mogło się zdarzyć w historii naszej planety, naukowcy odpowiadają, że nauka nie wyklucza takiej możliwości, choć nie sądzą, żeby to nam zagrażało.

K.K. Narodowiec

## Zebranie Wydziału Kongresu Pol. Amer.

Regularne miesięczne zebranie delegatów Wydziału Stanowego Kongresu Polonii Amerykańskiej odbędzie się w środę, 16 stycznia, o godz. 7:30 wieczorem, w Domu Wydziału, pnr. 1838 W. Division ulica.

Ze spraw głównych na zebraniu omawiane będą: budżet Wydziału na rok 1974; zebranie roczne — powołanie Komitetu Nominacyjnego; sprawozdania komitetów w sprawach polskich i amerykańskich; oraz szereg innych aktualnych spraw bieżących.

Wobec szybko zbliżającego się zebrania rocznego Wydziału, przypomina się organizacjom o potrzebie odnowienia delegacji na kadencję 1974 roku, nie odkładając tego na ostatnią chwilę.

Jak również wobec różnorodności spraw i problemów, o branie czynnego udziału przez delegatów w pracach KPA.

Kazimierz Łukomski — prezes Wydziału K. P. A.

## Padli Ofiarą Bestialskiego Mordercy

Dallas, Texas (UPI). Gustavo i Maria Cuello, uchodzący spod komunistycznych rządów Castro na Kubie, przez dziesięć lat pracowali ciężko ażeby zakupić sobie mały sklep żywnościowy. Przed kilku dniami do sklepu pp. Cuello wszedł młody człowiek, który zaczął sobie przyrządzać kanapkę z szynką. Po wręczeniu mu kanapki, bandyta wyciągnął z kieszeni pistolet, zaczął pp. Cuello ukleknąć i jednym wystrzałem w tył głowy pozbawił oboje życia. Później bestialski morderca ogolił kase, zabierając \$50 w gotówce. Syn zamordowanych, Julio, lat 32, powiada że rodzice przybyli do Miami z Kuby, przed dziesięciu laty, a następnie przenieśli się do Dallas, pracując ciężko ażeby za oszczędzone pieniądze kupić sobie mały sklepik.

## Kalendarzyk Posiedzeń

### Niedziela, 13 Stycznia

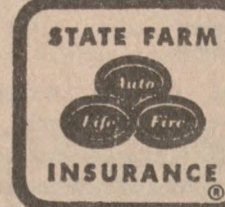
Klub Społeczny Baltyk zawiadoma wszystkich członków i członkinie, że nasza Instalacja i posiedzenie odbędzie się w niedzielę, 13 stycznia, w sali Weteranów, 1239 N. Wood ul., o 2 po południu. Prosimy wszystkich o liczne przybycie. Jak również zapraszamy wszystkich z nami współpracujące Kluby. — Za Zarząd: S. Goszczyńska, prezeska; L. Paszkiewicz, sekr. prot.

Klub powiatu Mielec odbędzie swe posiedzenie instalacyjne w niedzielę, 13-go stycznia, w sali Weteranów, pnr. 1239 N. Wood ul., o godz. 2-jej po południu. Po posiedzeniu będzie przyjęcie instalacyjne. Zarząd uprasza wszystkich członków o przybycie. Józef Mall, prezes; Helena Bajer, sekr. prot.

### Wtorek, 15 Stycznia

Stow. Rzeźników Polskich Grupa 1615 ZNP, odbędzie swe posiedzenie w wtorek, dnia 15 stycznia, o godz. 8-jej wieczorem, w lokalu Lo Rayne Chateau, pnr. 5925 W. Diversey Ave. — Zarząd prosi wszystkich członków o liczne przybycie, jest bowiem wiele ważnych spraw do załatwienia.

Jan Krystop, prezes; W. Krupela, sekr. prot.



### ABY UBEZPIECZYĆ

SWOJE AUTO  
SWÓJ DOM  
SWOJE ŻYCIE  
SWOJE ZDROWIE

wszystko, co potrzebujesz  
wiedzieć o ubezpieczeniu,  
TO STATE FARM

Wstąp Do Mnie:  
FRANK KUCZKA  
3657 West Division Street  
Telefon:  
276-6676

STATE FARM  
INSURANCE COMPANIES  
Home Offices: Bloomington, Illinois

## PODRÓŻE PACZKI EKAO

NAJLEPIEJ ZAŁATWIĆ  
przez  
2 BIURA  
**BALTIC TRAVEL**  
1246 Milwaukee Ave. 5317 W. Lawrence Ave.  
235-2444 286-8484  
PONAD 20 BARDZO TANICH WYCIECZEK.  
od 3 tyg. do 3 mies. — Wysyłamy samochody do Polski.

## PLACZĄCA STATUA MATKI BOŻEJ

W odpowiedzi na liczne prośby i szczerze zainteresowanie się zagadnieniem, czego dowodem były wypełnione sale u Weteranów jak i w St. Priscilla audytorium.

Serdeczne zaproszenie dla tych, którzy chcą usłyszeć orędzie — postępujących wypadków — naszych wyjątkowych czasów, wygłoszone przez panią Valerie NOBLE, która jest czystym świadkiem LEZ PLYNĄCYCH PO OBLICZU STATUI MATKI BOSKIEJ FATIMSKIEJ!

Serdecznie zapraszamy na  
NIEDZIELĘ 13 stycznia, o godzinie 3ej po południu  
do Audytorium Sw. Trójcy, 1443 W. Division ul.

Pani V. Noble poda poważne przyczyny Lez Matki Boskiej — przepowiedzianych przez Dzieci w latach 1917-23 — jak również nawiątał bardzo znamienne fakty i przepowiednie Matki Boskiej w Fatimie — łączące się bezpośrednio z naszą egzystencją w świecie, w dniu dzisiejszym. (Płatne ogłoszenie)

## COSMOS TRAVEL AGENCY

ZAŁATWIA SZYBKO I SOLIDNIE



- ★ Wyjazdy grupowe i indywidualne drogą lotniczą po najniższych cenach.
- ★ Załatwiamy sprawy emigracji na pobyt stały i w wizytach.
- ★ Przedłużania paszportów i wiz.
- ★ Sprawy notarialne i prawne łącznie z adopcją dzieci.
- ★ Wysyłkę pieniędzy, samochodów i lekarstw.
- ★ Wyjazdy na pobyt stały do Polski z zachowaniem upoważnienia do renty starczej i inwalidzkiej.

★ Rezerwacje miejsc na statku "Stefan Batory".  
★ Wysyłka paczek do Polski — Tanie — bez ograniczenia wagi.  
5050 S. ASHLAND AVE. Chicago, Illinois 60609  
Wanda Bulandowa • Tell. 436-4031-32  
ANDRZEJ H. METELSKI

### ODWIEDZASZ

POLSKĘ, EUROPE, ŚWIAT

## LEĆ KLM!

Codziennie, bezpośrednio

NOWY JORK - AMSTERDAM - WARSZAWA  
CHICAGO - AMSTERDAM - WARSZAWA

- Najlepsze amerykańskie samoloty
- Największy komfort
- Najsmaczniejsza kuchnia
- Wspaniała obsługa
- Najprzyjemniejszy przelot

KRÓLEWSKIE HOLENDERSKIE LINIE  
LOTNICZE KLM NAJSTARSZA  
LINIA NA ŚWIECIE

- Utrzymuje stale biuro w Warszawie
- Zatrudnia wielu polskich pilotów i personel władający językiem polskim
- Ułatwia przeloty na warunkach kredytowych (Pay later plan) oraz sprowadza bliskich drogą przedpłaty (Prepaid plan)

## Po Drodze Do Polski

zatrzymaj się w sercu Europy, w Holandii zwiedź Amsterdam — miasto-gród. Skorzystaj z największego sklepu wolnocłowego na lotnisku Schipol.

Jadąc Królewsko Holenderską Linia Lotniczą jedziecie naprawdę po królewsku!

SZCZEGÓŁY  
W AGENCJACH PODRÓŻY



POŚWIĄTECZNA WYPRZEDAŻ  
**20% ZNIŻKI**  
Przy kupnie perfum, kosmetyków, biżuterii i peruk dla pań i panów. — Polski Zakład Kosmetyczny.  
**MAGIC OF EUROPE**  
2426 N. Harlem Ave. Tel. 453-9611  
Dyplomowane kosmetyczki  
KLARA SZELLER i KRYSZYNA POTYNSKA  
Bezpłatne Parkingi.

**"T/S STEFAN BATORY"**  
to luksus dostępny dla każdego!

Zakosztuj prawdziwego wypoczynku na pokładzie luksusowego liniowca "STEFAN BATORY". Stabilizatory, pełna klimatyzacja, wysmienita kuchnia, bezstresowa atmosfera i sprawna obsługa.

Każdy rejs do Macierzy zapewni kompletny wypocinek, możliwość zawarcia znajomości, okazje do wzięcia udziału w bogatym programie rozrywkowym.

**ROZKŁAD REJSÓW NA 1974 r.**

| MONTREAL | GDYNIA   | GDYNIA  |
|----------|----------|---------|
| ODJAZD   | PRZYJAZD | ODJAZD  |
| 18-IV 74 | 30-IV 74 | 3-V 74  |
| 18-V     | 30-V     | 2-VI    |
| 17-VI    | 29-VI    | 2-VII   |
| 17-VII   | 29-VII   | 1-VIII  |
| 16-VIII  | 28-VIII  | 31-VIII |
| 16-IX    | 28-IX    | 2-X     |
| 17-X     | 28-X     | 31-X    |
| 14-XI    | 25-XI    | 28-XI   |
| 11-XII   | 23-XII   |         |

\*1 Quebec

Rezerwacji dokona każde biuro podróży lub.

**POLISH OCEAN LINES**  
McLEAN KENNEDY LIMITED  
General Agents for U.S. and Canada  
MONTREAL — 410 St. Nicholas St. (514) 849-6111

**Dziś od 2-jej po południu**  
**Jutro w Niedzielę od 12-tej w południe**  
następne dni od 6:30 wieczorem

W nowej i kolorowej komedii młodzież wiejska ucieka do miasta w pogoni za szczęściem!

**"150 Na Godzinę"**  
4 Pokazy od 12:30 — 3:30 — 6:30 i 9:30  
Przypomina nasze młode lata, pierwszą miłość, marzenia i dążenia do lepszego jutra przy boku ukochanej.

★ ★ ★ ★ ★  
Oraz ze Złotej Serii  
walka szatana o duszę człowieka w g opowiadań ludowych z 1000 i 1 nocy!

**"Pan TWARDOWSKI"**  
3 Pokazy od 2-jej — 5-jej i od 8-jej  
Z czartem żyje w przyjaźni...  
by uszczęśliwić świat i zdobyć tajemnicę wiecznej młodości!

Dla zwiększenia frekwencji obniżamy ceny  
dorosli \$2.00 — młodzież szkolna i dzieci \$1.00

Telefon 545-5922 **KINO Milford** Pulaski Przy Milwaukee Ave.



## Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA



Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois  
Published Daily except Sundays at  
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.  
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny

JÓZEF H. GAJDA, Zarządca

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707  
Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700. Rekopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

## WARUNKI PRENUMERATY

| WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ<br>W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE |                        |
|--------------------------------------------------------|------------------------|
| Codziennie i Sobotnie                                  | Tylko                  |
| Rocznie (1 yr.) \$26.00                                | Sobotnie Wydanie       |
| Półrocz. (6 mos.) 15.00                                | Rocznie (1 yr.) \$8.00 |
| Kwartal. (3 mos.) 8.50                                 | Półrocz. (6 mos.) 5.50 |
| Miesięcz. (1 mo.) 4.00                                 | Kwartal. (3 mos.) 3.25 |
| CODZIENNE (bez soboty)                                 |                        |
| W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE                          |                        |
| Rocznie (1 yr.) \$18.00                                | Kwartal. (3 mos.) 6.50 |
| Półrocz. (6 mos.) 11.00                                | Miesięcz. (1 mo.) 3.00 |

| DO INNYCH KRAJÓW:                        |                         |
|------------------------------------------|-------------------------|
| Codziennie i Sobotnie                    | Tylko                   |
| Rocznie (1 yr.) \$34.00                  | Sobotnie Wydanie        |
| Półrocz. (6 mos.) 20.00                  | Rocznie (1 yr.) \$10.50 |
| Kwartal. (3 mos.) 12.00                  | Półrocz. (6 mos.) 7.50  |
| Kwartal. (3 mos.) 4.50                   |                         |
| W kioskach (News-Stands) — pojedynczy    |                         |
| Numer Codziennie (Single Daily Copy) 15c |                         |
| W kioskach (News-Stands) — pojedynczy    |                         |
| Numer Sobotni (Single Saturday Copy) 20c |                         |

## Nowa Misja Kissingera

Trzeba przyznać, że Sekretarz Stanu Henry Kissinger rozwinął bardzo energiczną akcję na rzecz doprowadzenia do porozumienia arabsko-izraelskiego w pierwszej fazie rokowań pokojowych, a mianowicie w sprawie rozdzielania wojsk w rejonie kanału Sueskiego. Jest to sprawa skomplikowana, bo obie strony mają swoje żywotne interesy.

Dla Arabów zajmowanie obecnych stanowisk jest wygodniejszą pozycją militarną, mającą do tego charakter prestiżowy, dla Izraela zaś podsuwanie się Arabów na pustynię Synaj jest kwestią strategicznego bezpieczeństwa.

W praktyce politycznej uzgodnienie kompromisu w tym wstępnym zagadnieniu otworzy drogę do dalszych rokowań, co jest istotą rzeczy w zadawnionym i manifestującym się wojennym konflikcie na Środkowym Wschodzie.

Kissinger spełnia rolę pośrednika. Przeprowadzi konferencje w stolicach krajów zainteresowanych bezpośrednio konfliktem, naradzał się w Washingtonie z dyplomatami obu krajów, a obecnie znowu bawi na Środkowym Wschodzie, aby przekonać Egipt i Izrael o konieczności umiarkowanego traktowania problemu wycofania wojsk.

Strona egipska zarzuca w ostatnich dniach Izraelowi, że mówi o planie wycofania, ale nie przedstawia konkretnych propozycji, które dotyczyłyby całej strefy kanału Sueskiego. Ale Egipt przez sztywną postawę co do wycofania swojej Trzeciej Armii z wschodniej strony Suez oraz naleganie, aby Izrael wycofał swoje siły na całej linii, a więc i z obszarów Egiptu po zachodniej stronie kanału, w niczym nie ułatwia możliwości rozwiązania kompromisowego.

Egipcjanie chcą utrzymać Trzecią Armię w Synaju, ponieważ jest to ważny przyczółek, mający otwarty dla dostaw zbrojeniowych dostęp przez Zatokę Sueską do morza Czerwonego, którą — jak głoszą relacje prasowe — właśnie idą sowieckie dostawy zbrojeniowe.

Wiadomo, że gdy minister obrony Izraela Dayan konferował ostatnio z Kissingerem w Washingtonie, strona amerykańska wniosła pewne poprawki do izraelskich propozycji

co do wycofania wojsk. Wiadomo też, że Egipt nie zajął stanowiska w stosunku do planu Izraela i dlatego przypuszcza się, że wyjazd Kissingera do Egiptu, a następnie do Izraela ma na celu nakłonienie obu stron, aby wreszcie stworzyły szanse dalszych rokowań pokojowych, załatwiających kompromisowo zagadnienie wycofania wojsk.

Trzeba tu jeszcze zauważyć, że i nad sprawą wycofania wojsk ciążyą potrzeby polityczne obu krajów. Konferujący na temat planu wojskowego w Genewie zajmują się jedynie technicznymi szczegółami, mającymi związek z ich ocenami militarnymi, ale ostateczne słowo należy do czynników politycznych w Kairze i Tel-Awiv. I dlatego właśnie Kissinger podjął nową misję dyplomatyczną, aby wyjaśnić problemy z czynnikami politycznymi obu krajów. Mówi się więc, że po tych konferencjach Kissinger odleci do Genewy, gdzie przybędą i ministrowie spraw zagranicznych obu stron wojujących, aby nadać spotkaniu znowu cech rokowań na szczeblu ministerialnym, jak i usankcjonować decyzjami czynników politycznych ewentualne rozwiązanie wstępnego problemu. Istnieją przypuszczenia, że i sowiecki minister spraw zagranicznych Gromyko pojawi się w Genewie.

Z różnych doniesień prasowych zdaje się wynikać, że między US i Izraelem powstają różnice poglądów na temat obszarów, z których wojska izraelskie miałyby wycofać się. Washington ma nalegać, aby Izrael wycofał większą "gęstość" w swojej polityce, a Kissinger miał żądać od min. Dayana, aby wojska Izraela opuściły większe tereny, niż to przewiduje plan izraelskiego ministra.

Jest oczywiste, że amerykańskie naciski muszą być brane pod uwagę przez Izrael, bo ostatecznie w obecnym stanie rzeczy jedynie Stany mogą udzielić potrzebnej Izraelowi pomocy dyplomatycznej, nie mówiąc już o pomocy w dostawach materiałów zbrojeniowych. Izrael musi liczyć się z opiniami Washingtonu, którego celem dyplomatycznym jest obecnie w sprawie Środkowego Wschodu uzyskanie kompromisu we wstępnym fazie rokowań pokojowych.

## Konflikt w Anglii

Anglia przeżywa wyjątkowy kryzys. Świat pracy uderza w rząd premiera Edwarda Heath najsilniejszą bronią, bo paraliżowaniem przez strajki życia gospodarczego kraju. Przepowiada się, że jeśli ten wewnętrzny konflikt na tle dopominania się robotników o lepsze płace nie zostanie szybko zlikwidowany, Anglia może stać się wobec tragicznej perspektywy bezrobocia w skali pięciu milionów ludzi.

Rząd premiera Heath zajmuje nieustępliwe stanowisko wobec żądań 260,000 górników oraz zapowiedział, że nie zaspokoi projektów podwyżkowań. Tymczasem kolejarze podjęli strajk, co paraliżuje system komunikacyjny, a jeśli do tego dojdzie i strajk górników, którzy jak dotąd jedynie pracują w zwolnionym tempie, Anglia znajdzie się w nielada krytycznej sytuacji w pełni okresu zimowego.

Istota sporu rządu z uniami dotyczy pod-

wyżki płac poza normy, jakie zostały ustalone przez rząd z myślą o kontrolowaniu inflacji. Spór przewlekła się i już około milion ludzi utraciło pracę, zaś tydzień pracy został skrócony do trzech dni.

Nowy szef z ramienia rządu, lord Carrington uzyskał pełnomocnictwa w zakresie kontroli węgla, elektryczności, gazu, ropy naftowej i energii atomowej. Właśnie w tych dziedzinach odczuwa się już zwolnienie pracy przez górników, a Carrington wyrażnie mówi, że sytuacja jest "wyjątkowo zła", że istnieje "kryzys", ale ma on przekonanie, że kraj rozwiąże tę wyjątkowo trudną sytuację.

Nie więc dziwnego, że mając na oku potrzeby dostaw ropy z państw arabskich Anglia zabiega, aby mogła zawrzeć z tymi państwami umowy na wzór umów francuskich, na mocy których wzamian za ropę naftową Arabowie będą otrzymywali broń.

## W Roku Wyborczym

Jesteśmy w roku wyborczym. 5 listopada kraj wybierze 435 członków Izby Reprezentantów, 34 senatorów, 35 gubernatorów oraz tysiące ustawodawców stanowych i urzędników lokalnych. Jakże zapowiadają się te wybory?

Tygodnik US. News and World Report sądzi, że zależeć to będzie od dwóch czynników: czy prez. Nixon potrafi przywrócić zaufanie publiczne do swej administracji oraz czy poprawi się sytuacja ekonomiczna.

Nastroje wśród republikanów nie są wesołe. Watergate ciąży nad społeczeństwem, a różnego typu komplikacje ekonomiczne wywołują niezadowolenie obywateli.

Demokraci sączą, że będą mogli wykorzystać ten stan rzeczy dla odniesienia wielkich zwycięstw. Ale trzeba zauważyć, że do dnia wyborów jest jeszcze 10 miesięcy i nie należy już obecnie przesądzać sprawy.

Oczywiście, że istnieją podstawy dla pesymizmu republikanów. Poza problemami moralności publicznej w Washingtonie kraj jest pod naciskiem kryzysu energetycznego, wpływającego niekorzystnie nie tylko na codzienne życie wyborców, ale i na różne

procesy gospodarcze (przede wszystkim produkcja, a więc i stan zatrudnienia), a do tego ceny rosną, giełda wykazuje zakłócenia, zapowiada się ponure możliwości recesji, a nawet depresji. Jest aż nadto zrozumiałe, że przeciętny wyborca będzie silnie reagował na swoje własne bolączki aniżeli na wielkie problemy rządów, stan moralności rządzących itp.

Badania nastrojów opinii publicznej wykazują przede wszystkim, że zmniejsza się lojalność partynia, a obywatele przejawiają większą skłonność do niezależnego myślenia i głosowania. Rola wyborców niezależnych może więc wpłynąć bardzo zdecydowanie na wyniki wyborów.

Badania firmy Sindlinger wykazały, że obywatele uważają się za niezależnych — 36,1 proc., demokratów — 34,6 proc. republikanów — 18,9 proc. i nie mających zainteresowań politycznych — 10,5 proc. Jest to bardzo znamienne przesunięcie w zakresie lojalności partyjnej, a grupa niezależnych wyborców może sprawić różne niespodzianki zarówno jednej, jak i drugiej partii.



Umieszczone poniżej opinie innych czasopism  
nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Czemu Ameryka Wcześniej  
Nie Myślała o Naftcie?

DZIENNIK POLSKI, Londyn — W świetle dzisiejszego światowego kryzysu energetycznego jest rzeczą niepojętą jak amerykańskie, miarodajne czynniki mogły wykażać podobny brak wizji i zrozumienia tego co czeka Amerykę.

Zamiast pamiętać o tym, iż nawet bez arabskich sankcji wcześniej czy później dojdzie do wycofania się z sytuacji podobnej do obecnej, wołały przebywać w chmurach i na wszystko sobie "bimbać".

Znamowano mnóstwo czasu zanim nie powzięto decyzji budowy rurociągu w poprzek Alaski, którym płynąć będzie z czasem ropa naftowa z niedawno odkrytych tam źródeł. Nie zrobiono nic, albo bardzo mało dla wypracowania metod wydobywania nafty z łupku bitumicznego (shale oil), najważniejszego środka zastępczego dla nafty wydobywanej w stanie płynnym z kopalni.

W tych skałach bitumicznych kryją się największe zapasy nafty i wydobyć je stamtąd jest prawdopodobnie najrealniejszym sposobem rozwiązania kryzysu energetycznego, bardziej realnym od uskutecznienia tego w drodze użycia energii nuklearnej.

Rezerwy zawarte w skałach Gór Skalistych obliczane są na 600 mld do 3,000 mld baryłek. Dopiero w bieżącym miesiącu, po 3 latach "studiowania" problemu, władze posta-

nowiły zabrać się do odpowiednich eksperymentów mających ustalić najlepsze metody eksploatacji. Nie opłaca się ona dopóki ceny na naftę były niskie, ale przy cenie 6 dolarów za baryłkę już się kalkuluje.

Proces postawienia produkcji na nogi będzie powolny gdyż wymagać będzie budowy odpowiednich kopalni i rafinerii, ale w r. 1985 wyniesie ona już milion baryłek dziennie a z czasem pokryje całkowicie zapotrzebowanie Ameryki na naftę i jej przetwory.

Pod uwagę branych jest parę sposobów przerabiania skał na naftę. Jednym z nich jest projekt wydrążenia jaskiń w środku skał z następnym zapaleniem wpuszczonego do nich gazu ziemnego. Powstały w podobny sposób podziemny pożar spowoduje roztopienie się skał i wyciek nafty, która będzie następnie wypompowana na powierzchnię.

Według innych proponowanych metod do uzyskania tego samego celu użyte miałyby być podziemne wybuchy atomowe. Dopiero próby wykazały, która z metod jest najpraktyczniejsza.

Minusem całego planu są poważne problemy ekologiczne, które powstaną przy produkcji na dużą skalę. Takim problemem m. in. będzie pytanie co zrobić z pozostałymi ogromnymi masami rozkruszonych skał.

K. Zd.

## Za Kulisami Izraelskich Wyborów

THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR. — W wyniku ostatnich wyborów izraelskich rząd premiera Goldy Meir uzyskał możliwość kontynuowania genewskich rokowań pokojowych, ale jego większość w parlamencie uległa redukcji — jak tego zresztą oczekiwano — ponieważ wielu Izraelczyków żywi jeszcze przekonanie, że układ pokojowy jest niepożądany.

Zasadniczym zagadnieniem wyborczym było pytanie, czy p. Meir będzie mogła podjąć trudną drogę do pokoju, opartego na zasadzie wzajemnej możliwości do przyjęcia granic. Sama ona i jej koledzy w rządzie uznają taką konieczność, choć wielu z nich może nad nią ubolewać.

Niebezpieczeństwo polegające na utracie przez Partię Pracy tytułu mandatów w parlamencie na rzecz nacjonalistycznego ugrupowania "Likud", że doprowadziłoby to do zerwania różnorodnych genewskich i wybuchu co najmniej jeszcze jednej wojny, zanim ktokolwiek w tym rejonie zacząłby znów mówić o możliwości pokoju.

Opozycyjna koalicja "Likud" zdobyła 27,1 procent głosów i uzyskała przypuszczalnie 39 mandatów w nowym parlamencie — co jest jednak o wiele za mało dla zablokowania dalszych różnorodnych genewskich. Partia Pracy straciła 5 mandatów, ale nadal pozostała najsilniejszym stronnictwem, zdobywając 49,1 procent głosów. Może więc ona nadal rządzić wraz ze swymi tradycyjnymi sojusznikami.

Grupa "Likud" domaga się zatrzymania wszystkich terenów, jakie uważa za przynależne do tradycyjnego "kraju Izraela", to jest cały obszar

położony na zachód od rzeki Jordan, ale nie cały Półwysep Synajski. Stanowisko takie opiera się na założeniach, którymi kierowała się polityka izraelska aż do ostatniej wojny. Przyjmowano więc, że wyższość militarna umożliwi Izraelowi narzucenie Arabom takich granic, jakie uzna za potrzebne.

Obecnie jednak sytuacja ulega zmianie. Arabowie nie zdobyli jeszcze wprawdzie mistrzostwa w posługiwaniu się nowoczesną bronią, ale poczynili poważne na tej drodze postępy od czasów czerwcowej wojny 1967 roku. Ostatnie wydarzenia wykazały poza tym, że mogą oni sobie pozwolić na permanentną mobilizację na co nie stać Izraela.

Wynika z tego, że Izrael nie jest już na Środkowym Wschodzie "supermocarstwem", jakie mogłoby decydować arbitralnie o swych granicach. Przetrwanie Izraela oparte być musi na zgodzie jego arabskich sąsiadów. Rozumie to pani Meir i dlatego zgodziła się na rokowania genewskie. Aprobowała to też — choć z widocznymi wahaniami — większość wyborców izraelskich, utrzymując nadal jej partię przy władzy.

Wyrazem jednak tych wahań był wzrost liczby głosów oddanych na "Likud". Na pani Meir spada ciężkie zadanie pertraktacji nad takimi granicami Izraela, jakie będą możliwe do przyjęcia dla Arabów. Będzie to trudna sprawa dla wszystkich zainteresowanych stron, ale możemy być wdzięczni, że Golda Meir uzyskała możliwość doprowadzenia swego narodu ku koniecznemu dla niego pokojowi ze swymi sąsiadami.

## Niezdrowe "Partnerstwo"

NEW YORK POST — Funkcjonariusze kompanii "American Telephone and Telegraph Co." (AT&T) oświadczyli przez radio "Reporters Committee for Freedom of the Press", że zobowiązani są prawnie do uwzględniania żądań administracji, gdy domaga się ona listy rozmów telefonicznych, przeprowadzanych przez dziennikarzy.

Jeżeli taka interpretacja prawa podtrzymana zostanie przez sądy, kongres musi natychmiast przedstawić paragraf tekst odpowiedniego paragrafu regulaminu Federalnej Komisji Handlowej (FCC) dla pobożenia kresu tej brudnej aferze.

Jasnym jest bowiem, że AT&T występuje w roli szpiegów rządowych, usiłujących zidentyfikować źródła informacji "klopotliwych" dziennikarzy. Gierka taka odbywa się zwykle pod płaszczykiem "bezpieczeństwa państwowego". Ale aż zbyt często jest to "opera-

cja" praktykowana przez biurokratów, będących obiektem prawowitych całkowicie do ciekań reporterów w sprawach nie mających nic wspólnego z kwestiami militarnymi.

Rzecznik AT&A posunął się nawet tak daleko, że odrzucił propozycję, by kompania uprzedzała dziennikarzy, że na ich rozmowy telefoniczne nałożono "areszt sądowy", to jest, że legalne stało ich podsłuchiwanie. Takie bowiem stanowisko o "wepchnięciu kompanię w kontrowersje między władzami rządowymi a prywatnymi obywatelami".

W rzeczywistości jednak sama kompania zaangażowała się głęboko w takie dysputy, podejmując się roli uległego agenta rządu, ile razy przekazuje sprawozdane o rozmowach telefonicznych danego reportera. Potencjalne nadużycia, wynikające z takich "bliskich stosunków", są zarówno oczywiste, jak niemożliwe do tolerowania.

## Mechanizmy Giełdowe

Mimo, że północna półkula wkroczyła już pewną stopą w zimową porę roku, w Stanach Zjednoczonych trwa uporczywa dyskusja — nad przyczynami letniej gorączki, która wyrubowała ceny produktów żywnościowych do niespotykanych rozmiarów i sprawiła, iż np. ziarno zwiększyło się o 69 proc., nasiona oleiste o 57 proc., a drób — o 42 proc., co oznaczało skok rzadko obserwowany nawet w najbardziej inflacyjnych państwach półkuli południowej.

Jako powody tej niebywałej hossy wymienia się oczywiście takie zjawiska, — jak kiepskie zbiory w roku 1972 w Indiach, olbrzymią transakcję zbożową zawartą z Sowietami, wieloletnią suszę w krajach subsaharyjskiej Afryki, nieoczekiwane odwrócenie się prądu Humboldta od wybrzeży Peru (co uszczupliło niebywale połowy ryb, które w postaci mączki, stanowią doskonałą karmę dla bydła) itp. itp.

Otóż coraz większa liczba ekonomistów amerykańskich i wysokich urzędników władz federalnych, zaczyna wątpić, czy burzliwa zwyżka cen produktów rolnych latem tego roku była istotnie rezultatem zetknięcia się malejącej podaży z rosnącym popytem? Czy rzeczywiście tylko nieubłagane prawo rynku podbiło w ciągu czterech miesięcy cenę ziarna sojowego z 3 dolarów za buszel do 13 dolarów i czy rzeczywiście tylko ono spowodowało w ciągu kilku dni jego spadek do \$7 — potem, gdy prezydent Nixon zawiesił 4 czerwca br. eksport soi?

Czy giełdy towarowe, na których — jak się często powtarza — kształtuje się zawsze właściwa cena surowców, są naprawdę tak bezstronnym miejscem konfrontacji podaży i popytu, jakby się mogło zdawać?

Działanie giełdy, a zwłaszcza giełdy towarowej, — jest wielką zagadką dla niewtajemniczonych. Ale ci, którym nie obce są jej arkaana, wiedzą, że jest ona nie tylko miejscem zetknięcia się konsumentów i producentów, eksporterów i importerów, rolników, młynarzy, kupców, ale wielkim — i raczej zastrzeżonym — terenem polowań dla spekulantów, nie mających nic wspólnego ani z produkcją, ani z konsumpcją, ani nawet z realnym handlem fizycznymi towarami, które tu są negocjowane.

Jak wynika z raportów giełdowych ubiegłego roku, w ciągu zaledwie kilku dni na przełomie maja i czerwca w Chicago Board of Trade, będącej czołową giełdą zbożową Ameryki, a nawet całego świata zachodniego — przeżyło się przez ręce operatorów giełdowych 200 razy więcej plodów rolnych niż znajdowało się ich istotnie na rynku! Jak to możliwe? — zapyta człowiek nieobeznany z regułami giełdowej gry.

Otóż na giełdzie negocjowane są jednolite ilości towaru, t.zw. "kontrakty", na które — w wypadku zbóż — składa się zawsze 5000 buszli ziarna określonego gatunku (buszel soi i gatunku ważący ponad 50 funtów). Nabywając w grudniu 1972 1 kontrakt "lipcowej" soi — kontrahent zobowiązał się teoretycznie do odbioru 5000 buszli ziarna sojowego w lipcu roku następnego — po cenie ustalonej w chwili zakupu. Ponieważ ta wynosiła w grudniu około \$3 za buszel, nabywca powinien był teoretycznie zapłacić za nabyty kontrakt \$15,000, ale zgodnie z regułami gry giełdowej, wystarczy jeżeli złoży u pośrednika (brokera) depozyt wynoszący 10 procent tej sumy, czyli 1,500 dolarów. Otóż wystarczy, — aby cena sojowego ziarna skoczyła o 10 centów na buszel, aby nasz spekulant zarobił 100 procent wyłożonej sumy.

Łatwo obliczyć, że jeżeli ktoś nabył w grudniu 1972 roku, 20 kontraktów soi i poczekał z nimi do pierwszych dni czerwca, aby odsprzedać je wówczas, gdy soja skoczyła do \$12,90 za buszel — uzyskał prawie milion dolarów. Na ulicach Miasta Wiatrów, jak nazywamy Chicago, kręci się dzisiaj wielu takich nowopieczonych milionerów.

Ponieważ jednak, aby tak się obłowić, trzeba mieć nie tylko niebywałego "nosa" ale i nerwy jak postronki, większość graczy giełdowych kontentuje się mniejszym zyskiem i odsprzedaż posiadanych kontraktów dużo wcześniej. Ci którzy je nabyli, znów spekulują na zwyżkę. W ten sposób jeden i ten sam kontrakt, czyli ta sama partia 5000 buszli ziarna może zmienić

właściciela kilka, a nawet i kilkadziesiąt razy. A mimo to zanotowany na giełdzie obrót, idący nieraz w setki tysięcy buszli, wyraża się w końcu, gdy nadchodzi lipcowy termin, wydaniem z giełdowego magazynu wciąż tej samej partii 5000 buszli.

To wyjaśnia między innymi fakt, że — jak się szacuje — na surowcowych giełdach Ameryki przewinęło się w roku ubiegłym towaru za 500 miliardów dol. (cały dochód narodowy współwspółnykowej "dziewiątki" wynosi niewiele więcej) czyli wielokrotności rzeczywistej wartości fizycznych surowców, które były przedmiotem łańcuchowych nieraz transakcji.

I tu budzą się wątpliwości. Nikt nie ośmieli się twierdzić, że — mimo wszystkich obiektywnych okoliczności, usprawiedliwiających hossę — soja "powinna" kosztować na początku czerwca \$13, podobnie jak nikt nie widzi, — dlaczego w ciągu kilku dni miałaby spaść do \$7 za buszel (mowa wciąż o soi, gdyż była ona prawdziwą "gwiazdą" sezonu letniego, ale i inne produkty rolne przeżywały podobne losy). Prawo rynku? Nonsens. Raczej spryt spekulantów poszukujących łatwego zysku.

Zaden ekonomista nie proponuje oczywiście, — aby w związku z tymi wynaturzeniami zlikwidować w ogóle instytucję giełdy. Ale z wielu stron podnoszą się głosy, domagające się gruntownej reformy obowiązujących dotąd na niej zasad gry. Proponuje się m. in. całkowity zakaz dokonywania operacji giełdowych przez brokerów na własną rękę (a nie na zlecenie klientów), a nawet tak daleko idące posunięcia, jak ich zupełne wyeliminowanie z giełdy i wprowadzenie skomputerizowanych notowań cen, wynikłej z rzeczywistej konfrontacji na bywalców i sprzedawców. Może wówczas ceny surowców będą w mniejszym stopniu ulegały tendencjom spekulacyjnym, a ich producenci nie będą dostawać praktycznie do ręki najwyżej 1/3 ustalonej w spekulacyjnym pokerze ceny, jak to działo się latem z farmerami amerykańskimi ...

J. M.

Demonstracje  
Przeciw Filmowi

W Rzymie doszło do demonstracji grup katolików, niezadowolonych z premiery filmu "Jesús Christ Superstar". Demonstranci chcieli zakłócić wyświetlanie filmu gajem iżawiacym, rzucaniem pomidorów i kartofli, ale wkroczyła policja i usunęła demonstrantów. Nie podniesiono przeciw nim żadnych oskarżeń.

Demonstranci kolportowali ulotkę, zarzucającą "milczące" duchowieństwo, które nie wystąpiło przeciw filmowi "zaprzeczającemu boskości Chrystusa". Film, choć niemoralny i wulgarny w ocenie katolickiej, nie został potępiony przez kościelną komisję dla spraw sztuki w Italii.

## Sympatie Forda

Doniesienia, że wiceprezydent Gerald R. Ford "skłania się" do kandydatury b. gub. Nelsona Rockefellera na prezydenta w 1976 r. wywołały konsternację wśród republikanów, którzy w Wiceprezydencie widzą naturalnego i najlepszego kandydata swej partii na prezydenta.

Jeżeli wiceprez. Ford będzie popierał kandydaturę Rockefellera, jego zwolennicy będą musieli zrezygnować z kampanii za uzyskaniem dla niego kandydatury na prezydenta.

## Zużycie Energii

Zużycie energii w U.S. przedstawia się następująco procentowo:

Przemysł utrzymanie w ruchu — 37,3 proc. transport 24,8. W tym: samochody osobowe 13,2, ciężarowe i autobusy — 5,5, samoloty — 3,2, pojazdy farmerskie, ciągniki itp. — 1,2, statki i łodzie — 1,0, pociągi — 0,7.

Dalej: Ogrzewanie domów i biur — 17,9 proc., surowce do wyrobu plastyków i środków chemicznych — 5,5, ogrzewanie wody dla domów i biur — 4,0, chłodzenie domów i biur — 2,5, zamrażanie żywności — 2,2, oświetlenie mieszkań i biur — 1,5, gotowanie żywności — 1,3, inne — 3,0 procent. Czy w tej ostatniej pozycji mieszczą się potrzeby wojska, nie wiadomo.



Ryszard Kincel

## Kamienne Pomniki Chopinowskich Dusznik

Na dawnym cmentarzu przy kościele parafialnym w Dusznikach sąsiadują ze sobą dwa nagrobki polskich oficerów, którzy zmarli podczas kuracji w uzdrowisku na początku XIX w. Co o nich wiemy, kim byli, kiedy żyli, czego dokonali? Żaden z nich nie był sławnym człowiekiem, sprawa więc wcale nie jest taka prosta. Na płycie piaszkowca czytamy: "Ludwik Kijeński Podpłownik Wojsk Polskich Krzyża Włoskiego Kawaler. Umarł dnia 2. Września 1821 Roku". Ludwik Kijeński pochodził ze starej rodziny szlacheckiej, osiadłej od wieków na Lubelszczyźnie. Urodził się chyba około 1770 r., ożenił przeszło dwadzieścia lat później, ponieważ jego synowie przychodzili na świat między 1795 a 1802 r. Jako młody oficer wziął za żonę Teresę Campioni — córkę pochodzącego z Włoch reagenta warszawskiego Filipa Antoniego herbu Campioni, któremu król Stanisław August nadał indygenat w 1790 r. Zapewne dopiero potem Kijeński zaczął starania o rękę dziewczyny — już szlachcianki pochodzenia włoskiego.

Karię wojskową rozpoczął Ludwik Kijeński w ostatnich walkach o wolność Rzeczypospolitej. Opracowania o wojnie polsko-rosyjskiej w 1792 r. wymieniają jakiegoś podchorążego Kijeńskiego i podpułkownika Kijeńskiego o imionach Jan Kanty. Pierwszym był chyba Ludwik, drugim jego stryj. Młody oficer miał wkrótce okazję awansować pod Kościuszką podczas insurekcji, a później już po wkroczeniu do Polski cesarza Napoleona, bo w legionach nie służył.

Natomiast z całą pewnością ustalono, że Ludwik Kijeński od stycznia 1807 r. był w stopniu podpułkownika szefem batalionu w pułku 7 piechoty. Pułk, utworzony w 1806 r., walczył pod komendą generała Zajaczka, chrzest bojowy otrzymał przy oblężeniu Grudziąza, bił się pod Nidzią i Kołami. Po tej krótkiej, lecz walecznej kampanii pułk otrzymał 6 krzyży kawalerskich, 4 złote, 5 srebrnych. Jeden z krzyży kawalerskich ozdobił właśnie pierś Ludwika Kijeńskiego, czego nie omisszono przypomnieć na dusznickim nagrobku. Potem pułk walczył w Hiszpanii, ale już bez naszego bohatera, który porucił służbę wojskową — być może z powodów zdrowotnych, bo nie był jeszcze stary, a okazał do wojaczki, awansów i honorów wówczas też nie brakowało. Ze mu zdrowie szwankowało, o tym najlepiej świadczy jego przjazd do dusznickich wód oraz śmierć podczas kuracji.

Stadło Kijeńskich doczekało się trzech synów. Chyba tradycja rodzinna i mieszanica polsko-italijskiej krwi sprawiły, że wszyscy wybrali karierę wojskową. Stanisław, urodzony w 1795 r., wstąpił do wojska już w 1809! Wziął on udział w wyprawie na Moskwę, w 1816 był podporucznikiem. Ignacy (1797-1835) był inżynierem i znanym topografem wojskowym; gdy mu w Dusznikach umierał ojciec, był już porucznikiem, a w powstaniu listopadowym walczył w stopniu majora. Ksawery, urodzony w 1802 r.,

zaczął powstanie listopadowe jako porucznik, a skończył jako kapitan.

Na piaszkowcowym obelisku widnieje tekst: "Teofil Stamirowski z Tymina Województwa Kaliskiego, Major Wojsk Polskich, kawaler krzyża włoskiego, straciwszy zdrowie w usługach Ojczyzny umarł w Reinerz d. 7 sierpnia 1818 R. w 28 wieku życia Obecni Rodacy grzebiąc zwłoki zasłużonego swej Ojczyźnie Męża tę położyli pamiatkę..."

Teofil Stamirowski pochodził z drobnej szlachty. Tamieniec, bo chyba o tę miejscowość idzie w napisie, był ubożuchną wioską i folwarkiem w gminie Marchwacz w powiecie kaliskim. W 1827 r. stało tam 16 domów i żyło 127 mieszkańców.

W 1807 r. jakiś Stamirowski był członkiem gwardii honorowej Napoleona. Teofil Stamirowski w kwietniu 1809 r. został adiutantem generała brygady Krasieńskiego.

W wieku 19 lat w lipcu 1809 r. Teofil Stamirowski przeszedł na kapitana w pułku 17 piechoty, który swoim sumptem uformował ordynat Zamojski. W walce z Austrią w 1809 r. w kampanii roku 1809 pod dowództwem ks. Józefa Poniatowskiego "kapitan Stamirowski" zasłużył na krzyż złoty, o czym też wspomnieli rodacy w tekście dusznickiego nagrobka.

Pużk 17 piechoty wchodził w skład dywizji gen. Jana Henryka Dąbrowskiego. Podczas kampanii moskiewskiej odznaczył się zwłaszcza przy przeprawie przez Berezynę. Po epopei wojen napoleońskich w 1814 r. powrócił Teofil Stamirowski wraz z polskimi formacjami z Francji do kraju. Na pewno był nadal oficerem, ponieważ nawet awansował. Wiadomo mianowicie, że odszedł z wojska w stopniu podpułkownika. Wprawdzie napis na dusznickim nagrobku określa zmarłego jako majora, można jednak przypuszczać, że Stamirowski zmarł w uzdrowisku niespodzianie i bez bliskich, a wśród rodaków był ktoś kto pamiętał go sprzed lat.

Trochę dalej czytamy jeszcze na murze: "Tu spoczywają zwłoki Wiktorii z Pawłowskich Szańkowskiej Żony Urzędnika Banku Polskiego Żyła lat 32 Umarła d. 21 Lipca 1834". Wszystkie napisy są tu pod dobrą opieką, a niektóre polskie słowa nawet "uczyniono". Gorzej pod tym względem jest na cmentarzu komunalnym w Dusznikach.

Tuż przy wejściu po lewej ręce znajduje się tam w murze cmentarnym nagrobek z polskim napisem. Dziś z niego odczytać można już tylko kilka wyrazów: "Tu", "lipca 1820", "Prosi o westchnienie". Na domiar złego płytę z polskim tekstem całkowicie zakrył postawiony przed kilkoma laty pionowy grobowiec. Skoro musiał on już stanąć w tym miejscu, to wystarczyło przeczyć zastrzec, żeby był piaski. Władze miejskie powinny się chyba zająć zakrytym i niszczącym epitafium w języku polskim.



BYTOM. — Fontanna na Placu Dzierżyńskiego.

Magdalena Haber

## "Big-Ben o Emigracji"

Co tę książkę spowodowało? Wywołało? Wytworzyło? Jaka była droga do tej książki?

Przed laty jakże czytelnicy "Wiadomości" londyńskich lubili rubrykę podpisywaną przez Big-Bena. Stefania Kossowska ukazywała nam polski Londyn, wybijając zamiast godzin "big-benowskie" verba veritas. Zawsze była bezstronna. Ne wygłaszała poglądów powierzchownych, krzywdzących i zażadanych, ani (na szczęście) nie wygłaszała upomnień wzniosłych, olimpijskich, koturnowych (wyświechtanych na akademiach).

Była zawsze życzliwa człowiekowi emigracji — temu na co dzień. Szeroko otwartymi, przestrzegawczymi oczyma, jak na okładce swojej książki, przyglądała się nam, zwykłym ludziom ze wszystkimi naszymi śmiesznościami, wadami i zaletami, naszego polskiego "widzi mi się". Czasem przyrzekała jedno oko i uśmiechała się do drugiego. I pisała: "... gdyby przypadkiem znalazło w Polsce rzeźbę Donatello, to by się pewno okazało, że ją wydułab Janko muzykant nad ruczajem". Jak świetnie podchwyciła naszą łapczywość na zdobycze kulturalną, nasze bujanie, zalewanie i wynoszenie się przed Zachodem; nasz snobizm kulturalny, pozuający na wielkość a la Papkin.

Kochany nasz Big-Ben czasem z satyrycznym zacięciem, dobierał się nam do skóry, walczył z banałem, z brakiem liberalizmu, z porachunkami osobistymi, czy pozą na "rozdarcie serca". I wtedy cały ten Londyn zatopiony w żółtej mgie, oddawał emigracyjny nastrój z talentem odbijającym od zwykłego reportażu jakże daleko.

Bo czyż można lepiej odmalować, na przykład, przedwojenną przeszłość i emigracyjną teraźniejszość jakiejś paniusi — opisując nie ją samą, a jej srebrnego lisa?

"... niegdyś srebrny, a dziś skudłony szarą watą — szklanym okiem patrzył na świat i kurczowo ciskał zęby na własnej łapie".

To jest świetnie napisane i wielka szkoda, że Stefania Kossowska redagując w zastrębie chorego redaktora "Wiadomości" — nie ma czasu na kontynuowanie rubryki "Big-Bena".

Emigracja.

Autorka jest patriotką emigracji, nigdy nie pisząc, że składa się ona z "najlepszych" i "najgorszych". Chciała być tylko ich widzieć "sobą" — co uważa za największą wolność, przyjemność i dojrzałość. Dlatego nie wraca do kraju, aby nie wyrzekać się tego prawa do bycia "sobą". Aby nie współpracować z obcym zaborcą i godzić się na niego, poniżona w swej godności ludzkiej ze strachu i przemocy. Wyukrowany obraz kraju "na wynos" nie łudzi jej. Ma szeroko otwarte oczy i umie odnaleźć młodych intelektualistów z Polski, którzy mówią z ironią o dzisiejszych rządach PRL. I wciąż wierzy w zadanie emigracji "upominania się o prawa Polski". O realizację dążeń, o odrodzenie emigracji. Niechby znowu o Polsce było głośno, niechby znowu świat wiedział o rosyjskiej kreciej robocie w Polsce, jak w 1830 i 1848 roku, kiedy to robotnicy Francji, Belgii, Szwajcarii, Anglii urządzili zbiórkę na pomoc dla Powstania, kiedy podpisywali tysiącami petycje, które głośno, że "narodu polskiego nie mogą go przekreslić sztuczki dyplomacji" (1968 r.)

Przyszłość emigracji? Kossowska z radością pisze o Zjeździe Polek jako wzorze organizacji, zdrowego rozsądku i optymizmu. To one, te młode studentki, harcerki, z przyswojoną kulturą zachodu, skromne, rzetelne, bez poz, z poczuciem humoru, mówiące dobrą polszczyzną, liberalne — to w nich Big-Ben widzi przyszłość emigracji. Tak jak w kościele polskim przy Devon Road, gdzie jest siedziba Polskiej Misji Katolickiej, szkoła polska, sala zabaw i zebrań dla młodzieży i gdzie "ks. infułat Stanisławski sam dolewa kawy po rannej mszy św., zapominając o fiolecie".

Z jaką radością i prostotą o tym pisze nasz Big-Ben. Może ucieszy się, jeśli jej doniosę, że w Buenos Aires — misja katolicka i ojcowie franciszkanie w Martin Coronado poczynają sobie równie pięknie, a studenci i harcerze polscy w Argentynie już zabierają głos, jako ci, którzy wkrótce będą musieli przyjąć kierowniczą rolę w naszych organizacjach.

Książka Stefani Kossowskiej składa się z trzech części: Otwiera ją "List do Kraju", który na konkursie ogłoszonym przez "Radio Wolna Europa" otrzymała pierwszą nagrodę. Jest to wyznanie emigracyjnej wiary. Cała pierwsza część jest kontynuacją tego wyznania. Kossowska pisze mało, ale kiedy stanie do konkursu, zdobywa pierwsze nagrody. Tak się rzecz ma i ze szkicem w drugiej części pt. "Kolacja z panem redaktorem" (rzecz o Grydzewskim), zamieszczona w "Księżce o Grydzewskim" dostała pierwszą nagrodę czytelników "Wiadomości".

Druż część: "Jak cię widzę — tak cię piszę", to spojrzenie autorki na sławnych ludzi, których znała. Jest zadziwiająco bezstronne, proste, owiane przyjaźnią i ciepłem. Sprawiedliwe. Jeden może Lechoń zarysowany jest krytycznie w sprzeczności poezji jego "wiecznej" i oderwanej od ziemskich małości jego życia.

Redaktor Borman otoczony przyjaźnią ludzką; generał Anders — jedyny człowiek, którego Polacy jednomyślnie umieli ocenić, "wjechał do Polski na białym koniu i zostanie w niej na zawsze"; Gombrowicz — pisarz elity, którego sukcesy były tak głośno, budzi uznanie i kontrowersje autorki. A dalej Adolf Nowaczyński, prof. Stronicki, jeden z większych Karolów (Zbyszewski), Makuszyński i Grydzewski. Galeria ludzi bliskich. Głębiące relacje o ludziach, których znała naprawdę i o których

napisała najprościej.

Najpiękniej wypadła sylwetka redaktora Grydzewskiego. Największego z redaktorów Dwudziestolecia — człowieka, którego nikt nie znał. Odłulka, nieporadnego życiowo, pełnego pasjonujących spraw i rozkochanego w tradycji, a żyjącego teraz niejako; obywatela "Polski idealnej"; człowieka rozczulającego naiwno i biorącego pozory za prawdę.

Jakże pięknie odpłaciła wielkiemu redaktorowi mała pensjonarka za wszystko czego od niego doznała kiedyś w Warszawie, potem w Rzymie, w Paryżu i w Londynie. Jak mu odwzajemniała się za emocje kupowanych ukradkiem w kiosku "Wiadomości literackich" — ona, wychowana w endeckim domu. Jak mu potem w Rzymie, jako młodziutka dziennikarka zawdzięczała tę oszałamiającą radość, że ten "Wielki Grydzewski" zaproponował jej napisanie reportażu do tych wysnionych "Wiadomości literackich".

Ah, dać folę wyobraźni, która nieraz doprowadza tam, gdzie trzeźwa myśl nigdy nie trafiła. Czy mogła przeczuć mała pensjonarka, zastąpiona płachtą "Wiadomości literackich", wtulona w zaulek między kuciernią na Placu Trzech Krzyży, a kioskiem z gazetami — że kiedyś, kiedyś w Londynie, po śmierci wielkiego przyjaciela — redaktora Grydzewskiego, zasiądzie w redakcji przy Great Russell Street, aby zastąpić chorego następcę redaktora i starać się jak tylko można, iść w ślady Zmarłego? Tak próbować numer złać, jak on to kiedyś robił. I tak krok za krokiem iść w jego ślady, zastanawiając się nad każdym artykułem, gdzie go umieściłby "On"? Na pierwszej stronie, czy na drugiej? I dlaczego? I zawsze tak śmiało i uczciwie. Bezstronnie. Ceniąc talent. I tak, żeby to zawsze miało związek z Zachodem i jednocześnie się od niego odcinało tą naszą emocjonalnością. I co robić z za rozumiałością niektórych pisarzy — połączoną z kompleksem niższości? I jak sobie dać radę z tym, że dla naszych pisarzy najważniejszy jest Polak, a dopiero potem człowiek?

Jak sobie wyobrażam Stefani Kossowską — tak o niej piszę. Jeżeli się mylę — niech mi wybaczy.

Janina Surynowa-Wyczółkowska

\*) Stefania Kossowska "Jak cię widzę — tak cię piszę", 19 seria Polskiej Fundacji Kulturalnej.

\*\*) Lidia i Adam Ciołkoszowie. "Zarys dziejów polskiego socjalizmu".

Władysław Wiśniewski

## Na Ruinach Jerycha

Najstarszego Miasta w Świecie

W dwukrotnej wędrówce po Ziemi Świętej, szczególnie przyciągały wszystkich turystów wykopaliska w Jerychu, dające świadectwo wieloletnich dziejów tego miasta.

Jerycho jest położone na wzgórzu, przy urodzajnej oazie, na północ od Morza Martwego. Miasto, kilkakrotnie w swych dziejach uległo zniszczeniu i nawarstwiało się przy każdej następnej odbudowie. Badanie jednego z głębszych poziomów, przy pomocy węgla radioaktywnego C<sup>14</sup> stwierdziło istnienie Jerycha już 7800 lat przed Chrystusem.

Prace archeologiczne w Jerychu są prowadzone od kilkunastu lat. Gruzy tego miasta tworzą olbrzymie usypisko. Wykopano grube mury obronne, domy, studnie, jak i groby, nawarstwione kilkakrotnie na siebie i nie wiadomo czy zdołano dotrzeć do samego dna, na którym stało chronologicznie najstarsze osiedle. Ustalono jednak już niezbicie, że Jerycho istniało blisko osiem tysięcy lat przed Chr. Jest to, zatem najstarsze miasto w dziejach ludzkości.

Doniosłe odkrycia, spowodowały przewrót w poglądach na rozwój kultury pradawniej. Sądono dotychczas, że ludzie epoki neolitu nie budowali miast, lecz żyli w małych, rozproszonych osiedlach rolniczych. Również przypuszczano, że najstarsze miasta powstały w Egipcie i Mezopotamii, tymczasem odkrycia w Jerychu wykazały, że Palestyna dawną siedzibą zamieszkania wyprzedza te starożytne kraje.

W tamtych czasach, Jerycho było zamieszkane przez ludność kultury tak zwanej: "natufian", według archeologów. Zachowały się dotąd czasze, puchary, żarna do mielenia zboża na mąkę, sierpy oraz noże. O uprawianiu łowiectwa przez tych ludzi, świadczą kości gazeli oraz zwierząt domowych.

Jerycho, jako neolityczna osada, rozwinęło się w prawiekach w gród. Jego mieszkańcy, początkowo budowali okragłe domy, z gliny, lub z wickliny, w wielu zaś wypadkach z konstrukcji mieszanej. Z

czasem, używali do budowy domów, murów obronnych wież — materiał kamienny. Zbudowane w owych, odległych wiekach mury warowne mają grubość ponad 6 stóp, a także okazała wieża kamienna o wysokości 21 stóp z prawieków, przetrwała w Jerycho do naszych czasów.

Kamienna wieża i masywne mury obronne Jerycha są podstawą do snucia przypuszczeń, że w tym mieście istniała już wtedy, jakaś centralna organizacja polityczna. Chociaż nie przetrwały ślady umocnień, to jednak urodzajna oaza Jerycha z pewnością była bronią przed obcymi.

Z obszaru Jerycha — ośmiu akrów, w tamtych odległych wiekach możemy wnioskować, że było ono zamieszkałe przez około dwa tysiące ludzi, którzy utrzymywali się z polowania i zbierania dziko rosnącego zboża. Na wcześniejszych poziomach Jerycha nie odkryto pozostałości garncarstwa. Nie znaleziono też tam dowodów, że mieszkańcy Jerycha zajmowali się rolnictwem i hodowlą zwierząt domowych.

W badaniach archeologicznych wcześniejszych poziomów dawnego Jerycha, odkryto dowody, że najwcześniejsi stali się w zależności zdobywców ich grodu, bowiem namieszkańcy tego miasta do pła tam zmianna kultury. Być może, iż na skutek jakiegoś nieznanego kataklizmu, mieszkańcy tego miasta wywędrowali w inną okolicę, a Jerycho zostało zajęte przez przybyszów o nowej kulturze.

Powstałe w Jerychu inna niż dotychczas architektura; zaczęto wtedy w budownictwie stosować tam nowy materiał — cegły. Domy budowano wokół podwórza, na którym gotowano wspólne posiłki. Podłoga w domach była drewniana. Niektóre z tych budynków, wydają się być świątyniami. Jedną z nich zawierała niszę pięknie wykonaną w kamieniu. Wiele szkieleto ludzkich znaleziono tam posadzki. Uczeń wnioskując z nich, że byli to ludzie średniej budowy, o regularnych rysach twarzy.

## Każdy Fin Mówi Po Polsku

Tytuł trochę, a może i bardzo szokujący. A jednak prawdziwy. W języku fińskim bowiem spotyka się kilka słów takich jak: matka, panna, lato, kotka, kura, które mają jednakże zupełnie inne znaczenie.

Każdy kto przyjechał do Finlandii (tutaj "drogę" względnie "podróż" oznacza słowo — matka) przekona się, że Finowie odnoszą się do nas z dużą sympatią. Co jest tego przyczyną? Niełatwo na to odpowiedzieć, ale nie bez znaczenia jest podobna przeszłość historyczna.

Kraj 55 tysięcy jezior dopiero w 1917 roku odzyskał niepodległość po blisko 700-letnim panowaniu Szwecji i stuleciu rządów carskiej Rosji.

Helsinki (uwaga — mieszka tutaj 60 tysięcy więcej kobiet aniżeli przedstawicieli płci brzydkiej) są najczystszy miastem portowym w Europie. Nad samym brzegiem morza leży duży plac targowy Kauppatori. W pół godziny po zakończeniu sprzedaży i zlikwidowaniu stołów, budek itp. nie znajdziecie tutaj ani jednego niedopałka, zapalki, czy skrawka papieru. A propos — tutaj "śmiecie" oznacza słowo kura! Naprawdę!

Lato w Finlandii jest dosyć

chłodne. Fińskie lato oznacza po prostu naszą "stodołę". Jeśli wyjść na spacer po dzielnicy nadmorskiej Helsinki, niedaleko wspomnianego już placu targowego mieści się (trzeba dodać, że po fińsku "znajdować się" względnie "mieścić się" oznacza słowo panna) lokal Towarzystwa Fińsko-Polskiego. Warto więc pamiętać, że "jestem Polakiem" znaczy Olen Puolalainen.

Jako ciekawostkę dodam, że Puola przez duże "P" to Polska, przez małe "p" — "szpulka" względnie "cewka". Puoli znaczy połowa, a puolue — partia.

Spotyka się tutaj wielu polskich marynarzy. Także w wielu portach przeładunkowych południowej Finlandii można spotkać jednostki polskiej floty handlowej. Jedno z tych miast portowych nosi nazwę Kotka co w polskim języku znaczy "orzeł".

Zainteresowanie Polską, naszą kulturą jest w Finlandii bardzo duże zwłaszcza w środowisku młodzieżowym. Na uniwersytecie w Helsinkach kilkadziesiąt studentów uczęszcza na lektorat języka polskiego, a kilku wykładowców tej uczelni to członkowie Zarządu Głównego Towarzystwa Fińsko-Polskiego.

"Przekrój"

Władysław Broniewski

## Droga

Droga wiodła z daleka, droga wiodła przez Narvik Do Warszawy, Lwowa i Wilna, do Wisły, Bugu i Narwi.

Wiadomo, że nie zginęła. Wiadomo: póki żyjemy. Podchorąży, dowódco drużyny, uważaj na erkaemy!

Pilnie szukaj kierunku, prowadź sprawnie a prosto! Ja te norweskie wystrzały w celi słyszałem nad Moskwą. Chciałem porwać karabin, chciałem biec w tyralierce, Ale milczały maszyny i tylko waliło serce. . .

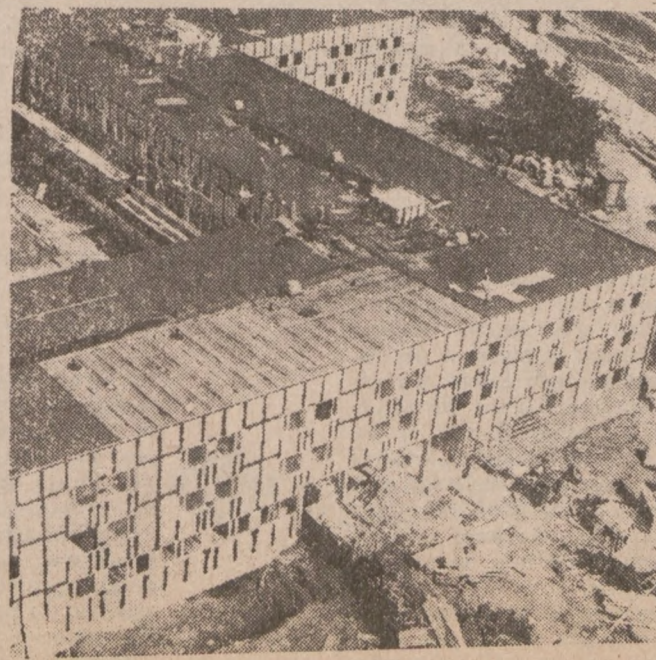
Droga wiodła przez fiordy, droga wiodła przez śniegi, Przez Węgry i Bukowinę, przez Wogezy, Szkocję i Egipt, wiodła przez tundrę i tajgę, przez stępy kirgizkie z Rosji, na drodze, na drodze dalekiej w walce żołnierze wyrósł. . .

Podchorąży, dowódco drużyny, nie ma śmierci — jest rozkaz! Każda mogiła — to okop, każdy trup — to drogowoskaz!

Pilnie szukaj kierunku! Poprzez fiordy i śniegi, droga wiedzie do Polski ze wszystkich na świecie Norwegii.

Nad drogą leci pieśń moja mściwa i gniewna na ziemię przez wroga zdeptaną, do Warszawy, Krakowa i Gniezna,

aż się od krwi niemieckiej Wisła czerwienią zabarwi, aż się w zwycięstwie zagubi droga przez Moskwę i Narvik.



WARSZAWA. — Nowo budowany w Warszawie przez Szwedów hotel "Solec", pomieszczenia jednorazowo 300 gości w komfortowych pokojach z wszelkimi wygodami.

Kazimierz Wierzyński

## Swierzb

Zaprasowaliście naród jak portki  
I co z tego macie  
Sztynny kant  
Wszyscy tylko o jednym  
Byle by skończyć  
Skończyć czym prędzej  
Fajerant.

To nie oszustwo ubóstwo  
Brakorobstwo przepukstwo  
To jest swierzb.

Swierzb na rękach na nogach  
Na głowie we włosach  
Na języku i w uszach  
We dnie i w nocy  
Na bankietach i fetach  
Przy orderach i bez  
U facygantów u dygnitarzy  
Swierzb w pióropusach  
W robociarskim kombinie  
W zaoliwionych biurach  
Bodaj byś szcześć.

Swierzb, który nie pozwala się cieszyć  
Który nie pozwala zapomnieć  
Który swędzi i niecierpliwi

Wszystkich w całej ojczyźnie  
drożynie  
Codziennie w każdej drętwej  
gazecie  
Na poczie, w tramwaju,  
w kuchni  
W napisach kręda na schodach  
Wysypka pod skórą puchnie

Ślimaczy się w spoconych  
obchodach  
I w mowach, mowach,  
mowach  
Kant.

Bo to śmieszna cholerna  
choroba  
Drapiesz się nie pomaga  
Nie drapiesz się nie pomaga  
Zadne lekarstwo pomada  
Wszystko to nic nie znaczy  
Wszystko powinno być inaczej  
Wszystko oszustwo  
Błaga, błaga.

Alergia  
Swierzb.  
(Z tomu "Czarny Polonez",  
1968 r.)



Jerzy Żak

## Narciarska Saga Rodu Bachledów

Pasażerowie nocnego pociągu z Warszawy do Zakopanego zobaczyli wówczas dość zabawny widok. Tuż przed odjazdem pociągu na pustym peronie wpadł młody człowiek w oryginalnym stroju. Spód rozpiętego płaszcza widać było frak, śnieżny gorskoszuli i muszkę. Natomiast na ramieniu miał narty i kijki, a drugą ręką przytrzymywał torbę.

Tym oryginalnym narciarzem-podróżnikiem był Andrzej Bachleda-Curus. Było to oczywiście prawie dwadzieścia lat temu, kiedy znany dziś artysta operowy był również znakomitym narciarzem.

narciarskiego. Była ona zresztą mistrzynią Polski w zjazdach. Nic tedy dziwnego, że tę rodzinną kolekcję sportową obecnie uzupełniają ich synowie Andrzej i Jan. I to jak uzupełniają!

Andrzej-junior, zwany popularnie Alusiem — to jeden z najlepszych polskich sportowców ostatnich lat. Naukę jazdy na nartach zaczynał wraz z chodzeniem. Już jako młodzieńcy juniorów, a następnie starszych kolegów, a fachowcy zachwycali się jego nienajbardziej elegancką jazdą, dynamiką i elegancją ruchów. Od



TATRY. — Hala Kalatówki.

Takie wyjazdy zresztą zdarzały się często. Wielokrotnie mistrz Polski w konkursach zjazdowych zaczynał wówczas karierę śpiewacza. Bywało więc, że wieczorem miał koncert w stolicy, a następnego dnia rano w Zakopanem zaczynały się zawody narciarskie. Po odśpiewaniu ostatniej arii, kiedy jeszcze nie zamknęły okłaski, chwycił narty i nie przebiegając się pędził od razu takśówką na dworzec. Nazajutrz zjawiał się na stoku i gromił jak chciał swoich wypoczętych i świetnie przygotowanych rywali.

Andrzej Bachleda-Curus, ojciec Andrzeja-juniora i Jana — obecnie narciarz z czołówek europejskiej, zrezygnował z kariery sportowej i poświęcił ją dla sławy artystycznej. Od wielu lat występuje na wielkich scenach operowych Europy i Ameryki. Jako sportowiec był amatorem w całym tego słowa znaczeniu.



ZAKOPANE. — Stylowy kościółek projektu St. Witkiewicza.

Na nartach wprowadził jeżdżił od najmłodszych lat, ale trenował tylko w nielicznych wolnych chwilach. Mimo to zaliczał się do najlepszych alpejczyków w kraju, zdobył kilka tytułów mistrza Polski, wygrał wiele zawodów. Fachowcy twierdzą, że gdyby miał takie warunki treningowe jak choćby jego synowie, mógłby z powodzeniem walczyć o medale olimpijskie, Ale...

Bachledowie — to jeden z najbardziej znanych rodów w Zakopanem. Zoną Bachledy-Curusa jest Maria z Wawrytków — również znanego rodu

Jean Claude Killy — zdobywca wszystkich złotych medali w konkursach alpejskich. To był pierwszy wielki sukces Alusia. Dwa lata później — jeszcze większy: brązowy medal w trójkombinacji na mistrzostwach świata w Val Gardena. Pierwszy medal w historii polskiego narciarstwa zjazdowego! Igrzyska w Sapporo, kiedy cała sportowa Polska liczyła na medal Bachledy, niestety — jak to się popularnie mówi — nie wyszły Alusiowi. Polak zajął wprawdzie wysokie X miejsce w slalomie specjalnym, lecz medala nie zdobył. Szkoda, bo już



WARSZAWA. — Orkiestra z Chmielnej nadal zabawia przechodniów starowarszawskimi balladami i przedwojennymi szlagierami.

Andrzej Pomian

## Kim Był Rokossowski?

Dotychczas powszechnie się uważało, że Krzyżaków rozgromił pod Grunwaldem połączone wojska polskie i litewsko-ruskie. Inne zdania zdaje się być Władysław Kardaszow, autor obszernej biografii pt. "Rokossowski", wydanej niedawno w Moskwie przez wydawnictwo partyjne "Młodą Gwardia" w serii "Życie znakomych ludzi". W jego książce czytamy:

"Maszyna połowa Rokossowskiego leciała autostradami Prus Wschodnich mijając czystki niemieckie miasteczka, opuszczone przez mieszkańców. A oto i Tannenberg. Złożone uczucia ołwianej Rokossowskiego. To tu 15 lipca 1410 roku pod Grunwaldem od strony Tasnbergu zjednoczone pułki rosyjskie, polskie, czeskie i litewskie pobiły na głowę wojsko teutońskich Krzyżaków".

Wystarczy już tego przykładu, aby się zorientować, że pracę Kardaszowa trudno zaliczyć do prawdziwej historii. Należy ona raczej do sowieckiego typu hagiografii: żywotów czerwonych świętych. Można by się więc wcale nie na zjawiać, gdyby nie fakt, że opierając się częściowo na nie opublikowanych materiałach — zawiera niektóre nieznane szczegóły. Czerwony marszałek odegrał ponurą rolę w naszych dziejach; najpierw w sierpniu i wrześniu roku pod powstańcą Warszawą, Białoruskiego zatrzymał się 1944, gdy na czele 1-go Frontu czekając aż zniszczą ją Niemcy; następnie w latach 1945-1949, gdy dowodził sowieckim wojskiem okupacyjnym w Polsce; wreszcie w latach 1949-1956, gdy był faktycznym namiestnikiem Moskwy w naszym kraju, jako wicepremier i minister obrony narodowej. Wszystko więc, co rzuciła troche nowego światła na jego osobę — może zainteresować polskiego słuchacza.

Rokossowski, gdy w listopadzie roku 1949 wszedł do rządu PRL, podawano za rodowitego Warszawiaka. Kilka jednak miesięcy przedtem — w czerwcu — decyzją Prezydenta Najwyższego Związku (czyli świetnie wiedział) kazano ustawić jego brązowe popiersie na jednym z placów Wielkich Łuków, jako zasłużonego syna tego miasta. Tam się bowiem w rzeczywistości urodził 20 grudnia 1896 roku.

Jak brzmiało dokładnie jego

w kilka dni później wygrał z całą światową czołówką na zawodach w Kanadzie.

Dzisiaj 27-letni Andrzej Bachleda, student architektury Politechniki Krakowskiej, cieszy się sławą najlepszego narciarza w Polsce i jednego z najlepszych na świecie — zwłaszcza w slalomie specjalnym i slalomie gigantycznym, jego koronnych konkurencjach. A za kilkanaście lat w jego ślady może pójść córka, która już teraz, choć ma dopiero trzy lata, zsuwa na nartach.

Nic nie wskazuje, by supremacja rodu Bachledów w polskim narciarstwie alpejskim miała się ku schyłkowi. Młodszy z braci, dziś 23-letni Janek szturmuje już światową czołówkę. Najpierw przejął berło po Andrzeju w kategorii juniorów, w której właściwie nie miał godnych siebie rywali. Od czterech lat pływa już na szerokich wodach i razem z bratem walczy na alpejskich szlakach. Początkowo zajmował dalekie miejsca, w ub. roku jednak jego talent wyraził się i szybko dojrzał. Na zawodach o Puchar Świata w St. Anton i Adelboden uplasował się w pierwszej dziesiątce w slalomach. Podobnie jak przed kilkoma laty Andrzej — teraz on jest rewelacją na trasach alpejskich.

Wszystko więc wskazuje, że bez względu na to, jak daleko potoczy się rywalizacja między obydwojema braćmi, tytuły mistrzów Polski i tak pozostaną w rodzinie Bachledów.

nazwisko — niesposób ustalić z całą pewnością. Kardaszow posługuje się stałe wersją "Rokossowski" (przez dwa "s"). Można suponować, że Rokossowski dodał drugie "s" w roku 1921, aby nazwisko miało brzmienie bardziej rosyjskie, kiedy to zacierając ślady swego polskiego pochodzenia zaczął się pisać "Konstantin Konstantinowicz" — Konstantyn syn Konstantego, choć ojcu jego było na imię Ksawery Józef. Te próby zaprzęstwa nie na wiele się zresztą zdały. W Armii Czerwonej uważano go zawsze za Polaka, co miało później ciężko odpokutować.

Wróćmy jednak do dzieciństwa Rokossowskiego. W rodzinnych Wielkich Łukach nie długo popasał. Wątpię nawet czy je pamiętał. Gdy je opuścił — miał niespełna cztery lata. Ojciec jego — Polak, syn leśniczego z Mazowsza, (zapewne spod Ostrowi Mazowieckiej) był maszynistą kolejowym. Przeniesiony w roku 1900 na linię warszawsko-wiedeńską, osiedlił się w Warszawie. Mały Konstantyn w stolicy Polski przebywał często w towarzystwie swych kuzynów — Polaków, uczył się tam w gimnazjum, co prawda — rosyjskim, lecz razem z dziećmi polskimi, pracował następnie wśród Polaków. Uważałby się też chyba sam za Polaka, gdyby nie matka, Antonina Owsiannikowa — nauczycielka z Pińska, jak świadczy nazwisko — Rosjanka. Ona zajmowała się wychowaniem syna — bo ojciec był ciągle w rozjazdach, zresztą wcześniej Konstantego odumarał. Właśnie matka zaszczerpiła w nim, (jak pisał Kardaszow) gorące zamiłowanie do literatury i kultury rosyjskiej. Jako dziecko władał Rokossowski obydwojema językami. Miał się przytem zaczytywać takimi utworami, jak "Taras Bulba", tendencyjna antypolska pseudohistoryczna powieść Gogola.

Wskutek ciężkiej choroby matki zakończona śmiercią, Konstanty już w roku 1910, gdy nie miał jeszcze lat czterech, musiał rzucić szkołę i zacząć zarabiać na życie. Został robotnikiem. Pracował najpierw w Warszawie. Potem przeniósł się do Grójca do zakładu kamieniarskiego. W Grójcu też zastał go wybuch pierwszej wojny światowej. Tam właśnie zaciągnął się ochotniczo do wojska rosyjskiego, do pułku dragonów. Wkrótce też dał dowody żołnierskiej odwagi. Czterokrotnie odznaczony — był młodszy podoficerem, gdy wybuchła rewolucja. Jego brat stryjeczny, służący w tym samym szwadronie, postanowił wstąpić do powstańczych oddziałów polskich. Konieczność też chciała go, zabrać ze sobą. Konstanty jednak odmówił, a w grudniu roku 1917 wstąpił do Czerwonej Gwardii.

Wśród bolszewików szybko zaczął się wybijac. W roku 1919 został przyjęty do partii komunistycznej. Był też dowódcą szwadronu. W wojnie domowej walczył przeciwko "białym" na Syberii i Zabajkale, pod koniec — na czele pułku kawalerii. Gdy nastał pokój, pozostał w wojsku. Ukończył szkoły wojenne. Z czasem został dowódcą korpusu kawalerii w Pskowie. Wtedy to właśnie osiągnął go

stalinowski terror, co Kardaszow tak opisuje:

"Na nieszczęście w sierpniu roku 1937 owocną działalność Rokossowskiego przeważała aresztowanie: padł ofiarą oszczerstwa, Stanowczo, z oburzeniem odparł Rokossowski niedorzeczne oskarżenia o kontakty z wywiadem polskim i japońskim. Były to dla niego bardzo trudne dni, tygodnie, miesiące, lata. Sprawiedliwości stało się jednak w końcu zadość, twarde po skutkowało: w marcu roku 1940 sprawę Rokossowskiego umorzono i przywrócono mu wszystkie prawa".

Tylko tyle — dziewięć wierszy druku na 445 stron książki — poświęca Kardaszow blisko trzem latom więzienia, tortur i upokorzeń. Skądinąd wiadomo, że Rokossowskiego aresztowano jako Polaka, gdy Stalin w związku ze sprawą marszałka Tuchaczewskiego zaczął oczyszczać Armię Czerwoną z elementów, które uważał za niepewne. Za Rokossowskim mieli się ująć Woroszyłow i Żukow. Uniknął śmierci. Później po doświadczeniach wojny z Finlandią Stalinowi potrzebna było pilnie dołbnych wojskowych. Temu podobno zawdzięczał wypuszczenie z więzienia.

Niebawem znów Rokossowski objął dowództwo korpusu. Wziął udział w okupacji Besarabii. Gdy Hitler uderzył na Rosję, był generałem. Awansował teraz błyskawicznie. W tymże 1941 dowodził już armią pod Moskwą. Na najwyższym szczeblu polowym — dowódcy frontu — odznaczony się pod Stalingradem, następnie — pod Kurskiem, a latem roku 1944 walczył z wielkim powodzeniem na Białorusi, za co w końcu czerwca został mianowany marszałkiem. W połowie lipca ruszył na Warszawę.

Pisząc o zachowaniu się Rokossowskiego w okresie powstania Warszawskiego — Kardaszow odgrzewa fałszywe propagandy komunistycznej, których nie warto powtarzać. Przy okazji przytacza tekst wywiadu, udzielonego przez marszałka 26 sierpnia 1944 roku Aleksandrowi Werthowi, korespondentowi radia i prasy brytyjskiej. Zapytany, jak daleko Niemcy odrzucili spod Warszawy Armię Czerwoną, Rokossowski odpowiedział: "Nie mogę powiedzieć dokładnie, ale — powiedzmy — o sto kilometrów". W rzeczywistości na południe od Pragi Rosjanie nie ruszyli się z miejsca. Na odcinku Radzymina (wyparciu z miasta zatrzymali się po kilkunastu kilometrach na linii rzeczki Czarna. Czerwony marszałek po prostu skłamał.

Czynił to jeszcze nieraz, choć nie musiał. Bo też ten święty żołnierz, człowiek równego, spokojnego usposobienia, nie celował nigdy od wagą cywilną. W rękach Stalina był powolnym narzędziem, bez względu na to, co mu mówiło sumienie, jeśli jeszcze cokolwiek nie umilkło.

Rosja obsypała go honorami. Zmarł na jej ziemi 3 sierpnia 1968 roku. Pochowano go w grobach szczególnie zasłużonych pod murami Kremla. Na właściwym miejscu. Wśród swych prawdziwych rodaków.

Na Antonie

Grażyna M. Marjanowska

## Dwu-Zerowcy

Do swej zerowej wielkości dodają zero drugie: w czerwonym konsulatku, przy zastawionym stoliku przyjmują order za usługi. Ale — dlaczego wstydliwie? Ale — dlaczego bez gali? Z honorem schwyłymi w kieszeni, ze zgaga, piekącą sumieniem orderem do biurka schowali. Już legionowy żołnierz, siedząc w matuli chałupie, doszedł do wniosków takich: że tego rodzaju odznaki najlepiej się czują na... szupie.

## Uczni Polscy w Świecie

ALEKSANDER STRYJEŃSKI — kartograf. Współtwórca pierwszego atlasu Szwajcarii i najbliższym współpracownikiem słynnych kartografów Doufourea i Siegfrieda był osiadły w Szwajcarii uczestnik Powstania Listopadowego, Aleksander Stryjeński (1805-1876). Opracował on mapy kantonów fryburgskiego i lucerneńskiego oraz zasłużył się w działalności federalnego biura topograficznego.

PAWEŁ EDMUND STRZELECKI — badacz Australii. Wydane w 1845 r. klasyczne dzieło Pawła Edmunda Strzeleckiego "A Physical Description of New South Wales and Van Diemen's Land" (Opis fizyczny Nowej Południowej Walii i Ziemi Van Diemenna), zapoznając Europę z przyrodą dziewiczych wówczas obszarów południowej Australii, było dużym wydarzeniem kulturalnym. Praca ta przyniosła autorowi międzynarodowy rozgłos, złoty medal Królewskiego Towarzystwa Geograficznego w Londynie i nadany przez królową Wiktorię tytuł "Sir". Książka Strzeleckiego była pionem rozległych badań naukowych — geologicznych, mineralogicznych i botanicznych, przeprowadzonych przez Strzeleckiego latami 1838-1842 w południowo-wschodniej Australii i na Tasmanii. Strzelecki pierwszy dotarł do Gór Błękitnych, odkrył źródła największej rzeki Australii — Murray, zbadał Alpy Australijskie, nadając najwyższemu szczytowi nazwę Góry Kościuszki, pierwszy przewedował przez Wielką Dolinę Wiktorianką, nadając jej nazwę Gipslandu, sporządził pierwsze mapy badanej części kontynentu australijskiego i wreszcie odkrył tereny złotodajne. Urodził się w 1797 r. w Głuszynie pod Poznaniem, studiował geologię na uniwersytecie londyńskim, przed przybyciem do Australii przez 5 lat podróżował, zwiedzając Amerykę Północną i Południową, Oceanie i Nową Zelandię. Zmarł w Londynie w 1873 r. Jego zasługi upamiętnione zostały wprowadzeniem na mapy Australii aż 15 nazw geograficznych z jego imieniem — oraz 3 nazw dla skorupiaków okresu paleozoicznego, a na trasie penetracji australijskiej wzniesiono siedem obelisków z tablicami informującymi o zasługach badacza.

WITOLD SZYSZŁO — badacz Amazonii. Jedną z najsłynniejszych pozycji w pozycji w południowo-amerykańskiej literaturze naukowej stała się wydana w 1955 r. kapitalna monografia Amazonii "La Nature en la Amazonia Ecuatorial" ("Przyroda w Ameryce Równikowej"), opracowana przez profesora uniwersytetu w Limie Witolda Szyszła. W dziele tym zawarł on wyniki swych 40-letnich badań, dając nie tylko pełny obraz i analizę środowiska geograficznego Amazonii, lecz również opis ponad 5 tysięcy roślin i 900 gatunków zwierząt pod kątem ich przydatności gospodarczej. Dzieło to było szczytowym osiągnięciem działalności naukowej Witolda Szyszła, który przez 27 lat był profesorem uniwersytetu w Limie i Gwadelupie, płodnym pisarzem, działaczem gospodarczym, wszechstronnym przyrodnikiem poliglotą władającym 14 językami, a ponadto niestrudzoną podróżnikiem. Urodzony w Warszawie w 1887 r. zaraz po studiach, mając zaledwie 20 lat, wyruszył w świat. W latach 1901-1912 odwiedził Europę Zachodnią, Amerykę Północną i Południową, Antyle i Hawaje.

Pionem tych podróży było 7 książek w języku polskim i zamówiona przez paryskiego wydawcę książka "Dix mille kilometres a travers le Mexique" ("Dziesięć tysięcy kilometrów przez Meksyk"). Po krótkim pobycie w Polsce wyjechał do Peru, które stało się jego drugą ojczyzną. Poświęcił się badaniom Amazonii peruwiańskiej i brazylijskiej, nadal podejmuje wyprawy podróżnicze: pięciokrotnie okrążył kulę ziemską, odbył 6 wypraw do Afryki. Oprócz ponad 30 książek napisał około tysiąca artykułów i rozpraw naukowych w języku hiszpańskim, angielskim, francuskim i polskim. Czynny w życiu kulturalnym Peru, utrzymywał kontakt z ojczyzną i w okresie międzywojennym pełnił obowiązki honorowego konsula Polski. Zmarł w Limie w 1964 r.

JÓZEF SIEMIRADZKI — geolog, geograf i podróżnik. Jednym z najwybitniejszych polskich badaczy Ameryki Po-

łudniowej w drugiej połowie XIX w. był geolog i geograf Józef Siemiradzki. Urodził się w 1858 r. w Charkowie, studiował na uniwersytecie w Dorpacie. W 1882 r. wyruszył z zoologiem Janem Sztolcmanem w swą pierwszą podróż do Ameryki Południowej, gdzie prowadził badania naukowe w Ekwadorze i na Małych Antylach. W latach 1890-1892 przebywał w Brazylii. Opracował jej tektorykę, sprostował wiele błędów ówczesnych map na podstawie własnych badań terenowych. W latach 1895-1896 przeprowadził w Brazylii badania nad sytuacją polskiego wychodźstwa, dokonał objazdu osad polskich na obszarze Parany, Santa Catarina i Rio Grande do Sul oraz argentyńskiego Misiones. Wyniki swych badań naukowych ogłaszał w lipskim "Geographische Zeitschrift", w wydawnictwach uniwersytetu w Brukseli oraz innych czasopiśmie zachodnioeuropejskich. Po polsku ogłosił: "Z Warszawy do równika", "Za morze — szkice z wycieczki do Brazylii" i "Szkice wychodźców". Od 1887 r. był docentem, a następnie profesorem geologii na uniwersytecie we Lwowie. Zmarł w Warszawie w 1933 r.

ALEKSANDER STRYJEŃSKI — kartograf. Współtwórca pierwszego atlasu Szwajcarii i najbliższym współpracownikiem słynnych kartografów Doufourea i Siegfrieda był osiadły w Szwajcarii uczestnik Powstania Listopadowego, Aleksander Stryjeński (1805-1876). Opracował on mapy kantonów fryburgskiego i lucerneńskiego oraz zasłużył się w działalności federalnego biura topograficznego.

PAWEŁ EDMUND STRZELECKI — badacz Australii. Wydane w 1845 r. klasyczne dzieło Pawła Edmunda Strzeleckiego "A Physical Description of New South Wales and Van Diemen's Land" (Opis fizyczny Nowej Południowej Walii i Ziemi Van Diemenna), zapoznając Europę z przyrodą dziewiczych wówczas obszarów południowej Australii, było dużym wydarzeniem kulturalnym. Praca ta przyniosła autorowi międzynarodowy rozgłos, złoty medal Królewskiego Towarzystwa Geograficznego w Londynie i nadany przez królową Wiktorię tytuł "Sir". Książka Strzeleckiego była pionem rozległych badań naukowych — geologicznych, mineralogicznych i botanicznych, przeprowadzonych przez Strzeleckiego latami 1838-1842 w południowo-wschodniej Australii i na Tasmanii. Strzelecki pierwszy dotarł do Gór Błękitnych, odkrył źródła największej rzeki Australii — Murray, zbadał Alpy Australijskie, nadając najwyższemu szczytowi nazwę Góry Kościuszki, pierwszy przewedował przez Wielką Dolinę Wiktorianką, nadając jej nazwę Gipslandu, sporządził pierwsze mapy badanej części kontynentu australijskiego i wreszcie odkrył tereny złotodajne. Urodził się w 1797 r. w Głuszynie pod Poznaniem, studiował geologię na uniwersytecie londyńskim, przed przybyciem do Australii przez 5 lat podróżował, zwiedzając Amerykę Północną i Południową, Oceanie i Nową Zelandię. Zmarł w Londynie w 1873 r. Jego zasługi upamiętnione zostały wprowadzeniem na mapy Australii aż 15 nazw geograficznych z jego imieniem — oraz 3 nazw dla skorupiaków okresu paleozoicznego, a na trasie penetracji australijskiej wzniesiono siedem obelisków z tablicami informującymi o zasługach badacza.

WITOLD SZYSZŁO — badacz Amazonii. Jedną z najsłynniejszych pozycji w pozycji w południowo-amerykańskiej literaturze naukowej stała się wydana w 1955 r. kapitalna monografia Amazonii "La Nature en la Amazonia Ecuatorial" ("Przyroda w Ameryce Równikowej"), opracowana przez profesora uniwersytetu w Limie Witolda Szyszła. W dziele tym zawarł on wyniki swych 40-letnich badań, dając nie tylko pełny obraz i analizę środowiska geograficznego Amazonii, lecz również opis ponad 5 tysięcy roślin i 900 gatunków zwierząt pod kątem ich przydatności gospodarczej. Dzieło to było szczytowym osiągnięciem działalności naukowej Witolda Szyszła, który przez 27 lat był profesorem uniwersytetu w Limie i Gwadelupie, płodnym pisarzem, działaczem gospodarczym, wszechstronnym przyrodnikiem poliglotą władającym 14 językami, a ponadto niestrudzoną podróżnikiem. Urodzony w Warszawie w 1887 r. zaraz po studiach, mając zaledwie 20 lat, wyruszył w świat. W latach 1901-1912 odwiedził Europę Zachodnią, Amerykę Północną i Południową, Antyle i Hawaje.

## Przyjaźń Narodów i Gołębki Pokoju

W miesiącu poprzedzającym pokaz broni sowieckich na Bl. Wschodzie, przy okazji dekorowania Uzbekiej SRR "Orderem Przyjaźni Narodów" — Breżniew w swoim przemówieniu w Taszkencie oświadczył:

"Jesteśmy zwołani i kam trwałego pokoju. A to wymaga nie tylko odzignania się od wojny, jako środka rozwiązywania spornych problemów między państwami, lecz także ustanowienia między nimi wzajemnego zrozumienia i zaufania, rozwoju współpracy na bazie pełnej równości i wzajemnych korzyści".

Rzęsiste oklaski nagrodiły mówcę i tylko dziwić się można, że tegoroczna nagroda Nobla w dziedzinie na rzecz pokoju nie przypada generałemu sekretarzowi KC KPZS.

Na Antonie



**DiLios**  
3017 N. CENTRAL AVE.  
Italian Beef and Sausage Sandwiches  
MEAT BALLS — SUBMARINE  
POLISH SAUSAGE — HOT DOGS — HOT TAMALES  
SODA — COFFEE — TEA  
Hours: Mon., Tues., Thurs. & Fri., 11:30 to 10:00—Wed. & Sat. 11:30 to 8:00

**SPECIAL! REG. \$10.00 FOR \$6.50 WEDNESDAYS ONLY**  
Special Discount for Senior Citizens  
Tuesday and Wednesday  
**MARY'S CURLS & SWIRLS**  
4354 S. Western 523-6716  
Open Tuesday and Wednesday 9-5  
Thursday and Friday 9-9 Saturday 8-4

**NOW OPEN!**  
**Tito's Tacos Restaurant**  
TACOS — ENCHILADAS — TAMALES  
Homemade Chili — Hot Dogs — Chili Dogs — Hamburgers  
Polish Sausage — Italian Beef — Corned Beef Sandwiches  
EAT IN — CARRY OUTS  
4926 S. ASHLAND 778-9103

**INTENSYWNY KURS ANGLIEJSKIEGO**  
Dla Nowej Polonii, Studentów i Profesjonalistów  
4 TYGODNIOWY KURS, MAŁE KLASY  
Doświadczeni wykładowcy.  
Po informacji telefonować lub pisać:  
**DIRECTOR OF ADMISSIONS — E.L.S. LANGUAGE CENTER**  
c/o Mundelein College — 1052 W. Sheridan Rd.  
Dept. P. — 1 blok od kolejk.  
Chicago, Ill. 60626 Telefon: 262-3778

**NOVAK AND COMPANY**  
SHEET METAL WORKS  
LICENSED ROOFERS GENERAL JOBBING FURNACE INSTALLERS "ANYTHING IN METAL"  
We Carry Compensation and Public Insurance  
1926-28 FULLERTON AVE.  
Humboldt 6-4588  
THOMAS NOVAK, SR. and THOMAS, JR. SON, Proprietors

**WYJAZDY do POLSKI**  
SAMOLOTAMI: na różne okresy pobytu w Polsce — każdego dnia.  
SPROWADZANIE Waszych krewnych i znajomych z Polski na stałe lub z wizytą.  
P E K A O, przekazy do wyboru, paczki żywnościowe, odzieżowe, maszyny rolnicze, materiały budowlane, lekarstwa i inne.  
Sprawy notarialne i spadkowe w Polsce załatwi  
**POLSKIE BIURO PODRÓŻY**  
STAUDACHER & RATKE  
1650 W. 48th STREET  
Chicago, Illinois Tel. YA 7-2324

**All Continents Travel Service**  
ZYGMUNT J. GÓRALCZYK  
5213½ W. 25th St., Cicero, Ill. 60650  
Telefony: 863-1311 oraz OL 2-9021  
Otwarte codziennie, od godziny 10 rano do 8 wieczór, w soboty do 6-ej.  
WYJAZDY GRUPOWE I INDYWIDUALNE. PO CENACH BEWELACYJNIE NISKICH.  
Przygotowaliśmy już WYCECZKI DO POLSKI na rok 1974 w dogodnych terminach.  
★ Rezerwacje na polski statek "Stefan Batory"  
★ Przedkwalifikacja w paszportów oraz akty notarialne  
★ Jesteśmy autoryzowanym dealerem PEKAO  
★ Wyślemy do Polski paczki żywnościowe, lekarstwa, węgiel, maszyny rolnicze i auta marki FIAT.

**Uprzątająca Styczniowa Wypzedaż**  
**25% do 50% Zniżki**  
KRYSZTAŁY  
WYROBY MOSIĘŻNE  
CERAMIKA ORIENTALNA  
OBRAZY • RZĘBY  
OPRAWA OBRAZÓW  
MARIAN i KAZIEMIERZ DZIUBIŃSCY, właściciele  
**Riccardo's DESIGN, INC.**  
3160 SHERIDAN ROAD CHICAGO, ILL. 60657  
(w budynku Hotelu Belmont)  
Telefon: 248-5700

**ABY SŁUŻYĆ WAM LEPIEJ**  
**LOOMIS SAVINGS and Loan Association**  
6350 West 63rd St. 1359 West 51st  
Chicago, Illinois 60638 Chicago, Ill. 60609  
Tel. 586-6900 Tel. 927-6701-2  
OPEN MON. & THURS. 9-5  
TUES. & FRI. 9-8; SAT. 9-12  
CLOSED ALL DAY WED.  
OPEN MON., TUES., THURS.  
9:30 to 4:30; FRI. 9:00 to 8:00  
SAT. 9:00 to 12:00  
CLOSED WED.  
**6¾% ON \$5,000 30 MONTH SAVINGS CERTIFICATES**  
**7% ON \$10,000 MIN. 4 YEAR SAVINGS CERTIFICATE**  
**5¼% NO MINIMUMS**  
Add to or withdraw from account any time. Interest compounded quarterly, paid quarterly.  
**6½% ON \$1,000 ONE YEAR MATURITY**  
Interest compounded quarterly.

## Kursy Letnie Fundacji Kościuszkowskiej

New York (KW) — Fundacja Kościuszkowska, 16 East 65th Street, New York, N.Y. 10021, w dniach od 25-go lipca do 22-go sierpnia, 1974 roku, sponsoruje kurs polskiej sztuki ludowej w Kielcach w Polsce. Uczestnicy kursu zapoznają się z historią, kulturą i tradycjami polskimi, oraz ze śpiewem i tańcem polskim. Wycieczki do historycznych zabytków w Kielcach, do Warszawy i Krakowa, stanowiąc będą uzupełnienie kursu. Koszt kursu wynoszą ogólnie \$250.00. Włącza to pokrycie kosztów utrzymania, pożywienia, transportacji, ubezpieczenia i t.d. w Polsce. Uczestnicy kursu muszą jednak pokryć koszt przelotu w obie strony samolotem do Polski, który wynosi przeciętnie około \$325 czarterowym lotem z Nowego Yorku do Warszawy, jak i pokryć będą musieli osobiste wydatki. Aplikacje wraz z załączonym przekazem na sumę \$25, na pokrycie kosztów rejestracyjnych, należy przesyłać wprost na wyżej podany adres. Po dalsze informacje odnośnie kursu letniego w Polsce, należy pisać na następujący adres: — The Kosciuszko Foundation, Summer Folk Art Session, c/o Stanley Cuba, 15 East 65th Street, New York, N.Y. 10021.

## Polski Projekt Uchwalony w ONZ

Na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ została zakończona debata i głosowanie nad polskim projektem uchwały w sprawie ochrony i dalszego rozwoju wartości kulturalnych. Za uchwałą głosowały 123 państwa. Uchwała stwierdza, iż każdy kraj ma prawo prowadzenia własnej polityki kulturalnej. Zgromadzenie Ogólne uznaje potrzebę utrzymania kontaktów i wymiany dóbr kulturalnych na zasadzie równości i całkowitego poszanowania suwerennych praw państwa.

**Nemecek Bros.**  
MĘSKIE UBRANIA I PŁASZCZE  
Sayte do figury na miarę z najlepszych i pierwszorzędnych materiałów.  
**od \$75 i wyżej**  
2700 S. DRAKE  
6905 Cermak Rd. Berwyn  
oraz — 7534 W. North Ave. Elmwood Park  
Tel. 522-8220

**HERE IS... THE MAN**  
To see for all your family insurance needs.  
**STAN KAPKA**  
4325 N. WESTERN AVE.  
CHICAGO, ILL. 60618  
Tel. 784-1030 Bus.  
Tel. 965-7488 Home  
Mówimy po polsku.

**STATE FARM**  
Insurance Companies  
Home Offices:  
Bloomington, Illinois

## "Pan Twardowski" i "150 Na Godzinę"



Na zdjęciu scena z filmu "Pan Twardowski", wyświetlanego w kinie Milford, wraz z komedią "150 na godzinę". Oba filmy będą wyświetlane do czwartku, 17 stycznia włącznie.

## Akademia Wojskowa

Amerykańska Akademia Wojskowa w West Point znajduje się 55 mil na północ od New Yorku i jest pięknie usytuowana nad brzegiem Hudsonu. Nauka trwa 4 lata. Obecnie korzysta z niej 4,200 kadetów. Posiłki otrzymują w przestronnej jadalni — wszyscy jednocześnie — ozdobionej freskami przedstawiającymi między innymi bitwy pod Blenheim i Gettysburgiem. W muzeum znajdują się popiersia Napoleona i von Moltkego. Kadeci poświęcają jednak więcej czasu na naukę przedmiotów ogólnych niż wojskowych i otrzymują prawdziwe, czyste amerykańskie wykształcenie w takich dziedzinach, jak mechanika kosmiczna, programowanie liniowe, literatura oraz socjologia mniejszości narodowych.

Akademię w West Point ukończyli Ulysses S. Grant, John J. Pershing, Dwight D. Eisenhower i wielu innych. Jej absolwentem jest też Buzz Aldrin, drugi człowiek, który postawił nogę na Księżycu. Kadetami byli pisarz Poe oraz malarz Whistler — lecz żaden z nich nie skończył Akademii. — Kadeci — jak głosi broszurka wydana przez "Córy Armii Amerykańskiej" — są poddawani intensywnym, nieustającym próbom i treningowi, tak pomyślanym, aby stanowili probierz siły ducha. Siłę ducha wypróbowuje się tu od chwili założenia Akademii w 1802 roku, ale większość reguł datuje się od roku 1817, kiedy to nowomianowany nadintendent uznał, że kadeci są "niezdolni i zburzeni" i ustanowił kodeks. W 1871 r. trzej kadeci przyłapani na kłamstwie, zostali wypędzeni z miasta przez swoich starszych kolegów i od tego czasu sami pilnują przestrzegania postanowień kodeksu. Kadet może — jeżeli będzie na tyle nierozsądny — odwołać się od decyzji komitetu do spraw honorowych do rady oficerskiej, ale nawet jeśli rada pozwoli mu zostać w Akademii, naraża się on na bojkot oraz "milczenie." Pewien kadet, który został promowany w tym roku, przez 19 miesięcy był otoczony milczeniem. Na skutek nacisku opinii publicznej kadeci porzucili tę formę kary, ale jednocześnie wyrażnie stwierdzili, że kodeks pozostaje niezmienny.

Co roku Akademia w West Point dostarcza 9 proc. oficerów amerykańskiej armii. **Gwiazda Polarna**

## Konkurs Recytatorski Dla Dzieci i Młodzieży

Ostatni Konkurs Recytatorski, który odbył się dwa lata temu, wywołał wielkie zainteresowanie wśród młodzieży i był bardzo udaną imprezą. Po raz pierwszy młodzież miała możliwość wystąpić samodzielnie przed szerszym audytoryum i popisać się swymi zdolnościami. Również w tym roku Zrzeszenie Nauczycieli Polskich w Ameryce ogłasza Konkurs Recytatorski.

Wyloniony przez Zarząd Zrzeszenia Nauczycieli Komitet Konkursu Recytacji, którego przewodniczącą jest p. Eufemia Fiedorowicz, członkami kierownicy polskich szkół sobotnich oraz Zarząd Zrzeszenia Nauczycieli Polskich — opracował Regulamin Konkursu.

W Konkursie Recytatorskim mogą brać udział dzieci oraz młodzież w wieku od 7 do 24 lat bez względu na przynależność narodową pod warunkiem, że znają język polski. Uczestnicy Konkursu zostali podzieleni na 5 grup stosownie do wieku.

Grupa I — dzieci w wieku od 7 do 9 lat włącznie.

Grupa II — dzieci w wieku od 10 do 12 lat włącznie.

Grupa III — dzieci w wieku od 13 do 15 lat włącznie.

Grupa IV — młodzież w wieku od 16 do 18 lat włącznie.

Grupa V — młodzież w wieku od 19 do 24 lat włącznie.

Stosownie do wieku został dobrany odpowiedni materiał literacki. Każdy uczestnik Konkursu może wygłosić tylko jeden utwór z listy wyznaczonej na dany wiek. Po listy utworów konkursowych należy się zgłaszać do kierowników szkół sobotnich albo wprost do Zarządu Zrzeszenia Nauczycieli Polskich, 2653 W. Logan Blvd., Chicago, Ill. 60647, tel. HU 6-1974.

Termin zgłoszeń na Konkurs upływa z dniem 4 lutego 1974 r. Zgłoszenia należy kierować do kierowników szkół sobotnich albo na adres przewodniczącej Komitetu: Mrs. Eufemia Fiedorowicz, 2738 N. Troy Ave., Chicago, Ill. 60647, tel. 276-3339. W zgłoszeniu należy podać: Nazwisko i imię, datę urodzenia, nazwę szkoły i klasę, do której uczęszcza, tytuł wybranego utworu.

Półfinał Konkursu odbędzie się w niedzielę, 17 lutego 1974, w salach Lusaka Mission Serv., Inc.,

6965 W. Belmont Ave. Finał połączonego z rozdaniem nagród dla zwycięzców w niedzielę, 24 lutego 1974 r. w sali parafialnej św. Jakuba, 1412 N. Mango Str. (skrzyżowanie ulic Fullerton i Mango). Początek półfinału i finału o godz. 2 po południu. Dla każdej grupy są przewidziane nagrody.

Zachęcamy młodzież do licznego udziału w Konkursie Recytacji. **Komitet Konkursu Recytatorskiego**

## Polka L. Klebeck Wyróżniona Przez "Jaycees"

Long Beach, Calif. (KW). — Lorraine Klebeck, nauczycielka w wydziale ekonomii w "Artesia High School" została wybrana przez organizację młodych Amerykanów, "Cerritos Jaycees" (Junior Chamber of Commerce), jako "Outstanding Young Educator" na rok 1973-1974.

Panna Klebeck od ostatnich dziewięciu lat nauczycielką średniej szkoły Artesia, jest równocześnie przewodniczącą komitetu edukacji zdrowotnej na tamtejszy dystrykt szkolny.

Absolwentka uniwersytetu Purdue, panna Klebeck jest córką znanej działaczki polonijnej Stefani Klebeck. Brat mjr. Bernard Klebeck, od 30 lat służy w lotnictwie amerykańskim i obecnie pełni służbę w Monachium.

Dwie siostry panny Klebeck, Eleonora Scott i Regina Solm, zamieszkują w Chicago. W tych dniach odbyła się niespodzianka dla jednej z siostrzy panny Klebeck, Eleonory Scott, która obchodziła wraz z mężem 25-lecie szczęśliwego pożycia małżeńskiego.

Na przyjęcie to zjechali się licznie krewni ze stanu Indiana, Kalifornii, Nowego Yorku, Connecticut i innych miejscowości. Wujostwo panny Klebeck, pp. Jan i Zofia Kowalczyk, biorą b. czynny udział w pracach Gr. 843 ZNP.

**Standard Savings Time**

It's always Standard savings time at Standard Federal Savings. And it's been that way since 1909. We believe that anything can be yours if you save for it.

With our Six Savings Plans, your money will grow with the highest interest rates we can offer.

What's more, there's a certain satisfaction to saving a satisfaction you'll feel even after your goal is met.

|                      |                                                                                                                                  |                      |                                                                                                                                    |                      |                                                                                                                                     |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>7½%</b><br>YEARLY | <b>CERTIFICATE ACCOUNTS*</b><br>\$5,000 Or More 4 Year Maturity<br>YIELD INCREASES TO 7.90%<br>on interest accumulated for 1 yr. | <b>6¾%</b><br>YEARLY | <b>CERTIFICATE ACCOUNTS*</b><br>\$1,000 Or More 30 Month Maturity<br>YIELD INCREASES TO 7.08%<br>on interest accumulated for 1 yr. | <b>5¾%</b><br>YEARLY | <b>CERTIFICATE ACCOUNTS*</b><br>\$1,000 Or More 90 Day Maturity<br>YIELD INCREASES TO 6.00%<br>on interest accumulated for 1 yr.    |
| <b>7%</b><br>YEARLY  | <b>CERTIFICATE ACCOUNTS*</b><br>\$1,000 Or More 4 Year Maturity<br>YIELD INCREASES TO 7.35%<br>on interest accumulated for 1 yr. | <b>6½%</b><br>YEARLY | <b>CERTIFICATE ACCOUNTS*</b><br>\$1,000 Or More 1 Year Maturity<br>YIELD INCREASES TO 6.81%<br>on interest accumulated for 1 yr.   | <b>5¼%</b><br>YEARLY | <b>PASSBOOK SAVINGS</b><br>Interest Paid to the Date of Withdrawal<br>YIELD INCREASES TO 5.39%<br>on interest accumulated for 1 yr. |

\*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

**STANDARD FEDERAL SAVINGS**  
4192 Archer Avenue (at Sacramento)  
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Assets over \$195,000,000.00  
Reserves over \$17,500,000.00  
Founded 1909



Sobota, 19 Stycznia — Hotel La Salle
BAL LEKARZY
BILETY I REZERWACJE
HU 6-7740 od 9 do 2 po Pol.
237-2518 od 9 do 9 Wieczór



CANDID WEDDINGS
SPECIAL EFFECT AND CASUALS
In Beautiful Living Color
Call: 775-5100
JAY LEE STUDIOS
Distinctive Photography
5872 N. MILWAUKEE AVE.



GRAND OPENING
UNIQUE BOUTIQUE
BEAUTY PARLOUR
FREE Balsam Conditioner with Hair Set etc.
3559 N. PUEBLO (Cumberland at Addison)
In Addison Point Apartment Bldg.
Entrance on Pueblo (Cumberland)
PHONE 625-6098
Tues. & Wed. 9 A.M. - 4 P.M.
Thurs. & Fri. 9:30 A.M. - 9 P.M.
Saturday 9:30 A.M. - 4 P.M. • Closed Sun. & Mon.
Senior Citizens & Walk-Ins Welcome!

THINK SPRING... THINK NEW BEAUTY WITH
Wallpaper
COME TO OUR BRAND NEW, BEAUTIFUL STORE!
WALLPAPER PALACE

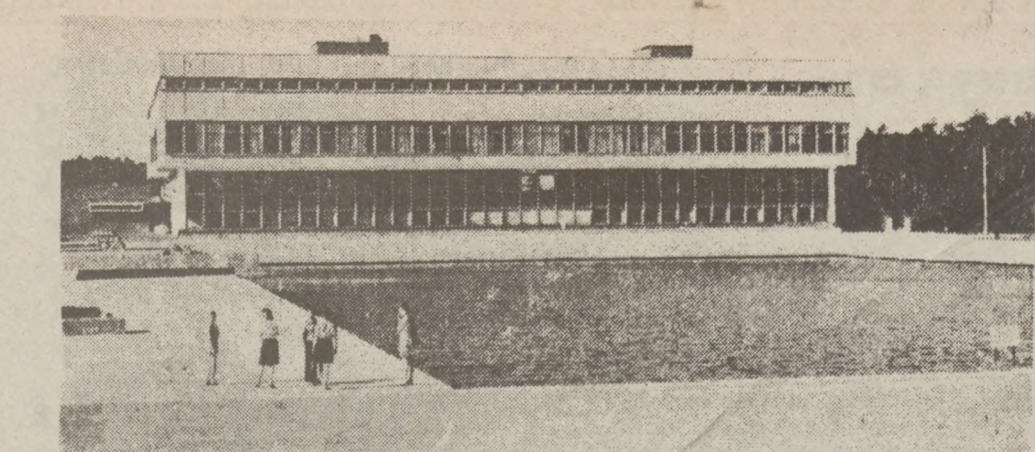
3219 N. Cicero Phone 777-3100
DISCOUNT PRICES ON
• WALLPAPER • PAINT • TILE • CARPETING
You'll Love Our Complete Home Decorating Service...
Open Daily 9 to 5 P.M.

NOW OPEN — NEWLY REMODELED — UNDER NEW OWNERSHIP
BRIGHT STAR SNACK SHOP
Formerly Sandy's Snack Shop
3701 W. 55th St. 767-9388
featuring
Breakfast — Lunches — Dinners
SNACKS TO COMPLETE MEALS
• Homemade Chili — Kasha Corned Beef
• Polish & Italian Sausage • Sandwiches
• Steaks • Chops • French Fried Shrimp
• Chicken • Hamburgers • Fries • Soft Drinks
EAT HERE OR CARRY OUT
Ken Smithka, Proprietor Open Daily 7 A.M. to 11 P.M.



Grand Manor
BANQUET HALL
5436 S. Archer Ave.
(1/2 Block West of Cicero Ave.)
Lillian Szymczak, Manager
Weddings — Fashion Shows — Dances
Banquets — Parties (All Sizes)
Business Meetings
CHOICE DATES STILL AVAILABLE
CALL 767-2301

NIE MA PROBLEMU
Gdy Sprawy Turystyczne, Prawne, Emigracyjne
Paszportowe i Wysyłkowe
Złatwiane są w Polskim Biurze
ALMA TRAVEL BUREAU
DAWNIER AMPOL TRAVEL BUREAU
Pod Tym Samym Kierownictwem
1282 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60622
Tel. 252-0661
SPRZEDAJEMY BILETY
NA WSZYSTKIE TEATRALNE IMPREZY POLONIJNE
EUGENE ZLOBIN - RYLSKI
UWAGA: Wszyscy którym nie udało się dotychczas sprowadzić krewnych z Polski wskutek odmownego zaliczenia przez amerykańskie władze konsularne w Polsce podań o wizy imigracyjne, mogą obecnie składać ponownie podania które nie zostaną odrzucone. Wszystkich zainteresowanych tą sprawą prosimy o jaknajwcześniejsze zgłaszanie się do naszego biura.



TORUŃ. — Dla uczczenia rocznicy Kopernikowskiej, Uniwersytet Toruński im. Kopernika, buduje nowoczesne miasteczko uniwersyteckie. Na zdjęciu gmach biblioteki głównej, usytuowany nad basenem klimatycznym.

Konkurs
o Tematyce
Partyzanckiej

Dla uczczenia zbliżającej się 30-letniej rocznicy zakończenia działań oddziałów partyzanckich w Polsce, — zostaje ogłoszony Konkurs Imienia Józefa Wyrwy (pseudonimy Furgalski, Stary) na prace o tematyce partyzanckiej.

Warunki Konkursu są następujące:

1) Prace nigdzie nie drukowane, osnute na tle życia i walk oddziałów partyzanckich, ze szczególnym uwzględnieniem oddziałów A.K.

2) Praca oznaczona godłem ma być nadesłana do dnia 30 grudnia, 1974 roku na adres: Instytut Literacki, 91, Avenue De Poissy, Mesnil-Le-Roi, par 78600-Maisons-Laffitte, Francja. W osobnej zaklejonej kopercie należy podać nazwisko i adres autora.

Przeznaczona na Konkurs kwota 500 funtów szterlingów (stanowiąca wysokość partycypacji Zarządu Głównego Żołnierzy A.K. w Londynie przy wydaniu książki Józefa Wyrwy pt. "Chłopcy z lasu") podzielona zostaje na 3 części:

1-sza nagroda ..... £ 250
2-ga nagroda ..... £ 150
3-cia nagroda ..... £ 100

Nagrodzone prace stanowią własność Kultury i mogą być drukowane w tym piśmie bez oddzielnego honorarium. W skład jury wchodzi: Jan M. Ciechanowski, Zbigniew S. Siemaszko, Tadeusz Wyrwa.

Zakończenie "Apelu Gwiazdkowego" i "Opłatek" Pol. Kom. Imigracyjnego

Rozpoczęty z końcem listopada ub. roku "Apel Gwiazdkowy" Polskiego Komitetu Imigracyjnego trwa do końca stycznia br. Oprócz specjalnych listów Apelu, donacje zbierane są do "puszek", rozmieszczonych w polskich sklepach i na "Listy Imienne". Jeżeli ktoś z Polonii zobaczy naszą "puszkę" lub spotka naszego przedstawiciela z "Listą Imienną", to proszę być wspaniałomyślnym i ofiarować coś na fundusz niesienia pomocy naszym uchodźcom.

W niedzielę, 27 stycznia, o godz. 3ej po południu, w Domu SPK.,

Silberman
Asystentem
Prok. Saxbe

Washington (UPI). — Nowy prokurator generalny — William B. Saxbe, mianował swym asystentem w Dept. Sprawiedliwości, Laurence H. Silbermana, byłego urzędnika Dept. Pracy.

Silberman, lat 38, był podsekretarzem Dept. Pracy za pierwszej kadencji prezydenta Nixona. Drugim powołaniem na ważne stanowisko w Dept. Sprawiedliwości jest J. D. Sawyer, lat 56, z Middletown, Ohio, który w latach 1969-1970 był asystentem administracyjnym Saxbe, gdy ten zajmował stanowisko senatora ze stanu Ohio.

Popierajcie Tych,
Którzy Ogłaszają się
w Dzien. Związkowym

APTEKA
OGŁASZERA
957 N. ASHLAND AVE.
Róg Augusta Blvd.
Tel. AR 6-8429
UWAGA

Obecnie Apteka Nasza otwarta codziennie od 11-iej przed południem do 7:30 wiecz. z wyjątkiem piątku i soboty od 10-iej rano do 7-iej wieczorem; w niedziele i święta zamknięta cały dzień. SPECJALIZUJEMY W Wyście Lekarstw do Polski, w Sprzedaży Innych Produktów dla Waszego Zdrowia. Jeżeli Wy w Wyście Lekarstw do Polski, w Sprzedaży Innych Produktów dla Waszego Zdrowia. Jeżeli Wy w Wyście Lekarstw do Polski, w Sprzedaży Innych Produktów dla Waszego Zdrowia.

ARTRETYZM-REUMATYZM
Nowa kombinacja MAŚC i TABULETKI, zwane "AMERPOL" dają szybką ulgę w bólach przy zacierwienionych, nabrzmiałych i sztywnych mięśniach lub stawach. Maść \$1.50. Tabletki \$4.50 razem tylko \$4.95. "Amerpol" pomoże tysiącom cierpiącym na Artretyzm i Reumatyzm.

SLABA CYRKULACJA KRWI
Zimne Ręce i Nogi
Nowe odkrycie U-PAL tabletki przyniosą uczucie ciepła do Waszego ciała i poprawią cyrkulację krwi. U-PAL zawierają 2 nowe witaminy i są absolutnie bezpieczne. Jeżeli cierpicie od zimna na skutek starczego wieku lub słabej cyrkulacji, zażyjcie tabletki U-PAL dzisiaj. Tylko \$3.50.

KASZEL-ASTMA, HAY FEVER
DEMEX-syrup na kaszel uporczywy przynosi ulgę w godzinach, usuwa flegmę i duszność w pierśsiach. Tylko \$2.75 za 4 uncje. DECHA-tabletki, nowy środek na astmę i "Hay Fever" przynosi ulgę na ciężkie oddychanie i kichanie w minutach — 24 tabletki tylko \$3.00.

SZTYWNE STAWY
OBOLAZŁY MUSKULY
Amerpol Maść da natychmiastową ulgę przy bólach mięśni i stawów rąk, ramion, nóg, kolan, stóp i pleców. Weteran maść Amerpol w obolazłe części rano i wieczorem. Tylko \$1.50 tubka. Większy słoik \$7.50.

HEMOROIDY-PILES
Nowe czopki STAPHCO dają ulgę na swędzenie i nabrzmiałe hemoroidy. Pomagają w zatrzymaniu krwawienia w ciągu paru dni. Tylko \$2.50. Poradzimy Wam również co do diety.

NAGIOTKI, ODCISKI.
Szybka ulga dale KORN-KIT maść i poduszeczki. Najbardziej stwardniałe nagniotki i odciski usuwa w paru dniach. Tylko \$2.00 za maść i poduszeczki.

BRAK APETYTU-OSLABIENIE
Anemia, brak krwi, nerwowość i osłabienie? Spróbujcie tabletki Star-Vitamin, które zawierają niezbędne witaminy, plus wątroby i żelazo, potrzebne do odzyskania siły, lepszego snu i apetytu. Witaminy są bardzo ważne dla Waszego zdrowia. Miesięczny zapas tylko \$4.95.

LUPUSZ
SPECJALNA FORMULA —
TONIK I SHAMPOO
Działają pomocniczo w uzyskaniu miękkości włosów i usuwa łupież. Doskonały preparat we wszystkich wypadkach. 8 uncji butelka \$3.50 — 4 uncje butelka \$2.50.

STAR-GLOW KREM
DO TWARZY
"Zawiera środki upiększające skórę". Specjalnie jest rekomendowany jako skuteczny sposób leczenia Egzem — Sucha, swędząca skórę i wagner. — Duży słoik \$3.00.

Zebranie Instalacyjne Polsko-Amer.
Rady Emerytów — 16 Stycznia
w Domu Związku Polek

Polsko - Amerykańska Rada Emerytów w Chicago zaprasza emerytów polskich na zebranie, które się odbędzie w środę, 16 stycznia, w domu Zw. Polek, 1309 N. Ashland ave., o godz. 12 w południe.

Na porządku dziennym zebrania są sprawy, które powinny interesować wszystkich emerytów polskich, jak sprawy pensji, bezpłatnego leczenia, bezpieczeństwa na ulicach i w domach, pomocy, oraz utworzenia ośrodka polskiego emeryta.

Na zebraniu naszym będzie obecna p. Helena Zielińska, prezeska Związku Polek — organizacji, która udziela nam swojej siedziby na naszą działalność.

Przybędzie również wiceprezeska ZNP p. Helena Szymanowicz, która współpracuje z nami i służy nam wydatną pomocą. Wiceprezeska Szymanowicz przedstawi zebraniom konkretne starania o utworzenie ośrodka polskiego emeryta.

Przybędą też przedstawiciele Mayor's Office for Senior Citizens p. M. Siemaszko, oraz Advisory Council of the Department of Aging, p. F. Dziubiński. Przedstawiciele ci będą mówili o sprawach pomocy dla emerytów Wyżej wymienieni władają doskonale językiem polskim, każdy więc z obecnych będzie miał możliwość wysłuchania wiadomości w języku polskim.

Ponieważ na zebraniu tym odbędzie się instalacja nowego zarządu, z okazji tej nasz Komitet Pań przygotowuje specjalny poczęstunek dla zebranych.

Prosimy o liczny udział w tym zebraniu, pamiętajmy, że nieobecni się nie liczą. W tym tak ciężkim okresie dla emerytów, kiedy ceny skaczą jak lekkoatletki na Olimpiadzie a pensja emerytów stoi w miejscu, nie można być obojętnym. Stańmy licznie w jednym szeregu, aby nas widziano i słyszano. Naszych członków prosimy o łaskawie uregulowanie opłat członkowskich. Zapisy nowych członków oraz opłaty przyjmują sekretarka finansowa p. B. Malinowska.

Za Zarząd: Cz. Bielski, prezes; W. Słowik, wiceprezes.

Nowy Numer "Na Antenie"

Bogata treść grudniowego zeszytu "Na Antenie", miesięcznika Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa przydaje szczególnej melancholii notatce redakcyjnej przypominającej, że jest to przedostatni numer tego wydawnictwa.

Na treść zeszytu składają się przede wszystkim materiały krajowe. W stałej rubryce "Za Kulisami" przyniosą wiadomości zatajane lub przeinaczone przez propagandę komunistyczną znajdujemy m. in. takie tematy: — "Polska wobec wojny na Bliskim Wschodzie, Odwołanie decyzji o podwyżce cen żywności, nieporozumienia między PRL i NRD, Podstuch w ambasadzie francuskiej w Warszawie, Curiosa z życia cenzury, "Integracja" prasy młodzieżowej. A obok nich artykuł E. w Dolińskiej o reformie szkolnictwa, Andrzej Pomian: "Kim był Rokossowski" Lucjana Perzanowskiego "W czym imieniu" (na temat wystąpienia p. Zabołockiego), Krystyny Miłotowskiej: "Regulacja Wisły — temat ciągle aktualny". Jako dokumenty — druga część wywiadu z Gomułą, — ogłoszonego przez "Nowiny-Kurier" z Tel-Avi-

vu p.t.: "Moich czterech Lat" oraz tekst instrukcji przewodniczącego Komitetu do Spraw Radia i Telewizji, Macieja Szczepańskiego "O Krytyce i Obowiązku Dziennikarza". Materiał krajowy uzupełniają inne notatki, a także listy, wśród których na szczególną uwagę zasługują listy opisujące powrotny porażkę Króla Kazimierza Jagiellończyka w Katedrze Wawelskiej.

O "Odręczeniu, Kulturze i Prawach Człowieka" mówi tekst wniosków jakie złożył Leopold Łabędz przed podkomisją Senatu Stanów Zjednoczonych.

W dziale felietonów i artykułów kulturalnych grudniowa "Na Antenie" przynosi: Józefa Łobodowskiego "Esejstykę Stefani Kossowskiej", Leopolda Kielanowskiego — "Sukces Kazimierza Dejmka i Andrzeja Majewskiego w wiedeńskim Burgeatrze", Włodzisław Odojewskiego "Początek Felietonu", Ignacego W i e n i e w s k i e g o "Wnucza Sienkiewicza Opowiada" oraz szkic sprawozdawczy pod różnym barwnym jak jego treść tytułem: "Wojciech Trojanowski zdobywa Samosierrę".

ARBET FURNITURE CO. 376-1100
2442 West 47th Street Chicago, Ill. 60632
847-3377
"ALL NATIONALLY ADVERTISED BRANDS"
FURNITURE - APPLIANCES - CARPETING
COMPLETE HOME FURNISHINGS
AUGUST J. BELAUSKAS Mon. & Thurs. 9:00 to 9:30 P.M.
Mgr. Tues., Fri., Sat. 9:00 to 6:00 P.M.

Kuhn's
POLSKIE WINO
POLSKIE WÓDKI I LIKIERY
POLSKIE PIWO
POLSKIE KONSERWY MIĘSNE
POLSKIE USTYLIWY
POLSKIE DANIA GOTOWE
POLSKIE SER
Kuhn's FOOD SHOP 8808 N. Lincoln Ave.
Stworze udomowienie (i w soboty) od 9:00 rano do 10:00 wiecz.

ZJEDNOCZONE BIURA WYSYŁKI PACZEK

"DAR"

WYSYLAJA PACZKI DO POLSKI

DROGA MORSKA BEZ OGRANICZENIA WIELKOŚCI

PRZYJMUJA BEZ
ZADNYCH POŚREDNIKÓW

BALTIC TRAVEL
1246 N. Milwaukee Ave.
Tel. BE 5-2444

INTERCONTINENTAL TRAVEL
5047 S. Ashland Ave. Tel. 254-3545
828 N. State St. Tel. 787-4440

CENTRAL TRAVEL
4102 S. Archer Ave.
Tel. 254-4144

R. MATUSZCZAK & CO.
5736 W. Belmont Ave. Tel. 283-4511
1537 W. Division St. Tel. BR 8-6407

ORBIT TRAVEL SERVICE, INC.

2931 N. Milwaukee Ave.
Tel. 235-2323

SOLIDNIE — SZYBKO — Z GWARANCJĄ — TANIO
WYSYLAJEMY PACZKI WASZYM RODZINOM W POLSCE

POLONIJNY SKLEP JUBILERSKI

EAGLE JEWELERS

1271 N. MILWAUKEE AVE.

ZAPOWIADA OTWARCIE
DRUGIEGO "BLIŹNIACZEGO" SKLEPU

5712 W. BELMONT

TEN DRUGI SKLEP Z POLSKĄ OBSŁUGĄ BĘDZIE CZYNNY OD PONIEDZIAŁKU

14 STYCZNIA
WSTĄPCIE NA KAWĘ. KAŻDY KTO PRZYJDZIE ZOBACZYĆ NASZ DRUGI, DOSKONAŁE ZAOPATRZONY SKLEP — DOSTANIE UPOMINEK, BEZ ZOBOWIĄZANIA KUPNA CZE-GOKOLWIEK. TYLKO DOROŚLI. POWITAMY WAS SERDECZNIE W JĘZYKU POLSKIM.



## Zespół Akademicki "Lubliniacy" Wystąpi w Chicago



W związku ze zbliżającymi się występami 40-osobowego zespołu akademickiego z Lublina w USA podajemy kilka szczegółów odnośnie opinii, jaką posiada ten zespół na kontynencie europejskim.

Otóż poza licznymi występami w Kraju, zespół "Lubliniacy" bardzo często, przeważnie po dwa lub trzy razy w każdym roku, wyjeżdża na występy zagraniczne, wszędzie odnosząc zasłużone sukcesy i zbierając znakomite krytyki recenzentów. Warto jest przytoczyć chociaż kilka z nich:

"Studencki zespół z Lublina pokazał licznie zgromadzonej publiczności w sali Teatru Akademickiego w Sofii jak piękne jest bogactwo polskiej sztuki ludowej. Zespół taneczny wyróżniał się świeżością, ciekawymi i oryginalnymi opracowaniami choreograficznymi" (Sofia, 1968 r.).

"W repertuarze zespołu ukazane jest wspaniałe piękno polskich tańców, a już najpiękniejszym przeżyciem jest suita lubelska i rzeszowska. Młodzi tancerze pokazali nam niezwykle wysoki poziom tanecznej sztuki" (Łuck, 1956).

"Zespół Tańca Ludowego UMCS wyróżnia się niezwykłą starannością, czystością układów tanecznych, dbałością o stronę muzyczną a także efektownymi strojami." (Teatr Ludowy — Warszawa, 1966).

"Ten wspaniały koncert studenckiego Zespołu z Lublina poostanie nam na długo w pamięci. Od samego początku aż do finału byliśmy wszyscy urzeczeni piękną barwą i grą tancerzy. Muzyka raz tliła i spokojna jakby smutna, to znawu wybuchająca wesołością była przyjmowana przez licznie zgromadzoną publiczność z dużym zainteresowaniem" (Debreczyn, 1966).

"To jest bez wątpienia najwspanialszy spektakl, który

## "Ambasadorzy" Orchard Lake

Orchard Lake, Mich. (KW) — "Orchard Lake Ambassadors" jest nową organizacją, która powstała osłabio w Polonijnych Zakładach Naukowych w Orchard Lake. Celem tej organizacji jest zabezpieczenie przyszłości istnienia szkół w Orchard Lake.

Z okazji założenia tej organizacji, rektor ks. dr Władysław J. Ziemia, powiedział: "Jest to od dawna grupa osób, której celem jest zabezpieczenie utrzymania dla polonijnego środowiska nauki i wiedzy w Orchard Lake. Jesteśmy pełni wdzięczności dla tych dobroczyńców. Będziemy szanować i pamiętać ich ogromną miłość dla naszych instytucji naukowych. Nie zapomniemy ich ogromnej miłości okazanej w ogromnej pracy i dużego wkładu dla zabezpieczenia przyszłości istnienia naszych szkół."

Członkiem tej nowej organizacji może zostać każda osoba lub może nią być przedstawiciel jakiegos zakładu, instytucji, czy parafii. Członkostwo nabywa się przez złożenie daru w wysokości \$1,000.00 na konto "Ambassadors Fund." Fundusz ten jest nowym środkiem dla zabezpieczenia istnienia szkół w Orchard Lake.

## Studia Polskie w Kolegium Central Conn.

New Britain, Conn. (KW) — W styczniu rozpoczęte będą studia polskie w kolegium Central Connecticut State College, pod kierownictwem wybitnego uczonego, prof. dr. Stanisława A. Blejwas, asystenta dyrektora "Columbia University Institute on East Central Europe".

Prof. Blejwas, doktor filozofii, studiował w Polsce w ramach programu "Fulbright-Hayes Fellowship". Władza kilkoma językami, a wśród nich językiem polskim, rosyjskim i francuskim. W roku 1972 był wydelegowany przez U.S. Information Agency jako tłumacz w pawilonie amerykańskim na targach poznańskich. Był on także dyrektorem studiów letnich w Polsce, jakie odbyły się w ub. roku za staraniem fundacji Kościuszkowskiej, oraz był wizytującym wykładowcą w Kolegium Związkowym w Cambridge Springs, Pa.

## Cieszyn — Zamek Piastów



## Czy Cierpicie Na Słabe Krążenie Krwi, Zimne Ręce i Nogi

W miarę jak się starzejemy krążenie naszej krwi staje się wolniejsze. Czujemy, że nasze ręce i nogi są zawsze zimne. Dzieje się to na skutek słabego krążenia krwi oraz z braku pewnych witamin, które przyczyniają się do budowy silniejszych naczyń krwionośnych, chroniąc je w ten sposób przed stwardnieniem. Są dziś do nabycia nowe tabletki zwane U-PAL, które zawierają te niezbędne witaminy, aby pobudzić krążenie krwi w nogach i stopach, w ramionach i rękach, dając tym członkom potrzebne ciepło. Nie cierpiecie niepotrzebnie, w miarę, jak się starzejecie zażyjcie te nowe tabletki U-PAL, zawierające witaminy, jeszcze dzisiaj.

Wasz Aptekarz jeszcze nie ma tych nowych tabletek U-PAL, wyslijcie więc \$3.50 plus 50c na koszt przesyłki do: STAR PHARMACAL CO., 557 N. Ashland Ave., Chicago, Illinois 60622, a wysłamy je Wam natychmiast. (Ogl.)

## Amerykańska Tajna Służba

Gdy w roku 1958 ówczesny wiceprezydent Nixon zaatakowany został w Caracas w swym samochodzie przez tłum gradem kamieniami i kawałkami rur, jednym z kilkunastu agentów Tajnej Służby, który zaryzykował swe życie w obronie wiceprezydenta, był H. Stuart Knight. Przed miesiącem został mianowany szefem tej organizacji, liczącej 1,230 członków.

Tajna Służba, podlegająca Departamentowi Skarbu, założona została w roku 1865 do walki z fałszerzami. Jest to nadal jej obowiązkiem, lecz po zamordowaniu w roku 1901 prezydenta McKinleya przejęła ona nadto odpowiedzialność za bezpieczeństwo prezydentów.

Agencji, przydzieleni do Białego Domu (średnia płaca roczna \$17,000) ciężko nudzą się, gdy prezydent nigdzie nie wyjeżdża. Ale w razie podróży zarówno do San Clemente jak do Pekinu agenci Tajnej Służby żyją w ustawicznym napięciu i w najwyższej czujności. Łatwo ich rozpoznać: młodzi ludzie z krótko ostrzyżonymi głowami i w konser-

watywnych ubraniach, wpatrzeni w tłum, podczas gdy tłum patrzy na prezydenta. Najtrudniejsze jest ich zadanie, gdy prezydent przeciska się przez tłum, podając na prawo i lewo rękę.

W tych warunkach agenci Tajnej Służby niekiedy stają się jakby członkami prezydenckich rodzin. Gdy Jackie Kennedy bawiła w Irlandii, wynosili jej śmieci, pilnowali małego Dawida Eisenhowera i nosili paczki ze sprawunkami żon i córek prezydentów.

Ostatnio do obowiązków Tajnej Służby należały sprawy mniej miłe, jak podsłuchiwanie rozmów telefonicznych Donalda Nixona (brata prezydenta), wciąganie do ryzykownych interesów handlowych, lub obsługa nagrywanych taśm w Białym Domu. Obejmując swój urząd, Knight oświadczył, że pragnie "zamknąć przepaść, dzielącą stan idealny od rzeczywistości".

**Popierajcie Tych, Którzy Ogłaszają Się w Dzien. Związkowym**

## Nie Czekajcie — Jutro Może Być Za Późno!

Jeśli chcecie zabezpieczyć od ognia dom, meble, automobil, lub cokolwiek zaasekurować, prosimy przyjść do naszego biura. Zabezpieczcie się. Zgłoszcie się do jednego z naszych agentów, lub maklerów, lub telefonujcie do naszego biura po adres najbliższego przedstawiciela.

Jesteśmy Członkami Klasy Pierwszej "Chicago Board of Underwriters"

**O'MALLEY & MCKAY, Inc.**  
GENERAL AGENTS

222 W. ADAMS UL.  
Pokój 800 — Telefon CEntral 6-5206  
CHICAGO

## PACZKI PEKAO Lekarstwa Do Polski

WYSYŁA SZYBKO APTEKA

**CABAŃSKI PHARMACY, INC.**

M. Wieteska, R.Ph.G.

1147 N. ASHLAND AVE.

Tel. HUmboldt 6-9376 Chicago, Illinois 60622

**WASZEJ RODZINIE:** W POLSCE maciecia wysiłać każdy rodzaj paczek żywnościowych, przesyły do wyboru, maszyny rolnicze, materiały budowlane, aparaty telewizyjne, pralki, lodówki i samochody.

**NAJTANIEJ:** wykonujemy recepty łeczące. Wysyłamy lekarstwa według recepty zagranicznej lub na podstawie opisu choroby gdyś ułatwiają to Dyplomowani Aptekarze z długoletnią praktyką europejską i amerykańską.

**PACZKI DLA WASZYCH RODZIN W POLSCE**

Paczka Nr. 90 — \$10.70 Paczka Nr. 94 — \$18.00

**UWAGA: — CZAS NA WYSYŁKĘ WĘGLA DO POLSKI**

**GODZINY OTWARCIA APTEKI:**

**PONIEDZIAŁEK i CZWARTEK od 9:30 rano do 8ej wieczorem.**

**WTOREK, PIĄTEK i SOBOTA od 9:30 do 7ej wieczorem.**

**ŚRODA, NIEDZIELE i ŚWIĘTA ZAMKNIĘTE.**

Choose from these beautiful and practical *Sunbeam* products

Deposits listed below entitle you to receive one Free gift ...OR...to Purchase one item at the discount

|                                | Deposit \$300.00 | Deposit \$1,000.00 | Deposit \$5,000.00 |         |
|--------------------------------|------------------|--------------------|--------------------|---------|
| Electric Alarm Clock           | Free             | Free               | Free               | \$ 3.45 |
| Tropic Kitchen Clock           | Free             | Free               | Free               | \$ 3.45 |
| Console Lighted Alarm          | \$3.00           | Free               | Free               | \$ 6.45 |
| Lady Sunbeam Shaver            | \$3.00           | Free               | Free               | \$ 6.45 |
| Automatic Heating Pad          | \$3.00           | Free               | Free               | \$ 6.45 |
| Pendulum Alarm Clock           | \$3.00           | Free               | Free               | \$ 6.45 |
| Hair Dryer for Men             |                  | \$5.00             | Free               | \$11.45 |
| Vermont Pendulum Clock         |                  | \$5.00             | Free               | \$11.45 |
| Auto. Can Opener and Sharpener |                  | \$5.00             | Free               | \$11.45 |
| Mens Electric Shaver           |                  | \$5.00             | Free               | \$11.45 |
| 12 Cup Automatic Percolator    |                  | \$5.00             | Free               | \$11.45 |
| Two Slice Toaster              |                  | \$5.00             | Free               | \$11.45 |
| Electric Slicing Knife         |                  | \$5.00             | Free               | \$11.45 |
| Flair Hair Dryer               |                  | \$5.00             | Free               | \$11.45 |
| 30 Cup Party Percolator        |                  | \$5.00             | Free               | \$11.45 |
| Hand Mixer                     |                  | \$5.00             | Free               | \$11.45 |
| Shot of Steam Iron             |                  |                    | \$6.95             | \$18.50 |
| 12 Position Mixer              |                  |                    | \$9.95             | \$21.40 |
| Multi-Cooker Fry Pan           |                  |                    | \$9.95             | \$21.40 |

**PURCHASE PLAN:**  
Deposit \$100 for each item desired and PAY ONLY

# FREE Sunbeam GIFT when you save at Reliance Federal

Brighten up your savings with a FREE Sunbeam appliance from Reliance Federal. When you deposit any amount from \$300 to \$5,000 in a new or existing savings account, you have your choice of one of the free gifts in your category, or an opportunity to purchase a larger gift at a reduced price. But please, Uncle Sam says just one gift per family. Offer is limited to the supply on hand. At Reliance Federal, your savings continue to earn the highest permissible interest for the lowest minimum balances for the shortest period of deposit that the law permits.

### DIVIDENS PAID:

5¼% on Regular Passbook Savings  
7½% on 4 years Savings Certificate  
\$5,000 minimum

**RELIANCE** EST. 1908  
**Federal Savings**  
AND LOAN ASSOCIATION

2000 West Cermak Road  
Chicago, Illinois 60608  
Phone: 376-4600

EDWARD W. ROSS, President



**BILL'S TUXEDO RENTAL**  
2653 MILWAUKEE AVE.  
WYPOŻYCZALNIA STROJÓW WIECZOROWYCH  
Najnowsze Fasony i Kolory  
Także Wielki Wybór Kolorowych Koszul  
CENY PRZYSTĘPNE  
Dla Pana Miodego z Wiekami  
darmo smoking (Tuxedo)  
Specjalne zniżki na bale i prom.  
AUGUST KOZA, Właściciel  
Po informację i umówienie się telefonować:  
HUmboldt 6-5313



# Zmiany w Polsce?

Pod tytułem "Polska mniej niepewna w miarę zwiększania korzyści społecznych", nowojorski "Times" zamieścił — na pierwszej stronie, co należy do wyjątków, jeżeli idzie o poruszanie spraw polskich przez to pismo i co tłumaczy się tylko świąteczną "posuchą" wiadomości — długi artykuł swego warszawskiego korespondenta, Henry Kamma.

Przesłany on został, jak wskazuje zamieszczona w depeszy data 8 grudnia, a więc "przeleżał się" dość długo w redakcji. Zawiera on niemiernie interesujące obserwacje, jakie podajemy poniżej w streszczeniu, co nie oznacza, abyśmy się z nimi w pełni zgadzali.

Korespondent przeprowadził — jak zapewnia — dziesiątki rozmów zarówno ze zwolennikami jak i przeciwnikami reżymu warszawskiego (łącznie z jego wysokimi funkcjonariuszami), z intelektualistami i robotnikami, z katolikami, ateistami i "niektórymi z niewielu pozostałych Żydów".

Na tej podstawie odniósł on wrażenie, że Polska jest obecnie "bardziej spokojna" niż kiedykolwiek od zakończenia drugiej wojny światowej.

Wielu Polaków "nie nauczyło się wprowadzić podziwu dla swego komunistycznego przywództwa" czy dla życia między Związkiem Sowieckim na jednej, a Niemcami na drugiej granicy. Ale na razie przynajmniej zaznacza się zmniejszenie napięcia, wynikającego z życiowych faktów narodu, który jest bardziej katolicki niż komunistyczny i obciążony jest zbyt dużą pamięcią drugiej wojny światowej i poprzedniej swej historii, by żyć miłością czy zaufaniem do swych wielkich sąsiadów.

W ciągu trzech lat swej władzy pierwszy sekretarz partii komunistycznej — Edward Gierk zdołał wyeliminować znaczną część konfliktów między atrakcją, jaką stanowi dla Polaków Zachód, a koniecznym obowiązkiem posłuszeństwa państwa wobec Związku Sowieckiego.

Wyniesiony do władzy w grudniu 1970 roku na skutek rewolty robotniczej przeciw wysokim cenom i niskim płacom, stał się brakiem żywności i artykułów pierwszej potrzeby, Gierk — który młodość swą spędził we Francji i Belgii — podwyższył wydatki na utrzymanie stabilizację cen i poważnie zwiększył dostawę produktów szerokiego zapotrzebowania do sklepów detalicznych.

Korzystając z ogólnego odprężenia stosunków między Wschodem a Zachodem, wytworzył on zdołał nową w Polsce atmosferę — poczucie, że kraj nie ma żadnych zewnętrznych wrogów.

Jednocześnie złagodził on trwały konflikt między Kościołem a państwem, unikając wdawania się w poważniejsze walki słowne z polskim Kościołem katolickim, na którego czele stoi kardynał Stefan Wyszyński. Dopomógł mu w tym Watykan, uznając formalnie nabytą przez Polskę terenów należących poprzednio do Niemiec. W ubiegłym miesiącu papież Paweł VI przyjął nawet warszawskiego ministra spraw zagranicznych Stefana Olszowskiego — co było pierwszym takim spotkaniem po drugiej wojnie światowej.

Zdaniem więc jednego z wysokich funkcjonariuszy partii komunistycznej, Gierk "wytworzył nowy stosunek między narodem a partią — ludzie nie mówią już, jak to było w przeszłości, "my" na oznaczenie siebie samych, a "oni" pod adresem partii".

Nie wydaje się to dosłownie prawdziwe, ale pewna zmiana zaznacza się szczególnie wśród klasy robotniczej. Poprzednio w rozmowach — zwłaszcza z cudzoziemcami — poruszana była z reguły sprawa braków żywności, przyzwyczajonych mieszkających itp., obecnie zaś słyszy się więcej o pozytywnych aspektach sytuacji.

Najważniejszym nowym faktem w "Polsce Gierka" jest poszerzenie stosunków gospodarczych z Zachodem, szczególnie w formie kredytów zachodnich dla podniesienia poziomu polskiej technologii. Głównymi "źródłami dostaw" dla PRL stały się pod tym względem Zachodnie Niemcy, Stany Zjednoczone, Wielka Brytania i Francja, podczas gdy jej głównymi partnerami handlowymi pozostały nadal Związek Sowiecki i kraje wschodniej Europy.

Jak na razie — choć wyraża się poważne wątpliwości, jeżeli idzie o przyszłość — nie ciąży żaden ciężar na polskich gospodarczych osiągnięciach, z oczywistymi politycznymi korzyściami dla Gierka. Przy wzroście płac i większej ilości dostępnych na rynku artykułów, polski robotnik po raz pierwszy zaczyna wykazywać zainteresowanie swą pracą i w wypowiedziach przywódców komunistycznych.

W samym tym przywództwie partyjnym, rządowym i gospodarczym — doszło do poważnych zmian personalnych. W miejsce ideologicznych "k a z a n", cechujących doktrynerską władzę Gomułki, kładzie się obecnie nacisk na "skuteczność", "pragmatyzm", "technokrację". Nowi ludzie działają wokół Centralnego Komitetu — liczący od 30 do 40 lat życia — dobrze wykształceni, mający zapewnioną własną karierę, jeżeli powrócą do niej po swej pracy w partii.

Wdając się w dyskusję nad tymi zmianami, funkcjonariusze warszawscy starannie unikają słowa "reforma", ponieważ nabrało ono — po wypadkach w sąsiedniej Czechosłowacji w 1968 roku — tonu wyzwania urzędu przeważającej roli Związku Sowieckiego.

## Adwokaci Nie Przygotowani Należycie

New Orleans, La. (UPI) — Sześć Najwyższego Sądu, sędzia Warren E. Burger, zwrócił się do profesorów prawa na wyższych uczelniach, aby zapewnił studentom prawa lepsze przygotowanie dla podjęcia swego zawodu. Przemawiając na zjeździe "Association of American Law Schools", sędzia Burger wyzywał do skondensowania trzech letnich studiów prawa do dwóch lat, przeznaczając trzeci rok studiów na przygotowanie prawników do występowania w sądach w sprawach kryminalnych.

Sędzia Burger twierdził, że wielu adwokatów nie posiada doświadczenia ani odpowiedniego przygotowania do występowania w sądach krajowych w obronie osób oskarżonych o morderstwo, mniejsze lub większe zbrodnie, ani też o przekroczenie federalnych praw kryminalnych.

Chesterfield Smith, prezes stowarzyszenia, poparł propozycję sędziego Burgera, mówiąc że "zawód adwokacki w następnych pięciu latach będzie musiał przejść proces recertyfikacyjny, gdyż uzyskanie licencji do praktykowania prawa nie powinno obowiązywać na całe życie, bez podjęcia się dalszych studiów stałych zmian następujących w naszym ustawodawstwie."

kiego w jego bloku. Warszawa nie ma zamiaru rzucać takiego wyzwania.

Zdaniem jednego z członków Centralnego Komitetu warszawskiej partii, "Brezniew ma swych wewnętrznych oponentów i potrzebuje sojuszników, a Gierk jest dla niego dobrym sprzymierzeńcem".

To "partnerstwo" między Gierkiem a Brezniewem oznacza niekwestionowane poparcie polityki zagranicznej moskiewskiego "szefa". Znikły więc akcenty charakteryzujące poprzednie warszawskie stanowisko wobec sowieckiej polityki zagranicznej.

Tak np. Warszawa, która bardziej niż inni członkowie bloku sowieckiego wstrzymywała była w swym potępieniu Chin komunistycznych, zarzuciła pod władzę Gierka wszelkie hamulce pod tym względem.

Mimo zmniejszonego napięcia między rządzącymi a rządzonymi w Polsce, rezultatem przekonania Gierka o konieczności "nieobrażania" wschodniego sąsiada, jest niezmienną wewnętrzną kontrola partii komunistycznej.

W oczach polskich intelektualistów "mała rewolucja" w grudniu 1970 roku — która "nie powinna wzbudzać troski Związku Sowieckiego" — doprowadziła do pewnych postępów w dziedzinie kultury, ale nie przyniosła żadnej zmiany pod względem swobód indywidualnych. Intelektualiści i studenci pozostają nadal, w swej większości, niezadowoleni.

"Pod każdym względem jest nieco lepiej, a więc mamy mówić, że wszystko jest bardzo dobrze, choć to nieprawda" — stwierdził gorzko — jeden z interpelowanych przez korespondenta studentów.

Jego matka, prawniczka z zawodu, znająca dobre Zachód, dodała, że "lepiej jest pod względem gospodarczym, ale poza tym nic nie jest lepsze". Wyraziła ona przy tym ostro krytyczne uwagi pod adresem politycznego i społecznego nastawienia młodzieży zachodniej, którą określiła politycznie naiwną i destrukcyjną.

Jej zdaniem, "nasza młodzież jest bardziej poważna i bardziej odpowiedzialna... Powinni oni (młodzi ludzie z Zachodu) przybyć tutaj, żyć przez jakiś czas, tak jak my żyjemy, a potem będą wiedzieć to, co my wiemy".

"Chociaż to niezadowolenie wśród intelektualistów jest w Polsce rozpowszechnione, nie ma ono — zdaniem nowojorskiego korespondenta — tak rozdrażnionego i cynicznego charakteru, jak za lat rządów Gomułki".

Żydowski rozmówca korespondenta, zwolniony ze swego stanowiska w czasie "fali antysemityzmu" w 1968 roku i przyjęty ostatnio z powrotem do pracy, uważa, że "po raz pierwszy w Polsce sytuacja staje się nieco normalna".

### Nowy Dziennik

**KLAUS BEAUTY SHOP**  
Trwała Ondulacja  
Strzyżenie pań, panów i dzieci.  
Stylowe fryzury — Farbowanie.  
Otwarte Wieczornie  
w Poniedziałek i Czwartek.  
BE 5-2100 AL 2-0251  
2865 MILWAUKEE AVE.  
Mówimy po polsku.

Largest Selection In  
All Lake County  
**Wedding**  
ANNOUNCEMENTS  
ALBUMS & ACCESSORIES  
Hallmark Court  
17 N. Genesee • 244-2474  
Waukegan, Illinois

Życie Sukien, Pokrowców,  
Poprawki, Draperie  
na zamówienie.  
**Josephine Hodel**  
1623 W. 32nd St.  
BI 7-4434

**VITAMINS**  
Factory to You  
**VITAMIN E**  
100 Capsules (400 int'l units)  
All Natural \$4.50  
High-Potency B Complex  
With C  
100 Tablets \$2.10  
Add 50c postage & handling  
Official Vitamins of Chicago  
Cougars Hockey Team  
**BROTHERS VITAMINS**  
Visit our factory store  
7036 W. Higgins Road  
Chicago, Illinois Dept. P.



Paryski ogród zoologiczny poszczycić się może - podobnie jak waszyngtoński - posiadaniem dwóch rzadkich tybetańskich niedźwiedzi, pand, które premier komunistycznych Chin Chou En-lai podarował prezydentowi Francji Georges Pompidou. Na zdjęciu jedna z pand imieniem Li-li.

## Studentki w Sądzie

Houston, Texas. (UPI) — Studentki uniwersytetu Houston, Gwen Hartin, lat 27 i Patt Tyser, lat 21, będą stały w sądzie w dniu 9 stycznia, pod oskarżeniem dodania środków przeczyszczających do tortu czekoladowego, jakie upiekły na przyjęcie ko-

legalne. Kilka osób rozchorowało się po spożyciu tego tortu. Obronca studentek, adwokat Peter Williamson, powiedział że incydent miał miejsce na przyjęciu wydziału socjologii, a został wywołany zwolnieniem dr. David Weimera, lat 37, samozwańczego marksisty — z fakultetu tej uczelni, co wywołało wśród jego studentów ogromne niezadowolenie.

## DO POLSKI WYSYŁAMY BŁAMY Z ŁAPEK KARAKULOWYCH NA FUTRA

NAJWYŻSZA JAKOŚĆ. DUŻY WYBÓR KOLORÓW.  
Doręczamy w Polsce lub na Wasz adres w Chicago.  
Błamy można zobaczyć i zamówić pod adresem:—  
5932 W. LAWRENCE Tel. 777-2800  
Przyjmujemy także zamówienia na silniki do centr. ogrzewania.



## Portage Park Beauty Salon

5812 W. IRVING PARK ROAD  
AUTOMATIC SHAMPOOER  
Never a hair pulled or broken off and its fast  
less than 4 minutes from start to finish.  
SPECIAL BLOW CUT — Reg. \$8.00 — Now \$6.00  
Hours daily: 9 to 6 PM — Thursday and Friday 9 to 9 PM  
Saturday 8 to 6 PM — Closed Sunday — Phone 683-7744

## Niewolnicy Nikotyny

Walka z nałogowym paleniem toczy się na całym świecie. W Anglii pojawił się niedawno afisz, przedstawiający dziecko palące papierosa z napisem: "Jeżeli dziecko oddycha powietrzem zadymionym przez papierosa, skutek jest taki, jakby paliło samo".

Arizona jest pierwszym stanem, w którym wyszedł zakaz palenia w miejscach publicznych. Podobne zakazy wydano w kilku państwach europejskich, m. in. w Polsce, gdzie toczy się kampania o niebezpieczeństwach dymu tytoniowego, który nie pali. U nas na każdej paczce z papierosami jest ostrzegawczy napis, mimo to jednak przemysłowi tytoniowemu nie grozi ruina.

Co gorsze, ostatnio palenie znalazło obrońców. Znany kolumnista Joseph Alsop, wypalający 4 paczki dziennie, nie-

dawno napisał, że tam, gdzie konieczne jest rozmawianie, kalkulewanie i wydawanie sądu, u tych, którzy przywykli do palenia, pomoc nikotyny jest wręcz konieczna. Alsop otrzymał następnie listy od wielu czytelników, twierdzących, że bez palenia nie mogą pracować, ani nawet grać w brydża.

Inny pisarz, Edward Brecher, autor książki o legalnych i nielegalnych narkotykach, powiada, że nikotyna jest jedną z najszkodliwszych substancji, używanych przez człowieka. Równocześnie jednak stwierdził on, że palenie stwarza potężną zależność, z którą walka jest często beznadziejna. On sam nie palił 14 miesięcy, by wrócić do palenia, ponieważ inaczej nie mógł owoce pracować.

## Ogłaszajcie Się w Dzienniku Związkowym!

Najmilsza Pamiątka! Najlepszy Podarek!

## KALENDARZ ZWIĄZKOWY

30 ROCZNICA MONTE CASSINO  
i POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

JUŻ JEST DO NABYCIA!

Piękne Wydanie — Masa Ciekawych  
Faktów, Ilustracji, Moc Materiału

Do Czytania

Cena \$2.50

Wytnijcie poniższy Kupon załączając opłatę.

Dziennik Związkowy  
1201 N. Milwaukee Ave.  
Chicago, Ill. 60622

\$2.50

Zamawiam egzemplarzy KALENDARZA

ZWIĄZKOWEGO na 1974 rok, na co załączam sumę.....

(gotówka, czek, przekaz pocztowy).

Imię i Nazwisko .....

Adres .....

Miasto .....

Stan Na C.O.D. nie wysyłamy.

Zona .....

FOR  
YOUR  
SAVINGS

AIRFIELD  
Savings

1601 Milwaukee Ave.



YOUR KEY TO HAPPIER LIVING

## Komunikat

### Sekretarza Związku Narodowego Polskiego

Podaje do wiadomości wszystkich zainteresowanych, że na skutek zgonu śp. Czesława F. Mikołajczyka utworzył się wakans na urząd dyrektora Zarządu Centralnego Związku Narodowego Polskiego Obwód "A", który obejmuje stan Illinois.

Stosownie do par. 98(17) Konstytucji ZNP (Rewizja z roku 1971) powstały wakans będzie wypełniony przez Zarząd Centralny na następnym posiedzeniu.

Kandydaci muszą odpowiadać warunkom przewidzianym w par. 78(A) i (C) Konstytucji Związku Narodowego Polskiego oraz złożyć petycję zgodnie z par. 79.

Termin składania petycji przez kandydatów na ten urząd upływa z dniem 29-go stycznia 1974.

Wypełnione petycje i zgłoszenia po niezbędne formularze należy kierować na adres:

MR. ADOLF K. PACHUCKI  
Secretary PNA  
1514-20 W. Division St.  
Chicago, Illinois. 60622



## News and Views...

By Ken Konrad

January is National Polka Month and the bumper stickers popping up all over our city tell the story—"Let's Polka More in '74"—and it seems like an excellent idea! In line with this observance, the International Polka Association, headquartered here, is planning its 6th Annual Polka Festival Dance Jan. 20. Festivities will begin at 12 noon and last until midnight at Polonia Ballroom, 4604 S. Archer. Providing a variety of Polka sounds for your dancing will be: 47th St. Concertina Club, Jerry Zahara's Happy Stars, Wally Pulak, Good Times, Polka Knights, Dial-A-Tones, Jerry Kurdys of South Bend, Stas Goulonka, Dynasticks of Detroit, Tone Aires, Monumentals, Dominoes, Keynotes, Don Jodkowski's Vibrasounds, Omen Polkaliers and Eddie Blanzonczyk's Versatones. You may buy tickets at the door and children under 12 years go free. Program will include prizes, surprises, celebrities, food and refreshments, according to Fred Hudry, general chairman. Proceeds are pledged to the IPA Hall of Fame building fund. Jeannette Kalusny is Polka Month chairman and Richard Chochul publicity chairman. The IPA is a non-profit organization dedicated to the preservation and advancement of Polka Music. ... Congratulations to Polonia Weekly and its editors—A. Azarjew, J. F. Bialasiewicz and Z. Chalko—upon the success of their annual Merit Award Banquet, at which Appellate Court Judge Thaddeus V. Adesko was honored with the Merit Award for 1973, from which the event derives its name. Event took place at La Salle Hotel Jan. 5.

**SIXTH ANNUAL Thrift Art** Poster Contest winners were announced by sponsors, Chicago Area Council of Savings Association and Savings Association Council. They included Janie Jawlowski, \$125 first prize, 7th and 8th grade category; Steven Pelkowski, \$75 first prize, and Robert Binkowski, \$20 fourth prize, 3rd and 4th grade category. Honorable mention awards of \$5 went to: Therese Witkiewicz, Lance Stanko, Nancy Kalala, high school category; Debra Siepak, Tami Tadrowski, 7th and 8th; Judith Krupinski, 5th and 6th; JoEllen Bednarowicz, Craig Frydrychowicz, Karen Nardowski, Lisa Trlak, 3rd and 4th. Congratulations, thrifty ones! ... Raymond J. Krajewski, vice president—academic affairs of St. Joseph's Calumet College, reports 207 class sections in 27 fields of study will be offered during second semester, beginning Jan. 3. ... Airman Thomas V. Boguslawski of South Holland has been assigned to Lowry AFB, Colo., after completing Air Force basic training at Lackland AFB, Tex. He'll receive special training in supply field at Lowry. ... Susie Radynowicz has completed a Red Cross Home Nursing course at Peace Memorial Home, Evergreen Park. ... Recent installation of officers of Vocational Industrial Clubs of America (VICA) for District 218 included Karen Mroz, president, and Christine Traczyk, secretary. ... The action will be at Chicago Stadium on the evening of Jan. 17, when Loyola meets Oral Roberts U. in the first game, followed by Iowa and UCLA, the basketball team that forgot how to lose. Try one of those cage twin bills, you'll like 'em.

## Kościusko Foundation Offers Folk Art Program In Poland

From July 25 to August 22, 1974, The Kosciusko Foundation will again offer its four-week Summer Session in Polish folklore and folk art in Kielce, Poland. Approximately forty participants will become acquainted first-hand with the history and practice of Poland's rich folklore. Via classes and workshops, they will learn traditional folk art forms, including wycinanki (paper cut-outs), Christmas decorations, Easter egg decorations, painting on glass and others. In addition, there will be instruction

in Polish folk songs and folk dances, together with some Polish language lessons. Excursions to historic and cultural sites in the Kielce region, as well as in Warsaw and Krakow, will complete the course. Some knowledge of Polish is desirable, though not a prerequisite, since lectures given in Polish are usually accompanied by English translation. Participants will live in Polish student dormitories and take their meals in student cafeterias. They also will regularly walk five miles a day to and from classes and visiting museums and historic sites. Those to whom these conditions are not acceptable should not apply.

## Reno Will Be 5th Western Site For An ABC Tournament

When the 1977 ABC tournament moves into Reno for its 74th renewal, it not only will be the first visit to Nevada for the sports world's largest participation event but only the fifth time that the Far West will be the site. Previous western sites have been Los Angeles, 1947; Seattle, 1954; Oakland, 1964; and Long Beach, 1970.

The Southwest has hosted one tournament, the 1957 event in Fort Worth, and has another coming up in 1976 in Oklahoma City.

Reno was the only bidder for the 1977 tournament. A six man delegation made its presentation to the ABC Tournament Site Selection committee whose chairman is ABC vice president Joseph Robelotto of Albany, N.Y. The tournament will be held in Centennial Coliseum, which will accommodate 40 lanes.

## Edwin T. Kolski Bowling League

### STANDINGS

|                     | W. | L. | Pts. |
|---------------------|----|----|------|
| Aavondale Savings   | 3  | 0  | 7    |
| Cincy's Chicken     | 3  | 0  | 7    |
| Jet Tool            | 3  | 0  | 7    |
| Tower Lounge        | 2  | 1  | 5    |
| Wojciechowski & Son | 2  | 1  | 5    |
| On-The-Bus Inc.     | 2  | 1  | 5    |
| Jet Club            | 1  | 2  | 2    |
| Return Tap          | 0  | 3  | 0    |
| Club Trio           | 0  | 3  | 0    |
| 1307 Club           | 0  | 3  | 0    |

RETURN TAP: Jarosz 472, F. Nega 475, Zbylut 442, Kruszewski 467, Bloom 583.

AVONDALE SAVINGS: H. Skubal 563, W. Piotrowski 570, T. Hoffman 488, G. Mozdierz 474, E. Banka 593.

WOJCIECHOWSKI & SON: J. Marek 473, S. Markiewicz 539, J. Rosario 510, L. Sitkiewicz 464, M. Filmonczyk 530.

ON-TH-BUS INC.: Kolski 518, S. Marzec 483, W. Marzec 495, S. Magiera 502, J. Mytys 506.

TOWER LOUNGE: J. Sukowski 482, B. Ceglarski 503, R. Gordon, B. Patenaude 466, S. Hujar 594.

JET CLUB: Brzank 478, Taras 513, Pfeifer 526, Michniewski 440. 1307 CLUB: Hocking 313, Ivan 322, Chiczo 402, Howe 511, Frost 503.

CINCY'S CHICKEN: Kolosowski 482, Sikorski 435, Ciera 462, Nega 594, Sarillo 511.

JET TOOL: Joe Hoffman 509, Lou King 533, Lou King Jr. 547, Jim Hoffman 569, R. Johnson 523.

CLUB TRIO: E. Sobotka 457, E. Pieniazek 462, B. Wotowicz 528, J. Koniewicz 512, V. Pieniazek 440.

## Free Indoor Golf Instruction Offered

Chase those winter blues away at a free indoor golf school offered at four parks during January. Edmund L. Kelly, general superintendent of the Chicago Park District, said "these classes are conducted to teach the beginner the proper fundamentals of the game. All that is required is one club and a desire to learn."

Register now for the golf programs at the following parks:

Calumet Park, 9806 S. Avenue G, 7:30 p.m. Mondays, Jan. 7, 14, 21, 28. Call John Hroma, supervisor, SA 1-3925.

Ris Park, 6100 W. Fullerton, 7:30 p.m. Tuesdays, Jan. 8, 15, 22, 29. Call Jack Boyle, supervisor, ME 7-8952.

McKinley Park, 2210 W. Pershing Rd., 7:30 p.m. Thursdays, Jan. 10, 17, 24, 30. Call Wilbur Kautz, supervisor, LA 3-3811.

Archer Park, 4901 S. Kilbourn Ave., 7:30 p.m. Fridays, Jan. 11, 18, 25, Feb. 1. Call Stanley Vinkler, supervisor, RE 5-5080.

## Entry Deadline Approaching For Houston

January may seem like a long way off, but it isn't for those who plan to enter the 55th WIBC Championship Tournament in Houston, Texas. The deadline for entries is January 18, and it could be sooner, if the schedule is filled before that date.

The 1974 event will open April 4 at 2-lane Stadium Bowl, the largest bowling center ever to host the WIBC showcase. The last day for team play will be May 12, unless the tournament is extended. The Queens Tournament will be held on the same lanes May 6-10.

By mid-November, approximately 3,400 five-woman teams had submitted paid entries to WIBC headquarters. The tournament department, however, is urging teams not to delay in forwarding their entries and fees if they want to be assured of being scheduled on their preferred dates.

Entry fees are \$9 per person, per event in Division I and II and \$11 per person, per event in Open Division. The fee for optional all events is \$2 in Open Division and \$1 in the other divisions.

### Bowl Record Holder

Anaheim, Calif. (UPI)—Bob Reynolds, executive of the California Angels, holds the Rose Bowl playing-time record.

Reynolds, a Stanford University tackle, played all 180 minutes on three Stanford Rose Bowl appearances in the early 1930's.

## Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

### PIERWSZY AKT MISTRZOSTW ŚWIATA 74

Kogo występuje reprezentacja Polski w finałowej puli Mistrzostw Świata 74 w piłce nożnej? To pytanie zaprzętało umysły wszystkich działaczy piłkarskich, zawodników, a najbardziej chyba niezliczone rzesze sympatyków tej dyscypliny sportu w Polsce, jak również Polaków na całej kuli ziemskiej. Niektórzy "wyczuwali" przeciwników polskiej jedenastki, inni twierdzili, że Polska będzie w jednej grupie z tymi, a nie z innymi, rywalami, jeszcze inni niczym wróżbieli przepowiadali to, co stało się faktem dnia 5 stycznia 1974 r.



Wiadome były tylko zasady podziału finalistów na cztery grupy, natomiast sam podział każdego z nich do poszczególnych grup był tajemnicą. ... losu, który przez kilka minut był jakby panem całych mistrzostw świata r. 1974. Do nienaruszalnych zasad obecných mistrzostw należała także decyzja Komisji Organizacyjnej, — mówiąca o tym, że gospodarz finałów Niemcy Zach. zostaje przydzielony — bez losowania do grupy I (otrzymuje w niej nr 2), obrońca pucharu zaś, Brazylia do grupy II (otrzymała nr 6). Jest to zrobione po to, aby te drużyny nie spotkały się w pierwszej fazie rozgrywek. Taki to przywilej gospodarza i obrońcy tytułu.

W ub. sobotę, o godz. 9 wieczorem rozpoczął się w siedzibie radia i telewizji okręgu Hesji we Frankfurcie n/Menem pierwszy akt finałów piłkarskich mistrzostw świata. Wprawdzie piłka znalazła się w grze dopiero 13 czerwca, gdy w inauguracyjnym meczu na boisku wybiegła drużyna aktualnego mistrza świata — Brazylii o raz Hiszpanii lub Jugosławii, ale w ub. sobotę zapadły decyzje, które będą miały duży wpływ na przebieg walki.

Przy dźwiękach sygnału mistrzostw, który wybrany został drogą publicznego losowania i będzie towarzyszył piłkarzom w dniach walki, — uroczystości losowania otworzył przew. komitetu organizacyjnego Neuberger. Prezydent FIFA Stanley Rous, — podkreślił że do udziału w tej wielkiej imprezie zgłosiło się 100 spośród 143 członków federacji. Następnie rozpoczęła się najbardziej emocjonująca część uroczystości. — Do czterech urn z losami zawierającymi nazwy państw podsej 11-letni Detlef Lange. Pierwszą drużyną wylosowaną przez niego było Chile, a w chwili później nr 1 przeszedł o tym, że piłkarze tego kraju trafili do grupy I. Tak więc Argentyna automatycznie znalazła się w grupie IV.

Następnie przystąpiono do losowania z urny trzeciej, w której znalazły się Holandia i Szkocja. Tym razem chodziło o to, która z tych drużyn znajdzie się w grupie II i III. Ponieważ Holendrzy wylosowali nr 9 trafili do grupy III.

Dla polskich sympatyków futbolu największe emocje rozpoczęły się w momencie, gdy młodzieńki Lange zbliżył się do urny trzeciej, w której były losy z nazwami: Polska, Bułgaria, NRD oraz Jugosławia lub Hiszpania. Najpierw wylosowano NRD, a w chwili potem nr 3 przeszedł, że NRD wystąpi w grupie I. Z kolei wyciągnięto los z Jugosławia lub Hiszpania. Zwycięzca tego meczu grać będzie w grupie II.

Kolejny los to Bułgaria, a chwilę potem nr 12 skazał na grupę III. W tym momencie stało się jasne, że Polska wystąpi w grupie IV — wraz z Włochami i Argentyną oraz Haiti. W losowaniu tym ze strony polskiej brali udział: — prezes PZPN Jan Maj, wice-

prezes Związku — Wilhelm Bak, trener — Kazimierz Górski oraz znakomity piłkarz polski — Włodzimierz Lubanski.

W pierwszej grupie, która grać będzie w Hamburgu znajdują się Niemcy Zach., Chile, Niemcy Wsch. i Australia; w grupie drugiej: — Brazylia, Szkocja, Hiszpania albo Jugosławia i Zaire; w grupie trzeciej: Urugwaj, Holandia, Bułgaria, Szwecja, a w grupie czwartej: Włochy Argentyna, Polska i Haiti.

Po losowaniu piłkarskich mistrzostw świata dyskusje i komentarze trwać będą zapewne aż do 13 czerwca b. roku. — Teoretycznie Polska mogła wylosować słabszą grupę, ale w sytuacji, gdy w finale znalazły się drużyny silne i bardzo silne oraz przy zastosowanym systemie losowania nie mogło być lepiej. Wylosowano ciekawych przeciwników. Jedynym mankamentem jest fakt, że pierwszy mecz Polska gra z Argentyną, a Włosi ze słabszym przeciwnikiem — Haiti. Tym samym w drugim meczu Włosi będą mieli ułatwione zadanie, grając ze zwyciężonym rywalem. Ale śmiemy twierdzić, — że jeśli Polska przystąpi do finałów, tak jak jesienią ub. roku do spotkań z Walią i Anglią, powinna awansować do dalszej rundy. Uważam, że polskiej drużynie odpowiada styl gry zespołów południowoamerykańskich.

Hiszpania — Jugosławia we Frankfurcie

W ub. sobotę, podczas spotkania przewodniczącego komitetu organizacyjnego mistrzostw świata H. Neubergera z prezesami piłkarskich związków Hiszpanii i Jugosławii ustalono, że decydujący o awansie do finałów mecz Hiszpania — Jugosławia odbędzie się 13 lutego 1974 r. Rozegrany on zostanie we Frankfurcie n/Menem.

### LOSOWANIE DO MISTRZOSTW EUROPY

W środę, 16 stycznia w Paryżu odbędzie się losowanie europejskich rozgrywek piłkarskich — 1974 r. Rozlosowane zostaną ćwierćfinały trzech największych turniejów klubowych Pucharu Europy, Pucharu Zdobywców Pucharów oraz Pucharu UEFA, w którym uczestniczą piłkarze chorowskiego Ruchu. Tego samego dnia odbędzie się także losowanie grup eliminacyjnych mistrzostw Europy 1974—1975 seniorów oraz drużyn młodzieżowych (do 23 lat).

Do mistrzostw seniorów — zgłosiły się 32 kraje, w tym także Polska. Zespoły podzielone zostaną na osiem grup eliminacyjnych. W grupach mecze będą rozgrywane systemem "każdy z każdym". Eliminacje zostaną przeprowadzone w okresie od 1 kwietnia 1974 r. do 31 stycznia 1976 r., natomiast turniej finałowy w czerwcu 1976 r. Do mistrzostw Europy drużyn młodzieżowych (do 23 lat) zgłosiły się 23 kraje.

### Pierwsze Zwycięstwo Polskich Hokeistów

Polscy hokeiści — odnieśli pierwsze zwycięstwo podczas turnieju po Kanadzie. Polacy pokonali w miejscowości — Guesnel w Zach. Kanadzie — miejscowy zespół Kangaroos 10:4.

W sprawie Mieszkań

Przedstawiciele Argentynskiego i Urugwajskiego Zw. Piłki Nożnej odwiedzili niedawno Niemcy Zachodnie. — Wizyta poświęcona była zbadaniu warunków zakwaterowania drużyn. Ekipa południowoamerykańska, — która znajdzie się w eliminacyjnej grupie I zamieszka w Instytucie Sportu Ochsenzoll pod Hamburgiem. Brazylijczyści ustalili, że zakwaterują swą drużynę w Herzogendorfie w Schwarzwaldzie, a następnie przeniosą się do Hofheimu — pod Frankfurt nad Menem.

## Mayor Gribbs Opuścił Stanowisko

W środę, 26 grudnia, Roman S. Gribbs oficjalnie pożegnał mieszkańców Detroit jako mayor naszego miasta. Wybrał inną niż dotychczas przyjętą formę przemówienia przez radio i telewizję. Gribbs znalazł się przed zespołem czterech dziennikarzy radiowych i telewizyjnych, którzy zadawali mu pytania obejmujące okres jego czterech lat jako głowy miasta.

Pytania nie były wyłącznie grzecznościowe, ale miały też na celu ambasadowania człowieka, który odchodzi do browolnie, a nie z przymusami i nie z powodu przegranej. Gribbs postanowił nie kandydować na nową kadencję, bo jak oświadczył, mogło to się przeciągnąć w kontynuowanie władzy przez każde następne cztery lata.

Odchodzi z zadowoleniem dobrze spełnionego obowiązku. Wiele jest do zrobienia, ale podkreślił, że zostawia miasto, w którym serce-środmieście w tej chwili rozbudowuje się kosztem jednego biliona dolarów, a to nie wszystko.

Jak my widzimy Gribbsa w tym czterech latach? Nasz obraz jest nieco odmienny, jakkolwiek różnica leży tylko w jednej dziedzinie, a mianowicie patronażu. Stałe podkreślałmy, że woleliśmy mieć mayora dobrego gospodarza aniżeli tego, który rozdawałby tylko pozycje i zaszczyty. I pod tym względem nie zgadzamy się z niektórymi przywódcami Polonii, twierzącymi, że "Gribbs niczego nie dał Polonii". Nasza odpowiedź na to jest jedna "Dał nam dobre imię". Gribbs nie przyniósł wstydu polskiemu imieniu, pozostawia po sobie je jak najczystsze. Jego administracja nie miała ani jednego wypadku jakiegokolwiek etycznego przekroczenia czy politycznego skandalu. Należy to stale podkreślać.

Detroit przechodził zmiany, jak przechodzą wszystkie miasta, ale Gribbs dokonał dla nich wielkiej rzeczy, bo był szermierzem w walce o podział dochodów z rządem federalnym. Program ten postawił wiele miast na nogi i uratował od bankructwa. Podział funduszy umożliwił istnienie i rozbudowę miast w każdym sensie.

Gribbs przywrócił zrównoważoną gospodarkę budżetową miastu Detroit. Prawdą jest, że przyszłość może być inna dla jego następcy w świetle kryzysu energii, ale mówimy obecnie o gospodarce odchodzącego mayor.

Gribbs z dumą podkreśla rozbudowę śródmieścia, rozwój przemysłu konwencyjnego w Cobo Hall i fakt, że szereg poważnych firm albo wróciło do Detroit lub przybywa tu z innych części kraju. Oczywiście uważa on, że Detroit potrzebuje więcej domów mieszkalnych, apartamentów i to w sercu miasta. Z tym wiąże się także problem masowej i szybkiej komunikacji (transportacji). I tu Gribbs podkreśla, że jego wysiłkiem zadziwacza się odpowiednia ustawa stanowa o regionalnym systemie publicznej komunikacji, jak też fakt, że nareszcie konkretnie przystąpiono do jego realizowania, ponieważ zdołano zdobyć odpowiednie fundusze dla SEMTA. Zgadza się on z tym, że te dziedziny bardzo zaniedbano i to już od dawna. Dziś za to DSR zaczyna sięgać dalej w swej obsłudze mając połączenia z innymi liniami transportacyjnymi.

Sprawa zbrodni ulicznej była szeroko omawiana. I kiedy ogólny stan przestępców spadł, liczba zabójstw wzrosła do nowego rekordu, ale Gribbs twierdzi, że niestety i niesprawiedliwie Detroit nazwano "stolicą morderstw w Ameryce". Zdaniem Gribbsa nie odpowiada to prawdzie ani pod względem proporcjonalnym wobec liczby mieszkańców, ani w stosunku do ogólnej liczby. Zło widzi w braku odpowiednich przepisów odnoszących do ograniczenia nabycia i posiadania palnej broni ręcznej. Dalej, co nie jest też nowością, większość zabójstw ma charakter rodzinny lub ma miejsce wśród przyjaciół i znajomych. Zbrodnia uliczna, jako taka, wybitnie spadła w ostatnich kilku latach.

Gribbs widzi jasną przyszłość dla Detroit. Budowa ośrodka Nowego Renesansu jest wielkim zastrzykiem, ale niezależnie od tego w samym śródmieściu buduje się bardzo wiele innych budynków. Publiczną transportację widzi on jako palącą potrzebę dla dojazdu do miasta, które na Letni Festiwal Etniczny w 20 weekendów potrafiło przyciągnąć w tym roku 3.5 miliona ludzi z

metropolii. Odnosnie do nowego czarteru miejskiego, odchodzącego w życie w lipcu przyszłego roku Gribbs jest zdania, że wzmocni on pozycję mayor jako takiego, ale ten sam czarter musi przejść próbę życia.

Gribbs podkreślił, że nie zmienimy niczego, gdyby przyszło mu zająć miejsce odchodzącego od nowa jako mayor, chociaż miał wiele dobrych jak też i nieprzyjemnych przeżyć, ale wszystko było w ramach stanowiska, które zajmował jako mayor. Nie wszystko się udawało, ale pewne rzeczy były też niezwykle sukcesami. Odchodzi z zadowoleniem, że dobrze spełnił swój obowiązek i dobrze też wykonał swą pracę. Przyszedł, iż nie mógł wszystkim dogodzić, ale podkreślił, że administracja jego była sprężysta. Życzy on dobrze swemu następcy Colemanowi Youngowi i prosił o pomoc dla niego, bo będzie jej potrzebował. Sam Gribbs przechodzi do prywatnej praktyki prawa, ale nie zamyka drzwi na przyszłość. Odchodzi, lecz jest przekonany, że mógł być wybrany ponownie. Odchodzi, bo tak chciał. Dziękuję społeczeństwu, że pozwoliło mu być mayorem miasta Detroit.

Dziennik Polski — Detroit

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

### POLSKIE PROGRAMY RADIOWE I TELEWIZYJNE W CHICAGO

Nadawane Raz w Tygodniu

"CZCZEWONK WAKI"  
Stacja WISN-7, 69.1 KC  
W każdy Niesiedzielię  
8-11 rano  
Kierownik  
Włodzisław

GODZINA MUZYCZNA  
Stacja WISN-7, 69.1 KC  
W każdy Sobotę  
8-10 rano  
Stacja WISN-7, 69.1 KC  
W każdy Niesiedzielię  
8-10 rano  
Kierownik  
Kierownik

"KONCERT NIEDZIELNY"  
Stacja WISN-7, 69.1 KC  
W każdy Niesiedzielię  
11-12 po poł.  
Kierownik Programu  
STAN LOBODZINSKI

"PROGRAM RADIOWY JADWIGI I EUGENIUSZA ZLOBIN-WSYLSKICH"  
Stacja WISN-7, 69.1 KC  
W każdy Niesiedzielię  
8-9:30 po poł.

"WIECZÓR PRZY MIKROFONIE"  
Stacja WISN-7, 69.1 KC  
W każdy Wtorek  
9-10 wiecz.  
Kierownik Programu  
ROMUALD MATUSZCZAK

Z FALCONEM PRZEZ ŚWIAT  
Stacja WISN-7, 69.1 KC  
W każdy Wtorek  
9:30-10:00 wiecz.  
KIEROWNICZKI  
A. Rutkowska i Z. Zymowska

PROGRAM ZWIĄZKÓW KLUBÓW MAŁOPOLSKICH  
Stacja WISN-7, 69.1 KC  
W Sobotę od 6:30 wiecz.  
Kierownik  
TADEUSZ KUCZEWSKI

ZENON KWIATKOWSKI  
WCU-TV (Kanał 26)  
W każdy Sobotę  
6-7 wiecz. "Polska Godzina Rozrywkowa"  
7:30 wiecz. "Polka Party"

WESOŁY PROGRAM RADIOWY  
Stacja WISN-7, 69.1 KC  
W każdy Sobotę  
9:30 rano  
Kierownik  
MAŁY WLADZIU JAGIELLO

ROBERT LEWANDOWSKI  
WCU-TV (Kanał 26)  
W każdy Niesiedzielię  
5-6 po poł.

MICHAŁ PRZEMYSKI  
WCU-TV (Kanał 26)  
W każdy Niesiedzielię  
4-4:30 po poł.

### Announcing The...

## 1974 NATIONAL P.N.A.

## BOWLING TOURNEY

April 19-20-21 and 26-27-28

TO BE HELD IN

## YOUNGSTOWN, OHIO

SPONSORED BY

## THE P.N.A. SPORTS-YOUTH COMMISSION

FRANK M. PROCHOT  
PNA Vice President  
Commission Chairman

### Directors

MELANIE WINIECKI MITCHELL ODOBINA  
JOHN RADZYMSKI HILARY CZAPLICKI



## Kryzys Sądów Przysięgłych

Zasiadanie w sądach przysięgłych stało się takim utrapieniem, że coraz więcej osób, by uniknąć tej przyziemności, nie coby się przed nieczym, nawet przed krzywym przysięstwem. Ankiety wykazują, że tysiące osób, które zasiadały w tych sądach, uważają to za najgorsze marnowanie czasu. W rezultacie w toku jest poważna reforma sądów, a to przez obniżenie liczby sędziów, przez zmianę sposobu ich powoływania i przez reformę zapłaty.

Według ostatnich obliczeń około 2 miliony obywateli otrzymują co roku wezwanie do zasiadania w ławie przysięgłych w około 150,000 procesów federalnych, stanowych i lokalnych. W ciągu ostatniego roku było przeszło 9,000 ław przysięgłych w samych sądach okręgowych (district) — wzrost o 57 procent w ciągu 10 lat.

Sędziów powołuje się według różnych systemów. Dla sądów federalnych podstawą są spisy wyborców, w sądach stanowych i lokalnych wybiera się nazwiska z książek telefonicznych i adresowych, a niekiedy z pomiędzy znajomych i sąsiadów. Skutek jest taki, że jedni powoływani są co parę lat, gdy inni ani razu w ciągu życia. Jest około 70 zawodów, których wykonywanie zwalnia od obowiązku sędziowskiego przysięgłego. Jest powiat (Fairfax, Va.), gdzie zwolnienie takie przysługuje woźnikom dyktantów pocztowych. Na ogół wolni są pogrzebowi, policjanci, rolnicy, adwokaci, matki drobnych

dzieci, piloci samolotów i niekiedy kolejarze. W New Yorku sędziami przysięgłymi nie mogą być kobiety, chyba że same zgłoszą się na ochotnika. Pod względem wieku tylko 3 procent sędziów jest w wieku 21-25 lat.

Główny argument krytyków obecnych sądów przysięgłych brzmi, iż jest to bezprzykładne marnowanie czasu, głównym zadaniem bowiem sędziów jest — czekać. Siedzenie w poczekalni zabiera sędziom 62 proc. czasu, zestawienie ławy 17 proc., udział w rozprawie tylko 17 proc., a obrady nad werdyktem 4 proc. To czekanie kosztuje rocznie przeszło \$5 milionów w wypłaconych sędziom dietach.

Z najważniejszych zmian wymienić należy ograniczenie liczby sędziów do 6 zamiast 12. W roku 1970 Sąd Najwyższy orzekł, że konstytucja nie wymaga 12 sędziów w procesach karnych. Inne projekty reform dotyczą lepszego wykorzystania czasu sędziów, oraz podwyższenia diet. W sądach federalnych diety dzienne podwyższono z \$10 na \$20. W niektórych miejscowościach w Texas sędzia dostaje \$3 dziennie. Większość sądów pokrywa nadto koszt podróży, a t.zw. koszty społeczne, do których należy utrata zarobku, wynoszą 25 do 50 dolarów dziennie. Jednak zdaniem asystenta gen. prokuratora U.S. Dixona są to sumy za niskie, szczególnie tam, gdzie mają być odszkodowaniem za stratę zarobku.

## Setna Rocznicą Urodzin Wincentego Witosa

Nawiązując do pierwszego komunikatu w sprawie obchodu Setnej Rocznicą urodzin Wincentego Witosa, podajemy dalsze wiadomości, że wyłoniony ze Związku Przyjaciół Wsi Polskiej (Kolo im. Macieja Rataja), komitet wykonawczy przygotowuje bankiet ku uczczeniu tej rocznicy.

Bankiet odbędzie się w niedzielę, 10 marca br., w pięknej sali Regency Inn, pnr

5319 W. Diversey Ave. Początek o godzinie 4-ej po południu. Po bliższe informacje dzwonić: 252-4966 lub 777-0181.

Obecność swą na bankiecie łaskawie przyrzekli J.E. ks. Biskup Alfred L. Abramowicz, który rozpocznie uroczystość inwokacją i zakończy modlitwą dziękczynną, — oraz mec. Alojzy A. Mazewski, prezes Zw. Narodowego Polskiego i prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej.

Zapowiedział również swój przyjazd z Londynu Franciszek Wilk, prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego, — a obecnie i przewodniczący Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej.

W programie artystycznym wystąpią: — Feliks Konarski (Ref-Ren) i Zygmunt Kossakowski.

Komitet serdecznie zaprasza wszystkie organizacje weterańskie i społeczne, których głównym hasłem pracy jest odzyskanie Wolności i Niepodległości Polski.

Ku temu celowi dążył i całe swoje życie Wolnej i Niepodległej Polsce poświęcił Wincenty Witos, który w testamentie swoim powiedział:

“Losy ludów i narodów są w ręku Boga. Spodziewamy się, że sprawiedliwość wreszcie zwycięży. Siegając po życie nowe, wyrzucamy sobie jak najgłębiej w sercu i pamięci: Wolna i Niepodległa Ojczyzna i Państwo Niepodległe są największym i najcenniejszym skarbem każdego człowieka.”

Każdy, któremu te słowa z testamentu Wincentego Witosa przemawiają do serca, — proszony jest o przybycie i uczczenie pamięci tego Wielkiego Polaka, polityka, patrioty i Przywódcy Narodu Polskiego w Jego najcięższych chwilach istnienia.

Za Komitet Wykonawczy: Kazimierz Marjanowski, przewodniczący; Tadeusz Wojnar, sekretarz.

### KALENDARZYK

Dziś — sobota, dnia 12 stycznia — Czesława, Ernesta, Arkadiusza.

Jutro — niedziela, dnia 13 stycznia — Weroniki.

Pojutrze — poniedziałek, dnia 14 stycznia — Feliksa, Hilarego.

## Sowiecka Groźba

W popularnym miesięczniku “Readers Digest” — o największym w świecie nakładzie, znajdujemy artykuł o niebezpieczeństwie, jakie dla reszty świata przedstawia sowiecka machina wojenna. Autorem jest Charles Murphy — znawca zagadnień obrony. Pisz on:

“Stany Zjednoczone i Zachodnia Europa — odurzone ‘pokojo’wymi zapewnieniami o ‘pokojo’wym współzawodnictwie’ — zmniejszyły swe wydatki obronne. Nie można, niestety, powiedzieć, że i Sowiety zmniejszyły wydatki na zbrojenia. Nie wykazują one zmniejszenia tym ‘wycięsieniem’ i marnotrawstwem dyplomatycznym, by uzyskać korzyści polityczne i wojskowe w Europie, która pozostaje jej głównym celem.”

Stawka w tej grze jest ogromna. Wskaźnik równowagi sił zależy obecnie od wiekańskiej konferencji w sprawie obustronnej redukcji wojsk.

19 państw posuwa się z wolną w kierunku równoczesnego zmniejszenia kosztów wojny budżetów wojskowych oraz sił zbrojnych w liczebności, stojących naprzeciw siebie w sercu Europy. Z jednej strony mamy wojska Sojuszu Atlantycznego, z drugiej siły Układu Warszawskiego, którym kieruje Moskwa. Sowiety nie ukrywają swej determinacji utrzymania swych wojsk tam, gdzie w wypadku starcia mają szansę uzyskania przewagi. W tym jest właśnie największe niebezpieczeństwo dla Zachodu. W ciągu 18 lat Rosja stworzyła większą siłę wojskową w ramach Układu Warszawskiego aniżeli politycy zachodni gotowi są dostrzec.”

Autor twierdzi, że siły Sojuszu Atlantycznego pozostają na tym samym poziomie, natomiast Sowiety, mimo zagrożenia na granicy chińskiej, utrzymują w Europie połowę swych wojsk lądowych i 70 procent lotnictwa. Moskwa zwiększyła swe siły w Azji, podwyższając stan wojska o 600 tysięcy ludzi: do przeszło trzech i pół miliona żołnierzy; tyle ma w sumie pod bronią. Kreml wzmacnia też forsownie potencjał nuklearny, starając się osiągnąć przewagę nad Ameryką.

Pomimo sowieckiej manii tajemnicy wiadomo, że po przez Pakt Warszawski Moskwa utrzymuje wzdłuż granicy swej dominacji około miliona ludzi, 178 tysięcy czołgów oraz 4 i pół tysiąca samolotów. Siły Sojuszu Atlantycznego w tym rejonie są mniejsze. Od Bałtyku do Czechosłowacji, na otwartych równinach Środkowej Europy, Rosjanie mają dziś w gotowości zbrojnej 27 dywizji własnych, 6900 własnych czołgów i 1300 samolotów. Do tego dodać należy siły pozostałych członków Układu Warszawskiego. 60 dywizji stoi w głębi Rosji europejskiej niezbyt daleko od środka Europy.

Murphy pisze dalej:

“Obecnie kongres wywiera silny nacisk na prezydenta Nixona, aby wycofał z Europy co najmniej część 300 tys. żołnierzy amerykańskich. Na Breżniewa nikt takiego nacisku nie wywiera, chociaż dysponuje on aż 20 dywizjami we wschodnich Niemczech, 5 w Czechosłowacji, 4 na Węgrzech i 2 w Polsce.”

Zasadnicze pytanie brzmi: czy prezydent Nixon zdoła przekonać Breżniewa, by wycofał w granice Rosji odpowiednią ilość swych wojsk — pozwalającą na powrót za Atlantyk części żołnierzy amerykańskich. Ich liczba winna być taką, by zadowoliła Kongres — lecz jednocześnie nie tworzyła luki w szeregu Sojuszu Atlantycznego.

Nie będzie łatwe do ustalenia, co oznacza “zrównoważona” redukcja liczbowa wojsk — bo sowieckie dywizje zabrane z NRD mogą wrócić nad Łabę w bardzo krótkim czasie, mając do przebycia tylko kilkaset kilometrów. Tymczasem Amerykanie mieliby się cofnąć o kilka tysięcy kilometrów poza ocean. Uczciwa równowaga wymaga więc, by za każdego Amerykanina Rosjanie wycofali trzech albo nawet czterech żołnierzy. Ale Moskwa unika sprecyzowania swoich ofert redukcji wojsk.

A Układ Warszawski ma wyznaczoną specjalną rolę w wielkiej strategii, zmierzającej do opanowania całej Europy.”

Autor przypomniał, że układ ten został ogłoszony w stolicy Polski w 1955 r. — 6 lat po powstaniu Sojuszu Atlantycznego. Poprzednio Stalin nie potrzebował żadnych układów ze swymi wasalami. Wszystkie kraje Europy Wschodniej przykute były do

Moskwy przez dwustronne układy obronne. Oficerowie rosyjscy dowodzili tymi armiami, a rosyjski marszałek Rokossowski był ministrem obrony w PRL. Podobnie było w Bułgarii. Minęło lat 18, a Kreml nadal trzyma mocno w rękę cały Układ Warszawski. Dowódca jego wojsk jest sowiecki marszałek Jakubowski; główna kwatery mieści się w sercu Moskwy, gdzie w rozległym kompleksie budynków sowieckiego Ministerstwa Obrony.

Wspólny sztab, nominalnie wielonarodowy, jest zorganizowany w ten sposób, by stał się uzupełnieniem sztabu rosyjskiego. W stolicach członków układu wielkie misje sowieckie wojskowe nadzorują wykonywanie instrukcji wydawanych z Moskwy. Rosjanie przeprowadzają regularnie inspekcje wojsk swych sojuszników, sprawdzając jakość uzbrojenia, szkolenia i politycznego wychowania żołnierzy według ustalonych przez nich wymogów. By sprawdzić stopień zaufania Kremla do każdego z jednostki. Sowietyzacja sił Układu Warszawskiego sięga głęboko — obejmując nawet podstawowe regulaminy taktyki i politycznej indoktrynacji.

Moskwa zrobiła pewne koncesje na rzecz ograniczonej suwerenności państw należących do tego układu i miewa z nimi pewne kłopoty, jak tego dowiodły powstanie węgierskie, postawa Rumunii, wydarzenia w Polsce w r. 1956 i 1970 — wreszcie inwazja Czechosłowacji. — Ale Murphy kwestionuje tezę, według której Sowiety nie mogą polegać na dywizjach swych sojuszników na wypadek działań wojennych.

“Nikt zresztą — czytamy dalej — nie myśli, by doszło do wojny w okresie prób odprężenia. Zdaniem autora, Kreml chce zmęczyć psychicznie Amerykę, uzyskać wycofanie jej wojsk z Europy i ‘rozłożyć’ Sojusz Atlantyczny. A wtedy Europa zachodnia padłaby bez strachu.” Cytuje też jednego z dziennikarzy francuskich, który powiedział: “Od niepamiętnych czasów potencjał zbrojny ważny był nie tylko w okresie wojny. Gra on zawsze swoją rolę w formie nacisku politycznego”. Dlatego Murphy ostrzega: — “Historia zemściłaby się na tych, którzy by zapomnieli, jakie są rosyjskie cele w Europie”.

Nowy Dziennik

## z Akademii Gen. Sikorskiego w Rzymie

Rzym (K.W.) — Dnia 16-go grudnia 1973 odbyła się Uroczysta Akademia z okazji 30-rocznicy tragicznej śmierci, — Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych Gen. Władysława Sikorskiego.

O godzinie 10-ej rano, w kościele Polskim św. Stanisława B.M., w Rzymie, odprawiona została Msza święta, za duszę s.p. Gen. Sikorskiego, przez ks. Mariana Burniaka.

Po nabożeństwie, o godz. 11 rano, w sali parafialnej odbyła się Uroczysta Akademia.

Otwarcia Akademii dokonał przewodniczący kol. Andrzej Filipkowski. Ks. Mieczysław Kowalczyk odczytał wiersz: “Wspomnienie”.

Przemówienia wygłosili: — Dr. Jerzy Braun i Mgr. Wanda Dzieduszycka-Kańska. Naczelnym prelegentem Akademii, był polski działacz polityczny Karol Popiel, lecz ze względu na nagłe zaskabnięcie, nie mógł osobiście wziąć udziału w Akademii, a polecił swoje przemówienie opracować wygłosić na Akademii Dr. Jerzemu Braunowi i Pani Wandzie Dzieduszyckiej.

Deklamacje na temat: Generał Sikorski, wygłosił Dr. Jerzy Braun. Na zakończenie, odśpiewano Hymn Polski.

Andrzej Filipkowski zajął się zorganizowaniem Komitetu z prostych żołnierzy, szczyrnych i wiernych Polsce.

Do Komitetu organizacyjnego wchodziło: — A. Filipkowski, przewodniczący; Ks. M. Kowalczyk; K. Hendel i W. Krzywinski.

## Z Europy w Polskę

Sowiety utworzyły w Polsce bazę samolotów MIG-25 o szybkości 2000 mil/godz. Samoloty te obejmują zasięgiem cały obszar NATO, a w czasie ostatniej wojny na Środkowym Wschodzie okazały się lepsze od amerykańskich Phantom.

## Polski Sprzęt Medyczny

W Polsce produkowany będzie nowy, zmodernizowany typ ciepłarki dla wcześniaków, z pełną automatyzacją kontroli temperatury, wilgotności i tlenu. Ciepłarka jest zaopatrzona w dwa sygnały, świetlne i dźwiękowe — alarmujące o każdej niekorzystnej sytuacji. Może być używana w razie potrzeby również do przewożenia dziecka samolotem sanitarnym.

W laryngologii cennym nabytkiem okaże się audiometr — przyrząd do badania słuchu. Stomatolodzy otrzymają nową postać tzw. atomizera do znieczulania jamy ustnej płynem pod ciśnieniem — a więc bez dodatkowego bolesnego ukućcia zastrzykiem, na który coraz więcej pacjentów miewa uczulenia.

Największym problemem w ostatnich latach jest wyjąłwanie strzykawek. Produkowane przez spółdzielczość strzykawki całoszklane — są znacznie lepsze od metalowych, wytrzymują bowiem nawet temperaturę około 200 stopni, w której np. wirus żółtaczki przestaje być groźny.

Strzykawki “Rekord” wytrzymują jedynie temperaturę około 130 stopni. Zapotrzebowanie na strzykawki całoszklane jest olbrzymie.

Jak z tego wynika, sprawa produkcji w Polsce strzykawek do jednorazowego użytku upadła. Strzykawki te mają patent amerykański, a wynalazcą jest Polak.

## Run Na Bank

W niedużym mieście japońskim Kozakai, 160 mil od Tokio, nastąpił run na tamtejszy bank. W ciągu 3 dni wycofano prawie półtora biliona jenów. Ponieważ źródłem paniki miała być pogłoska o krytycznym położeniu banku, wysłano z Tokio detektywów do zbadania sprawy.

I okazało się, że tym źródłem



## Helena Bochnik

(z domu WOLKOWICZ)

po krótkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 10-go stycznia 1974 roku, o godzinie 8:00 wieczorem, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 14-go stycznia, o godzinie 8:15 rano z zakładu pogrzebowego Casey-Laskowski, pnr. 4540-50 W. Diversey Ave., do kościoła Św. Jacka (Msza o 9:00), a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Kasper, mąż; Leokadia (Roman) Balicki, Amelia (Leon) Jelen, córki i zięciowie; Stanisław (Teresa) Bochnik, syn i synowa; rodzina w Polsce; wnuki i wnuczki wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Casey Laskowski. Telefon 777-6300.

tem była pewna uczennica szkoły średniej, która żartem powiedziała do swego przyjaciela, pracującego w banku, iż to niepewna posada. To poszło z ust do ust, aż nastąpił wybuch.



## Marian Wozniak

po krótkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 9-go stycznia, 1974 roku, o godzinie 3:00 rano, przeżywszy lat 61.

Zwłoki można odwiedzić w niedzielę po 10:00 rano. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 14-go stycznia, o godzinie 10:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 1850 N. Wood ul. (narożnik Cortland), do kościoła Najśw. Marii Panny Anielskiej, a stamtąd na cmentarz Maryhill na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Tadeusz Klysz, kuzyn; oraz rodzina w Polsce.

Pogrzebem zajmuje się: Gogolinski-Trofimuk Funeral Home, Telefon HU 6-0258.



## Bronisława Gozdalski

(z domu Dec)

(żona s.p. Ignacego)

Członkini Sodalicji Niewiast Różańca Świętego, po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 11-go stycznia 1974 roku, o godzinie 4-ej rano, w podeszłym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 14-go stycznia, o godzinie 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego Casey-Laskowski, pnr. 4540-50 W. Diversey Ave., do kościoła Św. Jadwigi (Msza św. o 10-ej), a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Helena (Piotr) Janeczka, Irena (Edward) Maciorowski i Loretta (Franciszek) Mellon z Floridy, córki i zięciowie; bracia i siostry w Polsce; wnuki i wnuczki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Casey Laskowski. Telefon: 777-6300.



Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec nasz i brat nasz, s.p.

## Eugeniusz Skowron

po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 10-go stycznia, 1974 roku, o godzinie 12:55 po południu, w średnim wieku.

Zwłoki można odwiedzić dzisiaj po 7:00.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 14-go stycznia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 5735 West Fullerton (narożnik Mango), do kościoła Św. Jakuba (Msza św. o godzinie 10:00), a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Władysława (z domu Misiaszek), żona; Aleksander, Józef i Marek, synowie; Kasia Misiaszek, teściowa; oraz rodzina w Polsce; wraz z całą rodziną.

Pogrzebowi Poterek. Telefon BE 7-6400.



Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec nasz i brat nasz, s.p.

## Stanisław Kochan

(mąż s.p. Agaty z domu Tomczyk, brat s.p. Władysława, s.p. Walentego i s.p. Joanny Migala)

Członek Archbishop Quigley Council K. of C., po krótkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 10-go stycznia, 1974 roku, o godzinie 5:20 po południu, w podeszłym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 14-go stycznia, o godzinie 9:30 rano, z Modelli Funeral Home pnr. 5725 So. Pulaski Rd., do kościoła Św. Turybuzia, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Katarzyna Rzeszut, Joanna Kubicka, Aniela Wroblewska i Franciszka Bragiel, szwagierki; oraz bratanki, bratanice, siostrzenice, siostrzeńce; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się: Franciszek A. Modelski i Syn. Telefon PO 7-4730.

**KOZERA Funeral Home**  
1718 West 48th Ave. Ulica (naprzeciw kościoła św. Józefa)  
Tel. YArds 7-3388

**PLICHTA-BAJEK FUNERAL HOME**  
Polski Zakład Pogrzebowy  
KAROL C. PLICHTA, właśc.  
2325 S. California  
BI 7-6123  
4348 W. Walton St.  
BE 5-7136

**PATKA Funeral Home**  
Zakład Dla Pogrzebów Air Conditioned  
JAN H. PATKA, Dyrektor  
1256-58 West 51st Street  
Tel. BOulevard 8-5257

**BAFIA Funeral Homes**  
1810 W. 18 Ulica  
Tel. CAanal 6-2298  
— i —  
1745 W. 47ma Ulica  
Tel. YArds 7-8407

**WALTER L. SOJKA FUNERAL HOME**  
Nowoczesne Kaplice Ochładzane  
1427 W. CHICAGO AVE.  
Tel. MO 6-2673

**ŻYWA PAMIĘĆ**  
Pamiętkowy kielich lub cyborium (puszka na komunię) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który można podarować potrzebującym misją lub jakimś księdzem, którego wybierzecie, będzie zawsze żywym wspomnieniem, pięknym i niezwykłym. Szybko dostawa, celem wystawienia w domu pogrzebowym, Opatry Alby i wiele innych Przedmiotów Liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Także posiadamy inne pamiątki.

**WATRA MEMORIAL CENTER**  
2846-48 W. Cermak Road Chicago, Ill. 60623  
2425 Area Code 312

**Hipolit Kobiliński (Kobelinski)**  
(mąż s.p. Marii)  
(ojciec s.p. Charlotte Florecek)

po długiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 11-go stycznia 1974 roku, o godzinie 3:45 po południu, w podeszłym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 14-go stycznia, o godzinie 10:15 rano, z Casey-Laskowski, pnr. 4540-50 W. Diversey Ave., do kościoła Our Lady of Victory (Msza św. o 11-ej), a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Adwokat Mieczysław (Genowefa) Kobiliński, syn i synowa; Irena (Stanisław) Chodkowski, Genowefa (Stefan) Bush i Alfred Florecek, córki i zięciowie; Lodzia (Jan) Rostkowski, bratanica; wnuki i wnuczki; wraz z całą rodziną.

Zamiast kwiatów prosimy nadsyłać datki na Fundację Kopernikowską.

Pogrzebem zajmuje się Casey Laskowski. Telefon: 777-6300.

**In Memoriam**

W drugą rocznicę śmierci najdroższego Męża, Ojca, Dziadka, Syna i Brata s.p.

**Zygryda Lenarda Leszczyńskiego**

odprawiona zostanie żałobna Msza św. w środę, dnia 16 stycznia 1974 roku, o godzinie 8:00 rano, w kościele Miśnymym św. Jadwigi, 2441 N. Washtenaw Ave.; u Ojców Karmelitów w Munster, Indiana i u Ojców Salezjanów w Twin Lakes, Wisconsin.

Wzła rodzinnego i śmierci nie przetrnie, Milosć i pamięć żyć będą wiecznie. My Ciebie, Mężu, Ojciec, Dziadku, Synu i Bracie nigdy nie zapomnimy. Gdzy w sercach naszych zawsze będziesz z nami.

Do łaskawego współudziału w nabożeństwie zaprasza wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Rodzina Leszczyńskich

**Siostra Gonzaga, C.R.**

Ze Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego (z domu Maria Sawasiuk)

po krótkiej chorobie, zasnęła w Panu, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 11-go stycznia 1974 roku, przeżywszy lat 76; w zakonie 58.

Zwłoki spoczywają w klasztorze Domu Modlitwy, pnr. 7430 Talcott Ave.

Nabożeństwo liturgiczne odbędzie się w kaplicy klasztornej w niedzielę, o godzinie 7-ej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 14-go stycznia, o godzinie 10-ej rano, z kaplicy Domu Modlitwy, na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę zakonną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Siostry Zmartwychwstania Pańskiego.

Pogrzebem zajmuje się Chasen Funeral Director. Telefon: PE 6-3226.

**In Memoriam**

W osmą rocznicę śmierci najdroższego Tatusia naszego s.p.

**Jacenty Duda**

Który zmarł 16-go stycznia 1966 roku, odprawione zostaną Msze Sw. 16go i 19go stycznia —

w kościele Św. Stanisława B. i M.

w Domu Macierzystym, SS. Franciszkanek, Lemont

w kościele Św. Marcina w Kilkusowej

w kościele Słowa Bożego, Techny

w kościele Św. Piotra w Śródmieściu

w kaplicy National Shrine, Washington, D.C.

O łaskawy udział w nabożeństwach i o modły najserdeczniej proszą:

**DZIECI**



## Wieżenie Pod Lupą

Pod powyższym tytułem warszawska "Polityka" zamieściła artykuł Wandy Falkowskiej na temat również w Stanach Zjednoczonych dyskutowany. Chodzi o skuteczność kary pozbawienia wolności.

"Polityka" zamieściła ów artykuł jako dyskusyjny, a my podajemy z niego obszerniejsze wyjątki.

O tym czy kara osiągnęła cel mówi przede wszystkim zjawisko powrotu do przestępstwa.

Nie jest tajemnicą, że nasilająca się recydywa stanowi jeden z najtrudniejszych problemów wymiaru sprawiedliwości. W 1969 r. wśród skazanych przebywających w zakładach karnych znajdowało się 52 procent recydywistów.

W innej grupie młodocianych (17-21 lat) zwolnionych w 1961 r. w ciągu 5 lat recydywa objęła 46,2 procent mężczyzn i 33 procent kobiet.

Znacznie gorzej jeszcze przedstawia się problem powrotu do przestępstwa u wychowanków zakładów poprawczych. Badaniem objęto grupę 7439 chłopców, spośród których około 50 procent popełniło przestępstwo w ciągu 4 lat od chwili wyjścia z zakładu. Jak wynika z innych jeszcze badań około 60 proc. młodzieży przebywającej w zakładach poprawczych powraca na drogę przestępstwa.

Pomimo drastycznego podniesienia surowości wymierzanych kar w latach 1970-1972 recydywy nie udało się opanować. W 1971 r. wśród osób skazanych przez sądy było 31,3 procent recydywistów.

Co więcej, dotychczasowe doświadczenia wykazują, iż u osób parokrotnie karanych powrót do przestępstwa występuje znacznie częściej niż u tych, którzy z zakładem karnym zetknęli się po raz pierwszy.

U progu lat siedemdziesiątych prowadzono badania, które wykazują, że spośród osób karanych po raz pierwszy — 28 procent powraca na drogę przestępstwa, spośród karanych trzykrotnie — 58,6 procent, siedmiokrotnie — 67,7 procent. Czy zatem obrona metoda surowości przynosi oczekiwane rezultaty? Przedstawione tu dane zdają się podważać podobne stanowisko.

Z badań socjologicznych i analiz statystycznych wynika, że kara pozbawienia wolności nie zawsze spełnia pokładane w niej oczekiwania. Dotyczy to zarówno kar długo — jak i krótkoterminowych, ponieważ jedno i drugie okazują się nieskuteczne. Trzeba przy tym wziąć pod uwagę, że jest to kara, której społeczne koszty są znaczne, i to w dwójakim tego słowa znaczeniu.

Koszty utrzymania więźniów w zakładach karnych obciążają społeczeństwo i stanowią poważną pozycję budżetu. Choć wymiar sprawiedliwości nie jest aż tak deficytowy jak się powszechnie mniema, opłaty sądowe i grzywny są źródłem dość poważnych wpływów, utrzymanie zakładów karnych, zabezpieczenie ich, zatrudnienie odpowiedniej kadry personelu więziennego sprawia, iż do utrzymania każdego więźnia trzeba dokładać kilkaset złotych miesięcznie, nie licząc kosztów inwestycji.

Nie są to chyba jednak największe koszty, jakie ponosi społeczeństwo. Nie mniej istotny jest fakt, iż pobyt w więzieniu, zwłaszcza dłuższy, wywiera fatalny wpływ na psychikę odbywającego karę, prowadząc często do degradacji psychicznej, czy też jak nazywają to zjawisko niektórzy — paraliżu psychicznego.

U osób, które długo przebywają w miejscach odosobnienia, występuje zanik uczuć wyższych, zubożenie — a także głęboka niechęć do społeczeństwa. Bardzo często po odzyskaniu wolności — nie umiemy się przystosować do otaczających warunków, zwłaszcza że wszystkie dawne więzy uległy zerwaniu.

Znacznie więcej osób mogłoby też opuścić mury zakładów karnych w drodze przedterminowego warunkowego zwolnienia (badania wykazują, że wśród osób przedterminowo warunkowo zwolnionych recydywa występuje rzadziej niż wśród tych, które karę odbyły do końca), a także korzystać z dobrodziejstwa kary pozbawienia wolności z zawieszeniem, gdyby doczekał się właściwego rozwiązania problemu kuratorów zawodowych.

Trzeba bowiem powiedzieć sobie otwarcie, że w chwili obecnej sprawowanie kurateli często bywa fikcją. Kurator zawodowy ma pod swą opieką niekiedy 300 osób warunkowo zwolnionych lub z warunkowym zawieszeniem kary, rozrzuconych często na terenie dwóch powiatów. W tych warunkach jest fizycznym niepodobniństwem, aby utrzymywał z nimi jakikolwiek kontakt, ogromnej większości w ogóle nie ogląda na oczy, zdając się na społecznych kuratorów. Są wśród nich emeryci, nie mający praktycznej możliwości roztoczenia nadzoru nad kilkoma, niekiedy dziesięcioma podopiecznymi. A przecież zwiększenie kadry kuratorów zawodowych i oddanie pod ich nadzór skazanych, mogących przebywać na wolności, byłoby bez porównania tańsze i bardziej efektywne niż kierowanie ich do zakładów karnych.

Wreszcie wiele do życzenia pozostawia organizacja samego więziennictwa. Wprawdzie w ostatnich latach mówi się o różnicowaniu i intensyfikacji oddziaływania penitencjarnego. Dotychczas w dziedzinie tej zrobiono jednak zbyt mało.

Wystarczy wspomnieć, że Warszawa i woj. warszawskie — gdzie występuje najwyższy w Polsce wskaźnik przestępczości młodocianych, nie dysponują dotychczas żadnym specjalnie dla nich przeznaczonym zakładem.

Podobnie sytuacja przedstawia się w Łodzi. Przeludnienie zakładów karnych sprawia, że niepodobna myśleć o odpowiedniej klasyfikacji skazanych, biorąc pod uwagę aspekty wychowawcze. Skazani podróżują po Polsce w poszukiwaniu wolnych miejsc.

Program szkolenia więźniów ogranicza się obecnie do zapewnienia im możliwości zdobycia wykształcenia podstawowego i zawodowego na poziomie zasadniczym lub niższym — pouczenia do zawodu, często w kierunkach mało przydatnych. Przystąpiło natomiast do likwidacji średnich szkół zawodowych funkcjonujących do niedawna z powodzeniem w naszych więzieniach.

Cóż stanie się z więźniami młodocianymi i młodymi kiedy opuszczą więzienie po odbyciu kar długoterminowych? W jaki sposób zarabiać będą na chleb w okresie, kiedy myśli się o zapewnieniu średniego wykształcenia wszystkich obywateli, a wymagania na rynku pracy stale rosną? Będą przecież zupełnie nieprzygotowani do samodzielnego utrzymania się i rozpoczęcia nowego życia. Znajdą się na marginesie, z którego najkrótsza droga wiedzie do powrotnej przestępczości.

Warto przypomnieć tu eksperyment zrobiony przed laty w więzieniu dla młodocianych w Szczyptowie. Okazało się wówczas, że można w ciągu dwóch lat z młodych ludzi dzięki kształceniu również w szkole średniej i odpowiedniemu oddziaływaniu wychowawczemu uczynić wartościowych i przydatnych gospodarce zawodowej fachowców. A jednak wyniki tego eksperymentu poszły w zapomnienie, nie wycofano z niego żadnych praktycznych wniosków.

Poddanie skazanych odpowiednim praktykom reedukacyjnym — wymaga przede wszystkim rozładowania więzień. Czyniono to u nas z wyjątkiem ogłaszając kolejne amnestie w odstępie kilku lat. Wyniki takiej polityki okazały się bardzo złe: wśród osób, które skorzystały z amnestii procent recydywistów był szczególnie duży a opróżnione z a k l a d y karne szybko zaludniły się ponownie.

Dlatego też wydaje się, że o zmniejszenie liczby więźniów trzeba zabiegać nie w drodze amnestii, ale zasadniczych zmian w polityce karania poczynając od nowelizacji ustawodawstwa karnego. Najważniejszą z nich — jak sądzę — byłoby ograniczenie stosowania kar bezwzględnych pozbawienia wolności do przypadków, w których rzeczywiście jest konieczne.

### Nowy Ambasador

Lizbona (UPI). Stuart Nash Scott przybył do Lizbony, aby objąć stanowisko ambasadora amerykańskiego w Portugalii. Stanowisko to było opróżnione przez niemal rok.

### ★ AUTA

**DIVISION CHEVROLET W CENTRUM POLONII**

**DUŻY WYBÓR**

**CHEVROLETÓW NA ROK 1974**

**WSZYSTKICH MODELI I KOLORÓW**

Bardzo Wielka Wyprzedaż z Bardzo Dużą Zniżką Wszelkiego Rodzaju CHEVROLETÓW na Rok 1973.

**A TAKŻE INNYCH AUT UŻYWANYCH**

W DOBRYM STANIE Z PEŁNĄ GWARANCJĄ

Obsługuje Was Polski Sprzedawca **JAN BANKA**

1840 W. Chicago Ave. Tel. 384-4100 lub 666-4384

**NATYCHMIASTOWA DOSTAWA!!!**

**NAJNOWSZE 1974—NAJPIĘKNIEJSZE**

• PONTIAC • LE MANS • VENTURA II  
• FIREBIRD • GRAND PRIX

**TAKŻE ROZMAITE AUTA UŻYWANE**

★ PRZYDZICIE ★ WYBIERZCIE ★ ZABIERZCIE

**KOŁOSALNA ZNIŻKA CEN NA WSZYSTKIE MODELE 1973**

Otwarty w Sobotę i Niedzielę, od 9:00 do 6:00 Pytajcie o Stanley Wojcik

**MONT CLARE PONTIAC**

6811 W. GRAND AVE. ★ Obsługa techniczna od 6:30 do 6:00 wieczór dla Waszej wygody ★ ME 7-6000

**12 Zaleceń Dla Konserwacji i Ochrony Automatycznej Transmisji**

**ZALECENIE NR. 7**

Przerzucajcie na wsteczny bieg tylko, gdy wóz jest całkowicie zatrzymany.

**Zalecenie Nr. 8 w Następną Sobotę.**

**NASZ RODAK "HUGH" KUBAK**

mówi po polsku

2164 N. California

Telefon 772-3300

### Poświęcenie Kościoła w Stalowej Woli

W Stalowej Woli odbyło się uroczyste poświęcenie nowego kościoła pod wezwaniem Matki Boskiej Królowej Polski. W uroczystości uczestniczyli biskupi diecezji przemyskiej, tarnowskiej, sandomierskiej i siedleckiej. Przybyli też przedstawiciele Episkopatu polskiego ks. proboszcz Wł. Janowski. Mszę św. koncelebrował ks. kardynał Wojtyła, metropolita krakowski. Okolicznościowe kazanie wygłosił ks. biskup Tokarczuk, ordynariusz diecezji przemyskiej, do której należy Stalowa Wola. Przemawiał również ks. kardynał Wojtyła. Nowy kościół, zrealizowany według projektu prof. dr. Jana Bogusławskiego, kierującego aktualnie odbudową Zamku Warszawskiego, wzbudził podziw swą sylwetką.

### Nowy Biskup

Papież Paweł VI mianował ks. Mariana Przykuckiego, kapłana metropolity poznańskiego, biskupem tytularnym Glendalocha w Irlandii, zlecając mu pełnienie obowiązków biskupa-sufragana w archidiecezji poznańskiej. Nominat urodził się w 1924 r. na terenie archidiecezji poznańskiej. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1950 r., od 1954 r. jest kapłanem metropolity poznańskiego, w 1965 r. mianowany został tajnym szambelanem papieskim.

### Tarcia i Rywalizacje w Chinach

(Dokończenie ze strony 1-ej)

centrum i ekstremistami lewicowymi.

Wprawdzie Chou podkreślał, że sztuka i oświata mają ustępować kroku partyjnej ortodoksji i działalności, a szkolenie partyjne winno łączyć pracę umysłową z pracą rąk, ale troska premiera jest wyposażeniem kraju i obsłużeniem czwartego 5-latk (1971-76) — p. rez uczonych i techników, których brak jest dotkliwy.

Nie słychać o nowej, gwałtowniejszej, 38-letnim Wang Hung-wen; nie był na przyjęciach z okazji ostatniej wizyty Kissingera w Pekinie. Jak w Sowietach coraz to

### GEORGE'S TOWING SERVICE

WE BUY JUNK CARS  
TOP PRICE  
PROMPT PICK UP.  
594-1839

### Biografia Ady Sari

Przez 7 lat przygotowywał materiały do biografii słynnej polskiej śpiewaczki — Ady Sari, warszawski publicysta Bogusław Kaczyński. Autor dotarł do wielu źródeł, idąc tropami sukcesów Ady Sari. Spośród materiału fotograficznego znalazł m. in. w Moskwie, Wiedniu, Berlinie, najwięcej jednak (także w zbiorach prywatnych) w Mediolanie, Turynie i Rzymie. Publikację wzbogaci 120 zdjęć i afiszów, m.in. plakat obwieszczający debiut sceniczny artystki w 1909 r. w Rzymie, w roli Małgorzaty w Faucie.

### Krew Do Transfuzji

Ameryk. Czerwony Krzyż wraz z Ameryk. Związkiem Banków Krwi obniżył wiek dawców krwi z 18 lat na 17. Zmiana ta nastąpiła na skutek licznych próśb ze strony młodzieży. Potrzebna jest jednak zgoda rodziców lub opiekuna, chyba że ofiarodawca jest żonaty, sam się utrzymuje lub służy w wojsku. Kilka lat temu najwyższy wiek dla dawców krwi podwyższono z 60 lat na 65. Dawcą może być również osoba w wieku powyżej 65 lat, ale wówczas wymagane jest zezwolenie lekarza.

### ★ AUTA

**DIVISION CHEVROLET W CENTRUM POLONII**

**DUŻY WYBÓR**

**CHEVROLETÓW NA ROK 1974**

**WSZYSTKICH MODELI I KOLORÓW**

Bardzo Wielka Wyprzedaż z Bardzo Dużą Zniżką Wszelkiego Rodzaju CHEVROLETÓW na Rok 1973.

**A TAKŻE INNYCH AUT UŻYWANYCH**

W DOBRYM STANIE Z PEŁNĄ GWARANCJĄ

Obsługuje Was Polski Sprzedawca **JAN BANKA**

1840 W. Chicago Ave. Tel. 384-4100 lub 666-4384

**NATYCHMIASTOWA DOSTAWA!!!**

**NAJNOWSZE 1974—NAJPIĘKNIEJSZE**

• PONTIAC • LE MANS • VENTURA II  
• FIREBIRD • GRAND PRIX

**TAKŻE ROZMAITE AUTA UŻYWANE**

★ PRZYDZICIE ★ WYBIERZCIE ★ ZABIERZCIE

**KOŁOSALNA ZNIŻKA CEN NA WSZYSTKIE MODELE 1973**

Otwarty w Sobotę i Niedzielę, od 9:00 do 6:00 Pytajcie o Stanley Wojcik

**MONT CLARE PONTIAC**

6811 W. GRAND AVE. ★ Obsługa techniczna od 6:30 do 6:00 wieczór dla Waszej wygody ★ ME 7-6000

**12 Zaleceń Dla Konserwacji i Ochrony Automatycznej Transmisji**

**ZALECENIE NR. 7**

Przerzucajcie na wsteczny bieg tylko, gdy wóz jest całkowicie zatrzymany.

**Zalecenie Nr. 8 w Następną Sobotę.**

**NASZ RODAK "HUGH" KUBAK**

mówi po polsku

2164 N. California

Telefon 772-3300

### GEORGE'S TOWING SERVICE

WE BUY JUNK CARS  
TOP PRICE  
PROMPT PICK UP.  
594-1839

### Biografia Ady Sari

Przez 7 lat przygotowywał materiały do biografii słynnej polskiej śpiewaczki — Ady Sari, warszawski publicysta Bogusław Kaczyński. Autor dotarł do wielu źródeł, idąc tropami sukcesów Ady Sari. Spośród materiału fotograficznego znalazł m. in. w Moskwie, Wiedniu, Berlinie, najwięcej jednak (także w zbiorach prywatnych) w Mediolanie, Turynie i Rzymie. Publikację wzbogaci 120 zdjęć i afiszów, m.in. plakat obwieszczający debiut sceniczny artystki w 1909 r. w Rzymie, w roli Małgorzaty w Faucie.

### Krew Do Transfuzji

Ameryk. Czerwony Krzyż wraz z Ameryk. Związkiem Banków Krwi obniżył wiek dawców krwi z 18 lat na 17. Zmiana ta nastąpiła na skutek licznych próśb ze strony młodzieży. Potrzebna jest jednak zgoda rodziców lub opiekuna, chyba że ofiarodawca jest żonaty, sam się utrzymuje lub służy w wojsku. Kilka lat temu najwyższy wiek dla dawców krwi podwyższono z 60 lat na 65. Dawcą może być również osoba w wieku powyżej 65 lat, ale wówczas wymagane jest zezwolenie lekarza.

### ★ Pomoc Domowa

**CLEANING HELP**

1 day week — 3 hours.  
\$2.50 hourly wage.  
Home has antiques.  
References required.  
On bus line. Call evenings:  
332-7823 — Milwaukee, Wis.

### ★ Domy

NORTH OF OCONOMOWOC, 120 ac. prime farmland; 3 bdrm. home. Asking \$66,000, accept 75% land contract. BIG BEND AREA. Almost completed 3 bdrm. brick-alt. home, fireplace, central heat, 2 full attached garages, large wooded lot. \$36,900. ON LAKE NAMABIN. Older 2 bdrm. home, lake access, 2 stall gar. All remodeled, carpeted. Less than \$30,000. ENTERPRISE REALTY. 662-3232 Waterford, Wis. 616-8696

### ★ Praca Żeńska

**POTRZEBNA PANI**

Mówiąca po polsku i angielsku

**DO OGÓLNEJ PRACY BIUROWEJ**

Musi pisać na maszynie.  
i posiadać prawo stałego pobytu w U.S.A.  
CIEKAWY I UROZMAIACONE ZAJĘCIA  
DLA OSOBY SZUKAJĄCEJ STALEJ PRACY.  
PŁATNE WAKACJE. BEZPŁATNE UBEZPIECZENIE  
NA SZPITAL I EMERYTALNE.  
Zgłoszenia:—

**DZIENNIK ZWIĄZKOWY**

1201 Milwaukee Ave. Chicago, Ill. RE 8-5700

**JANITOREK**

Stala praca do lekkich porządków włączając sprzątanie toalety.

Praca w dzień, 5 dniowy tydzień. Muszą dostarczyć referencje i przejść badanie lekarskie. Muszą rozumieć po angielsku. Wśród świadczeń jest ubezpiecz. szpitalne, na życie, udział w zyskach, płatne święta, wakacje, 20% zniżki na towarach i darmo ubrania robocze.

Zgłoszenia

Biuro Personalne—Tme Pietro  
Otwarte od 10 rano do 5:30 po pol.  
Od poniedziałku do soboty.

**CHAS. A. STEVENS & CO.**

25 N. State St.

**POTRZEBNA KOBIETA DO SPRZĄTANIA**

Pełne godziny. Zgłaszać się osobście do Bruno Schulz.

**ROOT PHOTOGRAPHERS**

1131 W. Sheridan Rd.  
(6400 Poinc)

**GENERAL FACTORY**

• ASSEMBLY  
• SOLDERING  
• MACHINING  
Miscellaneous Duties.  
Hours 8:00 A.M. — 4:30 P.M.  
Apply in person.

**MILTON INDUSTRIES**

4500 W. Cortland

**POTRZEBNA PANI**

Ze znajomością języka angielskiego i polskiego do ogólnej pracy w biurze ubezpieczeniowym. Zgłaszać się osobście lub telefonować:

**FRANK KUCZKA**

**STATE FARM INS. CO.**

3657 W. Division St.  
Tel. 276-6676

• **CLEANING LADY**

Light work.  
Approximately 5 nights, 2½ hours.  
Good wages.  
Will consider Semi-Retired.  
English not necessary.  
544-1560

### ★ Praca

**SEARS NEEDS...**

**FULL TIME**

• CANDY SALES PERSONNEL  
• CAFETERIA BUS PERSONNEL

These are full time opportunities, with excellent starting salaries plus all SEARS benefits.

**PART TIME**

• CAFETERIA COOKS  
P.M. AND WEEKEND HOURS

This is a permanent Part Time opening. Excellent earnings. No experience necessary. We will train.

**APPLY IN PERSON PERSONNEL DEPARTMENT MONDAY THRU FRIDAY 9:30 A.M. to 5:30 P.M. SATURDAY — 9:30 to 5 P.M.**

**Sears Roebuck & Co.**

**GOLF MILL STORE**

400 GOLF MILL SHOPPING CENTER  
NILES, ILL.

We are equal opportunity employer and a Member of the Chicago Merit Committee.

**FACTORY — GENERAL**

Well established company with excellent fringe benefits needs reliable men and women for general factory and as trainees on various paper converting equipment.  
1st and 2nd Shift.  
SEE MR. BUCHMAN

**National Blank Book Co.**

7609 Industrial Drive Forest Park, Ill.  
An Equal Opportunity Employer

**PART TIME PORTERS**

Morning hours, 6 a.m. to 10 a.m.  
Some Saturdays and Sundays included. Excellent salary and benefits.

**APPLY:**

**SEARS**

1601 N. HARLEM AVE. CHICAGO

Phone: 889-2600, Ext. 248

An equal opportunity employer, male or female.  
Member Chicago Merit Committee

**Women's Apparel Sales Women**

Our sales women average in excess of \$125 a week. Liberal benefits including merchandise discount. If you have any kind of sales experience Call 372-6500 or apply in Person.

**EVANS**

36 S. State St.

**SPRZEDAWCZYNI W HUTOWNI SWETROW**

W średnim wieku. Musi mówić i pisać po angielsku. DOBRA ZAPŁATA.

**H. GRONER & CO.**

337 So. Franklin—4 piętro 427-8930

• **ASSEMBLERS**

Light Assembly Work. Growing company willing to train applicants for electronic assembly.

• **PERMANENT WORK**

• **GOOD PAY**

Sitting Job — Clean pleasant working conditions. Must speak some English.

**MAGNECRAFT ELECTRIC COMPANY**

5575 N. Lynch Avenue  
An Equal Opportunity Employer

**EXPERIENCED sewing machine operator. Steady work. Makley's, 441 S. Plymouth Ct., Chicago.**

**ASSEMBLERS DAY SHIFT**

Experienced preferred, but will train right person to assemble electric heating elements. Top wages, raise after 30 days. Opportunity for advancement.

**TEMPCO CORP.**

9329 Schiller Blvd.  
Franklin Park 455-2465

### ★ Praca

**SEARS NEEDS...**

**FULL TIME**

• CANDY SALES PERSONNEL  
• CAFETERIA BUS PERSONNEL

These are full time opportunities, with excellent starting salaries plus all SEARS benefits.

**PART TIME**

• CAFETERIA COOKS  
P.M. AND WEEKEND HOURS

This is a permanent Part Time opening. Excellent earnings. No experience necessary. We will train.

**APPLY IN PERSON PERSONNEL DEPARTMENT MONDAY THRU FRIDAY 9:30 A.M. to 5:30 P.M. SATURDAY — 9:30 to 5 P.M.**

**Sears Roebuck & Co.**

**GOLF MILL STORE**

400 GOLF MILL SHOPPING CENTER  
NILES, ILL.

We are equal opportunity employer and a Member of the Chicago Merit Committee.

**FACTORY — GENERAL**

Well established company with excellent fringe benefits needs reliable men and women for general factory and as trainees on various paper converting equipment.  
1st and 2nd Shift.  
SEE MR. BUCHMAN

**National Blank Book Co.**

7609 Industrial Drive Forest Park, Ill.  
An Equal Opportunity Employer

**POZYCJA JANITORSKA Dla Kobiety lub Mężczyzny**

Praca lekka — \$3.00 za godzinę.  
Praca cięższa — \$3.50 za godzinę.  
Supervisorzy \$\$\$  
Zgłoszenia Przyjmuje po 3 pbl.

**ADMIRAL MAINTENANCE SERVICE**

1322 W. Walton Street

**REPREZENTACYJNY KASJER BANKOWY**

Doświadczenie wymagane. Musi znać język angielski i polski.

**CAPITOL BANK OF CHICAGO**

4801 W. Fullerton Ave. Chicago, Ill.



## ★ Szkoły

## ★ Szkoły

Dołącz się do

## Mądrych!

MID AMERICA wyszkoli cię na 100-procentową fryzjerkę. Nauczmy każdej fazy stylowania włosów bez pośpiechu w czasie kursu.

Nasze instruktorki mówią po polsku. Znajomość języka angielskiego nie jest wymagana. Gwarantujemy zdobycie licencji stanowej.

MID AMERICA BEAUTY SCHOOL jest największą tego rodzaju szkołą w stanach środkowo-zachodnich. Zaliczana jest do szkół Nr. 1.

Lekcje podczas dnia i wieczorem — pełne godziny i część czasu.

## MID-AMERICA BEAUTY SCHOOL

5506 W. Belmont Ave.

Telefon: 282-4400

Wstąpić po BEZPŁATNĄ BROSZURKĘ

## ★ Praca Męska

## ★ Praca Męska

MARVELOUS OPENINGS!

## CHEFS

Gourmet Restaurant

The finest food service company in the United States is offering professionals of all levels an opportunity to start anew in America's last liveable city. We are in the process of assembling the staff of our new American Restaurant in the famous \$200 million Crown Center of Kansas City, Missouri. This restaurant will be of the highest quality offering a challenging career in elegant food service. We need experienced personnel in the following positions:

Sous Chefs  
Sauces  
Garde Manger  
Bakers

All positions offer high salaries and comprehensive benefits. This will mean a rise in your standards of living when you choose to live in Kansas City with its low cost of living, beautiful recreation areas, low crime rates and clean air. Relocation expenses will be paid.

Call Mr. BRENT HAYRYNEN  
Collect

(816) 471-1242

DAVRE'S CROWN  
CENTER RESTAURANTS  
2201 Grand  
Kansas City, Mo. 64108

## FOLDING CARTON

Start the New Year right in a high paying job with a great future. Plus incentive bonus plan and benefits. Positions available 1st and 2nd shift.

DIE CUTTING PRESSMAN  
ASST. DIE CUTTING PRESSMAN  
BOBST DIE CUTTING PRESSMAN  
LETTERPRESS

IDEAL CARTON CO.  
6601 S. Laramie 594-1896  
Call Mr. Ron

## ★ Pomoc Domowa

## Potrzeba Kobiety

## DO PRACY DOMOWEJ

Do dobrej rodziny.

Dobra zapłata.

Tel. 677-7547

Mówimy po polsku.

POMOC domowa. Musi unieść gotować, Zamieszkać. Tracę angielskiego. Dzwonić po 7-tych Lake Forest, Ill. — Tel. 234-6088.

BABY SITTER — Light house-keeping. One child, 6 months old. Hours from 8:00 A.M. to 4:00 P.M. Monday to Friday. Good transportation. Salary open. Tel. 678-3354.

POTRZEBNA KOBIETA do zajęcia się dwójkiem dzieci 7 i 11 lat. Dom bez matki. Dom na przedmieściu 20 minut na południowy zachód od Chicago 352-7692.

## POTRZEBNA KOBIETA

## Do sprzątania domu

tylko w soboty. Dobra zapłata.

Tel. OR 4-4957

Must mówić po angielsku.

POTRZEBNA pani do ogólnego sprzątania 1 dzień w tygodniu. Znajomość angielskiego. Dzwonić po 6-tych w piątki i soboty 1 po 10-tych rano w niedziele. — 338-4683.

GOSPODYNI potrzebne, proste gotowanie i sprzątanie u 3 pan. Angielski nie wymagany. — CA 7-6284.

## LIVE IN HOUSEKEEPER

Dr's. family, two school age children, 5 days a week, steady in Lincolnshire. Own room. Good salary and home for right person, recent references, some English necessary.

472-8295

Days — Mon. through Thurs.

or 676-4883

Evenings and Weekends

POTRZEBNA pani do opieki nad starszą kobietą od 4:30 po poł. do 8:30 wieczorem, 3 lub 5 dni w tygodniu. — 276-9398.

OPIEKA nad dziećmi i gospodarstwem domowym. Zamieszkać. Własny pokój z łazienką. Dwoje dzieci. Dzwonić między 10 rano — 5 p.p. — 775-9848.

Popierajcie Tych,  
Którzy Ogłaszają Sie  
w Dzien, Związkowym

## ★ Praca Męska

## ★ Praca Męska

## MACHINISTS

## • EXPERIMENTAL MACHINISTS

Make Tools, Test Fixtures, Prototypes.  
Lathe, Mill, Drill Press.  
• 1st and 2nd SHIFTS  
Full or Part-Time

## • LATHE AND MILL HANDS

1 Year Experience  
Including Set-up — Tool Sharpening — Gaging  
• ALL SHIFTS

## • SET-UP MAN

Set-Ups Jobs — Automatic Chuckers, Barfeed, Turret Lathe  
• 2nd and 3rd SHIFTS

## • SHOP SHIFT SUPERVISOR

Run your own show in diversified machine shop —  
Direct 6 to 10 persons — Short run production.  
Good visibility to top management.

CALL MANUFACTURING MANAGER  
FOR APPOINTMENT

## Marvel Engineering Company

7227 N. Hamlin Ave., Skokie

267-5200

## Journey

## Bookbinders

## Other Bindery Personnel

American Can Bookbinder already on of the Nation's leading producer of quality case-bound books seeks 4 & 2 year Journey Bookbinders, Apprentices and others (earn \$3.50 top) to immediately join its rapidly expanding bindery operations. Our dynamic new manufacturing team is preparing to meet its 74 high-volume work schedule with some of the best bindery personnel in the industry, but it needs more skilled and semi-skilled employees. If qualified, you will enjoy high scale wages, unrivaled benefits, union security, excellent working conditions in a modern bindery and a better than average opportunity for advancement with a company that is going places now. You owe it to yourself and your family to investigate this seldom offered bindery opportunity. Call: Mr. John Bradley or Mr. Mike Soucek collect at (317) 898-1010 to match your skills and interests to our needs. You'll be glad that you did. Have a great New Year with A.C.B.

Please mention the Zgoda when making application.



American Can Company

Printing Division-Bookbinder Plant

3131 N. Franklin Road-Indianapolis, Indiana 46226

An Equal Opportunity Employer M/F

## JANITORÓW

Stale prace do lekkich

porządków

Godziny: 3:30 po poł. do

11:20 w nocy.

5 Dniowy Tydzień.

Musisz dostarczyć referencje i

przejść badanie lekarskie. Musi

świadectwo jest ubezpiecz. szpitalne,

na życie, udział w zyskach,

płatne święta, wakacje, 20%

zniżki na towarach i darmo

ubrania robocze.

Zgłoszenia

Biuro Personalne—7me Piętro

Otwarte od 10 rano do 5:30

po poł.

Od poniedziałku do soboty.

CHAS. A. STEVENS &amp; CO.

25 N. State St.

## ENGINEER

## ELECTRICAL

## DESIGN ENGINEERS

Minimum of 5 years experience with

architectural and engineering firm.

SCHMIDT GARDEN &amp; ERIKSON

104 S. Michigan

DE 2-5070

## • MACHINISTS

We enjoy variety and challenge

in their work.

Our business is Rebuilding all types of

Packaging, Wrapping and

Food Processing Equipment.

Steady employment.

UNION STANDARD EQUIPMENT CO.

167 N. May St., Chicago, Ill.

## Pomoc Do

## Zmywania Naczyn

Cafeteria w śródmieściu, bu-

dynek biura chicagowskiego, 5-

dniowy tydzień 8-4:30. — Bez

sobót i niedziel. Mundurki

oraz posiłki dajemy na miej-

scu.

Dzwonić 944-6745

po godzinie 8 rano.

## NEEDED AT ONCE

## Experienced

## SILK SCREENERS

TOP WAGES.

STEADY EMPLOYMENT.

EXCELLENT

WORKING CONDITIONS.

APPLY AT ONCE.

Niedermair

Display Co.

2835 North Sheffield

## SHEET METAL

## CUTTER

Experienced in polishing,

cleaning and etching.

287-1114

## DIE SETTER

Experienced in silk screening,

punch press on semi automatic

shears.

WESTERN

MAIN PLATE CO.

4638 W. Huron

Tying Machine

Operator Wanted

Ask for MR. SHAY

922-4561

TRANSMISSION

MECHANIC

MUST HAVE TOOLS

AND SOME EXPERIENCE

Phone

AAMCO

755-2221

## ★ Domy

## ★ Domy

## ★ Domy

## Blisko 72-EJ i MOZART

2 murowane domy apartamen-  
towe. Jeden 4x4, drugi 3x5½.  
Wysoki dochód z komornego.  
Na sprzedaż razem lub osobno.

## Blisko 51-EJ i SACRAMENTO

3x4, murowany, w doskonałym  
stanie.

## Blisko 65-EJ i KEDVALE

2 mieszkanie, murowany, 4  
pokoje na 1-szym piętrze, 5 po-  
koi z 3 sypialniami na 2-gim  
piętrze. — Niema basenem.

## Blisko 84-EJ i CALIFORNIA

Okazja — sprzedaż spadkowa,  
zarządzana przez sąd. 5-o po-  
kójowy, murowany, nadający  
się do rozbudowy. Gazowe o-  
grzewanie. Garaż na 2 auta z  
bocznym wjazdem z ulicy.

## BROM REALTY CO.

1857 West 51st St.

W tygodniu 476-6100

W niedzielę 476-7340

## AUSTIN-IRVING PARK

Murowany ranch, 3-letni, 6  
pokoi, 2 sypialnie, pełna  
wykończona piwnica, może  
być użyta jako mieszkanie  
dla krewnych. 2 ceramiczne  
łazienki, olbrzymia kuchnia.  
Wszystko nowoczesne, pięk-  
nie urządzone czeka na no-  
wego właściciela. — Do na-  
tchmiastowego objęcia.

## CICERO i ADDISON

3-mieszkaniowy, piękny  
dom z bardzo duża parcelą,  
pełna piwnica, garaż na 2  
auta, a cena tylko \$29,900.

## R&amp;L REALTY

5920 W. Lawrence Ave.

Telf. 736-9579

## ADDISON-AUSTIN

Nowy, 2 mieszkaniowy, 2-6ci  
i 1-4ta. Osobne gazowe ogrzewa-  
nie. \$440 dobowo miesięcznie plus  
mieszkanie właściciela. Duże po-  
kój. Nie przecieć tego.

## DEDES REALTORS

6213 W. Belmont NA 2-6200

## BARDZO CZYSTY

## MUROWANY RANCH

2 sypialnie. Piwnica z sekatą so-  
szy. Nowoczesna kuchnia i łazien-  
ki. Gazowe ogrzewanie. Centralne  
okładanie. Piękne położenie przy  
parku. 6300 W. i 2600 N. Zobacz-  
cie — a sprzedacie sobie sami.

## DEC REALTORS

5408 W. Division 261-2564

## FIRST TIME

## OFFERED

North of Foster—West of Harlem

Across from Forest Preserves

## Two—9 Apartment

## Buildings

5 years young. 7—2 bedrooms to  
1-bedroom each. Beautiful yellow  
brick with stone ornaments. Fire-  
proof flexicore construction. Super  
deluxe quality. Inside face brick  
finishing, slate entire floor. Apts.  
have parquet floors, radiant in-  
floor, gas hot water heat, 3 paved  
parking spaces each. All ap-  
pliances and air conditioned. In-  
come over \$44,000. Fully leased.  
For appointment call.

Ask for Mr. Pufal

RO 1-6300 or RO 1-6305

Arthur Rubloff &amp; Co.

## FOR SALE

## BY OWNER

2 flat white stucco, 5 rooms  
each with enclosed, heated back  
porch. Many extras. Low 50's.  
Jefferson Park location.

Shown by appointment only

Call after 6 p.m. 777-9192

## PRZEZ WŁAŚCIELA

## 37-MA ILICA i PULASKI

5½ pokojowy murowany, 3 sy-  
pialnie. Rany okien i drzwi de-  
bowe, aluminiowe okna i ścianki.  
Cała piwnica, garaż na 2 auta.  
11-sto letni dom

767-4820 telefonować po 5:30 p.p.

## NA SPRZEDAŻ przez właściciela

6 pokojowy murowany jedno-ro-

dzinny z 3 sypialniami — 3000

zachód—4000 północ. Gazem o-  
grzewany gorącym powietrzem  
centralne okładanie, dwany, 2autowy garaż itd. Tylko za umó-  
wieniem — Tel. 478-5114.

## PRZEZ WŁAŚCIELA

## 37-MA ILICA i PULASKI

5½ pokojowy murowany, 3 sy-  
pialnie. Rany okien i drzwi de-  
bowe, aluminiowe okna i ścianki.  
Cała piwnica, garaż na 2 auta.  
11-sto letni dom

767-4820 telefonować po 5:30 p.p.

## OTWARTY W NIEDZIELE 1:00—4:30

## 5026 N. MONITOR

## PAR. SW. KONSTANCJI

6 pokojowy, murowany bungal-  
ow. Całkowicie odnowiony,  
gorąca woda gazem ogrzewa-  
ny, 104 45x125 stop, ½ bloku  
do CTA. Natychmiastowe ob-  
jęcie. Cena w niskiej 40-tee.

## KAY REALTORS

5449 N. Harlem 775-7820

## WŁADYSŁAWOWO

## (Blisko Laramie i Belmont)

Duże 3—5ki z żółtej cegły.  
Nowe gazowe ogrzewanie.  
2-autowy garaż. Dochód —  
\$374 plus mieszkanie.  
Polskie biuro.

## ASSET REALTY

5333 Fullerton 889-8824

## LAWRENCE-CICERO

## 8 pokojowa rezydencja,

4 sypialnie.

Wszędzie jest "paneling".

Szkółki. Nowoczesna.

Centralne ogrzewanie.

50-stop parcela. \$35,000.

PATRIA 486-4130

## NATYCHMIASTOWE OBJĘCIE

7 Pokojowy Murowany Bungalow

Otwarty w Niedziele 1:30 - 4

1846 W. Parker (2750 N.)

4 duże sypialnie, 2 pełne łazienki.

Nowoczesna szafka kuchnia.

Centralne okładanie.

Garaż na 2 auta.

Łatwe warunki kupna.

DEDES REALTORS

6213 W. Belmont NA 2-6200

## MILWAUKEE i AUSTIN

Na bocznej ulicy nowy budy-

nek na 2 rodziny, 2 systemy

gazowe do ogrzewania, 2 cen-  
tralne air conditioners. Nie za-  
drgo, bo właściciel chce tylko  
\$67,000

## TROY

3033 N. Milwaukee Ave.

AR 6-5333

## W PAR. ŚS. 5 MECZENNIKÓW

Trudno znaleźć tak okazję na-  
bycia domu o dużej wartości za  
tak niską cenę. Tylko \$19,900  
stanicie się posiadaczami 6 poko-  
jowego "bungalow". 1½ łazienki,  
bardzo wysoki basenem, nowy 2  
autowy garaż. Żadna okazja w  
dzielnicy Brighton Park nie jest  
tak korzystna jak ta. Będzie ma-  
dzy, zainteresujcie się. Ogrze-  
waniem tego domu, dzwonić do  
curatwórcy, dzwonić do Michaels  
zaraz.

254-8500

## SWEET SIXTEEN

16 apts. — Northwest

Owner retiring.

New gas conversion.



★ Domy

**NAJSTARSZA POLSKA REALNOŚCIOWA FIRMA**  
**J. B. PALLASCH i SYNOWIE**  
2871 N. MILWAUKEE AVE. Telefon AR 6-1571  
Załatwia wszelkie sprawy realnościowe jak kupno, sprzedaż, zamiana budynków, hipoteki, ubezpieczenia ogniowe i od wypadków.

**Gdy Chcecie Kupić Lub Sprzedać Dom**  
Zapraszamy Was Do Odwiedzenia Solidnego Polskiego  
**BIURA REALNOŚCIOWEGO Jan Kamiński, Broker**

**PATRIA REALTY**  
2921 N. CENTRAL PARK AVE.  
Tel. 486-4130

Duży wybór domów na północnym-zachodzie. Możecie obejrzeć u nas ich zdjęcia.

**OKAZYJNIE, W DOBRYCH DZIELNICACH**  
4 osobne "bungalowy" do wyboru: 5-0, 6-0 i 7-0 pokojowe. Przy każdym garaż na 2 auta. Ładne loty, centralne systemy ogrzewania, okazynie niskie ceny.

**W PARAFII ŚW. JACKA**  
2x6 murowany. Dwu-autowy garaż. 3 sypialnie w każdym mieszkaniu. Automatyczne ogrzewanie gazem. \$12,000 wpłaty.

**W PARAFII ŚW. JACKA**  
1½ piętrowy drewniany, 1x6, 1x4. Dwu-autowy garaż. \$8,000 wpłaty. Automatyczne ogrzewanie.

**NASZA SPECJALNOŚĆ:**  
• Załatwianie Rządowych Pożyczek  
• Sprzedaż Domów Wyłącznie w Półn. Zach. Dzielnicy i Półn. Zach. Przedmieściach Chicago.

**KUPIC — SPRZEDAĆ WAM SIĘ UDA, TYLKO PRZEZ REALTY BUDA.**

**BUDA REALTY**  
2990 N. Milwaukee Ave. 486-6363

**HARWOOD HEIGHTS HARLEM i GUNNISON**  
Wspaniały 11-letni budynek, całkowicie z żółtej prasowanej cegły. 8x3½ i 1x2½. Ogrzewany gazem gorącą wodą (Baseboard Heat). Nowy boiler. Parcela 60x125. Nowocześnie wykończony wewnątrz. — Roczny dochód przeszło \$20,000. Wysoka bankowa pożyczka do przejęcia. Transportacja autobusowa do Jefferson Park Station. Najbardziej prestiżowy budynek w całym Harwood Heights.

**NORRIDGE**  
Cumberland i Lawrence. Kilkaletni budynek z żółtej cegły. 2x4½, 2 sypialnie w każdym oraz 3½ z 1 sypialnią. Ogrzewany gazem gorącą wodą. Kryte werandy. Szeroka 50-stopowa parcela. Murowany 2-autowy garaż. Blisko wszelkiej transportacji i zakupów. W wyjątkowo dobrym stanie

Mamy Również Podobne Domy W Innych Dzielnicach Po więcej informacji dzwonić do: Mr. Kazmierskiego.  
**LIS REALTORS**  
5629 N. Milwaukee Ave. 631-5700

**2117 N. Moody Ave.**  
2 mieszkaniowy budynek z dochodem w parafii Św. Jana Bosko ma 15 lat. 5 pokoi — 3 sypialnie na 1-szym. 5 pokoi — 2 sypialnie i pokój rodzinny na 2-im. Całkowicie nowoczesny Niska 50-tka.

**McCAB & SONS REALTORS**  
823-3151

**2 Nowoczesne 4-ki DREWNIANY.**  
LONG i FULLERTON. TYLKO \$23,500.  
Stefan Birlet — 775-5610  
**SCHMID REALTY**

**4 FLAT BRICK**  
4140-42 W. School (3300 North) All 5's, 2 car garage. Modern apartments, 50 foot lot. Automatic heat. 220 wiring. Asking \$55,000.  
**CRAGIN REALTORS — 539-0100**

**PRZEZ WŁAŚCIELA PARAFIA ŚW. FRANCISZKA**  
Czysty, drewniany 2 mieszkaniowy dom. 1-6 pokoi, gorąca woda, ogrzewanie gazowe, kafelkowa łazienka. 2-3 pokoje, piec gazowy. Pół piwnicy, pełny strych. Garaż na 2 auta, nowy zbiornik na wodę i nowy dach. \$15,900.

**TEN DOM MUSI BYĆ SZYBKO SPRZEDANY**  
Bardzo ładny, 5½ pokojowa murowana rezydencja, 3 duże sypialnie, uroczą kuchnię-dinette z atrakcyjnym barem, "overhead" kanalizacja, pełen basen, patio, 2 autowy garaż aluminiowy, dywany od ściany do ściany, antena telewizyjna na dachu, plus liczne dodatki. To jest Wasza wielka szansa skorzystania z taniości w parafii Św. Brunona. Niska cena, wysoka wartość. Spieszcie się, dzwonić do cudotwórcy, dzwonić się do Michaels zaraz.

**NA ZACHÓD OD HARLEM (9500 Zachód)**  
Natchmiastowe obiekty. W polowie \$30-tek, 6 pokojowy murowany "Georgian", 3 sypialnie, pokój rekreacyjny w piwnicy. Garaż. Gazowe ogrzewanie.  
**MONITOR**  
5835 Belmont 889-6756

**PORTAGE PARK — DLA TEŚCIÓW**  
7 pokoi, 2 łazienki plus 4 pokoje — apartament dla teściów. Wspaniała posiadłość. Kompletnie odnowiona. Trzeba zobaczyć, by ocenić. Bardzo duży garaż na 2 samochody, ogrzewany.

★ Domy

**TANIOŚĆ**  
2-mieszkaniowy, 5 i 5 pokoi. Duże pokoje, 2 gazowe piece. Garaż na 2 auta. Okolica 5500 zachód i 1300 północ. Cena sprzedaży tylko \$23,500.  
**DEC REALTORS**  
5408 W. Division 261-2564  
**HARLEM - BELMONT**

Elegancki, 5-pokojowy. Kuchnia z brzoźowych szafek. Nowa łazienka. Wykończony pokój rekreacyjny. Duża parcela. Garaż. — \$34,500.  
**WALLACE** 637-3105

**NATYCHMIASTOWE OBJECIE**  
Otwarty w Niedziele 1-4  
2516 N. LUNA (5500 W.)  
Nowy, luksusowy, murowany, 2-mieszkaniowy. Par. Św. Jakuba. 3 sypialnie, 1½ łazienki. Wbudowany piec i piekarnik. Piwnica gotowa na 3 pokojowe mieszkanie.

**BEAULIEU**  
5341 Belmont -56- 282-7979

**★ Poszukuje Mieszkania**  
POTRZEBNE natychmiast mieszkanie w Warszawie na 2 lata. — 254-7822.

**PAN NA EMERYTURZE**  
Poszukuje pokoju z używalnością kuchni — w okolicy Logan Square. Armitage - Fullerton.  
Pisać: Box "J.K."  
1201 Milwaukee, Chicago, Ill. 60622

**★ Kondominium**  
**CONDOMINIUM**  
Viciinity Milwaukee-Devon Ave.  
FOREST TOWER CONDOMINIUM  
Lovely, new, modern higher building with beautiful 1 and 2 bedroom apartments.  
PRICES FROM \$29,000 — \$36,000  
Inside parking available.  
6525 N. NASHVILLE AVE.  
Tel. 647-8645 or 792-2361

**★ PARCELE**  
**2-30 Ft. Lots**  
Best Offer.  
286-6605

**★ ODZIEŻ**  
Mamy na składzie wełniane chustki także ze złotą nitką. Swetry, Pulowery w różnych gatunkach. Polyester bluzki po bardzo niskich cenach.  
**H. GRONER & CO.**  
337 So. Franklin - 4 piętro 427-8930  
Otwarte od 9-ej rano do 5-ej. Zamknięte w soboty i niedziele

**★ INTERESY**  
**DOSKONAŁA OKAZJA DLA RODZINY**  
Do sprzedania z powodu innego interesu. Sklep. Bardzo tanio. Proszę spojrzeć doskonały interes. Bargain Store.  
Tel. 334-9108

**FRYZJERNIA** damska z ustaloną reputacją na sprzedaż. 3 fotole i 5 suszarki. AL 2-8106, po 5-ej i 622-0913, do 5-cj.

**DLA PRACUJĄCEJ NA NOC KOBIECY**  
Dam pokój z całym utrzymaniem, w zamian za pomoc w domu.  
Dwie dorosłe osoby.  
Tel. CA 7-6085

**4 POKOJE** do wynajęcia, 2-c piętro z tyłu. 1502 N. Wood.  
5 POKOI ogrzewanych. 2553 W. Haddon Ave. NE 1-7935.  
4 POKOJE na Wacławowie Dzwonić po 5-tej 267-3856.

**4 POKOJE** do wynajęcia. Austin Blvd. i Rice. 774-1476. Sobota i niedziela.  
**PIELEGNIAKA** poszukuje kulturalnej pani do wspólnego zamieszkania. Harlem i Higgins. 774-1476, sobota i niedziela.

**4 POKOJE** na pierwszym piętrze. Ogrzewane, umeblowane. 2117 W. Haddon ul.  
2 POKOJE na 1-szym, ogrzewane, 3110 N. Milwaukee. 282-3562.  
4 POKOJE ogrzewane na 2-im, dla dorosłych. 3110 N. Milwaukee. 282-3562.

**Okolica Belmont i Milwaukee**  
Do wynajęcia 6 pokoi, 3 sypialnie, ładne i jasne mieszkanie, piec kuchenny i lodówka włączone. Natychmiastowe obiekty. Blisko szkoły, kościoła i transportacji. Bardzo przystępnie.  
Tel. 278-1060

**MIESZKANIE** 4 pokojowe, ogrzewane, na 1-szym piętrze. Blisko 4700 S. Paulina. — Dzwonić. — 354-2088.

**OBSZERNY** pokój dla pani. Może gotować. — 342-7724.

**4 POKOJE**, ogrzewane, 1-sze piętro. \$140. — 227-6078.

**3 DUŻE** pokoje, ogrzewane, angielski basen, częściowo umeblowane lub nie. — 772-6641.

**4 POKOJE** na Jackowie, ogrzewane z jedną sypialnią, 1 lub 2 osoby. — 736-4498.

**4 POKOJE**, 1 sypialnia, 2-gie piętro, nowoczesne, wyłożone dywanami. 583-9898. Na Wacławowie.

**5 POKOI** dla dwóch lub trzech dorosłych. Niumeblowane. 1117 N. Paulina.

**6 ROOMS**, 3 bdrms. Apartment newly decorated. Stove, refrigerator and heat included. Very large rooms. Located 1300 North, 5400 West. No pets. \$215 per month. Tel. 261-3535 after 4 p.m.

**★ Do Wynajęcia**  
4 POKOJE, 1 sypialnia, 2-gie piętro, nowoczesne, wyłożone dywanami. 583-9898. Na Wacławowie.

**★ Instrumenty Muzyczne**  
SPRZEDAM tanio gitarę i wzmacniacz, duży, nowy. Porozumieć się wieczorem. 227-1137.

**★ LEKCJE**  
UDZIELAM lekcji języka angielskiego dla początkujących i zaawansowanych. Tel. 743-0393.

★ Domy

**TANIOŚĆ**  
2-mieszkaniowy, 5 i 5 pokoi. Duże pokoje, 2 gazowe piece. Garaż na 2 auta. Okolica 5500 zachód i 1300 północ. Cena sprzedaży tylko \$23,500.  
**DEC REALTORS**  
5408 W. Division 261-2564  
**HARLEM - BELMONT**

Elegancki, 5-pokojowy. Kuchnia z brzoźowych szafek. Nowa łazienka. Wykończony pokój rekreacyjny. Duża parcela. Garaż. — \$34,500.  
**WALLACE** 637-3105

**NATYCHMIASTOWE OBJECIE**  
Otwarty w Niedziele 1-4  
2516 N. LUNA (5500 W.)  
Nowy, luksusowy, murowany, 2-mieszkaniowy. Par. Św. Jakuba. 3 sypialnie, 1½ łazienki. Wbudowany piec i piekarnik. Piwnica gotowa na 3 pokojowe mieszkanie.

**BEAULIEU**  
5341 Belmont -56- 282-7979

**★ Poszukuje Mieszkania**  
POTRZEBNE natychmiast mieszkanie w Warszawie na 2 lata. — 254-7822.

**PAN NA EMERYTURZE**  
Poszukuje pokoju z używalnością kuchni — w okolicy Logan Square. Armitage - Fullerton.  
Pisać: Box "J.K."  
1201 Milwaukee, Chicago, Ill. 60622

**★ Kondominium**  
**CONDOMINIUM**  
Viciinity Milwaukee-Devon Ave.  
FOREST TOWER CONDOMINIUM  
Lovely, new, modern higher building with beautiful 1 and 2 bedroom apartments.  
PRICES FROM \$29,000 — \$36,000  
Inside parking available.  
6525 N. NASHVILLE AVE.  
Tel. 647-8645 or 792-2361

**★ PARCELE**  
**2-30 Ft. Lots**  
Best Offer.  
286-6605

**★ ODZIEŻ**  
Mamy na składzie wełniane chustki także ze złotą nitką. Swetry, Pulowery w różnych gatunkach. Polyester bluzki po bardzo niskich cenach.  
**H. GRONER & CO.**  
337 So. Franklin - 4 piętro 427-8930  
Otwarte od 9-ej rano do 5-ej. Zamknięte w soboty i niedziele

**★ INTERESY**  
**DOSKONAŁA OKAZJA DLA RODZINY**  
Do sprzedania z powodu innego interesu. Sklep. Bardzo tanio. Proszę spojrzeć doskonały interes. Bargain Store.  
Tel. 334-9108

**FRYZJERNIA** damska z ustaloną reputacją na sprzedaż. 3 fotole i 5 suszarki. AL 2-8106, po 5-ej i 622-0913, do 5-cj.

**DLA PRACUJĄCEJ NA NOC KOBIECY**  
Dam pokój z całym utrzymaniem, w zamian za pomoc w domu.  
Dwie dorosłe osoby.  
Tel. CA 7-6085

**4 POKOJE** do wynajęcia, 2-c piętro z tyłu. 1502 N. Wood.  
5 POKOI ogrzewanych. 2553 W. Haddon Ave. NE 1-7935.  
4 POKOJE na Wacławowie Dzwonić po 5-tej 267-3856.

**4 POKOJE** do wynajęcia. Austin Blvd. i Rice. 774-1476. Sobota i niedziela.  
**PIELEGNIAKA** poszukuje kulturalnej pani do wspólnego zamieszkania. Harlem i Higgins. 774-1476, sobota i niedziela.

**4 POKOJE** na pierwszym piętrze. Ogrzewane, umeblowane. 2117 W. Haddon ul.  
2 POKOJE na 1-szym, ogrzewane, 3110 N. Milwaukee. 282-3562.  
4 POKOJE ogrzewane na 2-im, dla dorosłych. 3110 N. Milwaukee. 282-3562.

**Okolica Belmont i Milwaukee**  
Do wynajęcia 6 pokoi, 3 sypialnie, ładne i jasne mieszkanie, piec kuchenny i lodówka włączone. Natychmiastowe obiekty. Blisko szkoły, kościoła i transportacji. Bardzo przystępnie.  
Tel. 278-1060

**MIESZKANIE** 4 pokojowe, ogrzewane, na 1-szym piętrze. Blisko 4700 S. Paulina. — Dzwonić. — 354-2088.

**OBSZERNY** pokój dla pani. Może gotować. — 342-7724.

**4 POKOJE**, ogrzewane, 1-sze piętro. \$140. — 227-6078.

**3 DUŻE** pokoje, ogrzewane, angielski basen, częściowo umeblowane lub nie. — 772-6641.

**4 POKOJE** na Jackowie, ogrzewane z jedną sypialnią, 1 lub 2 osoby. — 736-4498.

**4 POKOJE**, 1 sypialnia, 2-gie piętro, nowoczesne, wyłożone dywanami. 583-9898. Na Wacławowie.

**5 POKOI** dla dwóch lub trzech dorosłych. Niumeblowane. 1117 N. Paulina.

**6 ROOMS**, 3 bdrms. Apartment newly decorated. Stove, refrigerator and heat included. Very large rooms. Located 1300 North, 5400 West. No pets. \$215 per month. Tel. 261-3535 after 4 p.m.

**★ Do Wynajęcia**  
4 POKOJE, 1 sypialnia, 2-gie piętro, nowoczesne, wyłożone dywanami. 583-9898. Na Wacławowie.

**★ Instrumenty Muzyczne**  
SPRZEDAM tanio gitarę i wzmacniacz, duży, nowy. Porozumieć się wieczorem. 227-1137.

**★ LEKCJE**  
UDZIELAM lekcji języka angielskiego dla początkujących i zaawansowanych. Tel. 743-0393.

★ Do Wynajęcia

4 POKOJE, 853 N. Wolcott, zgłoszenia z tyłu. EV 4-2942.  
5 POKOI — 2 sypialnie na Franciszkowie. Tel. HU 9-6679.  
**6-cio POKOJOWE MIESZKANIE OGRZEWANE ŚWIEŻO DEKOROWANE DO WYNAJĘCIA**  
Tel. 278-8863  
Od godz. 8ej rano do 6ej wiecz.

4 POKOJE, 1 sypialnia, 1-c piętro. Ogrzewane. \$130 miesięcznie. — Maplewood i Iowa Streets. Telefonować 666-6375.  
4 ODNOWIONE pokoje na 1-y. 2239 N. Hoynes — 227-3654.

UMIEBLOWANE dwa pokoje z kuchnią i łazienką. Tel. 278-0847.  
**6-CIO POKOJOWE mieszkanie z lodówką, ogrzewaniem i piecem kuchennym.** — Tel. BR 8-5471.

**4 POKOJE DO WYNAJĘCIA NIEUMIEBLOWANE**  
Piecem Ogrzewane. Świeżo odmalowane.  
Tel. 278-0159

**7 Pokojowe. Umeblowane MIESZKANIE DARMO Dla Małżeństwa Bezdzietnego.**  
Jedno musi być zawsze w domu w zamian za opiekę nad domem i odbieranie telefonów.  
Tel. HU 6-9463  
Należy odpowiedzieć po angielsku.

**\$100 MIESIĘCZNE**  
Darmo gaz i elektryczność. 3 pokoje, nieumeblowane, studios. BARDZO CZYSTE. 5050 N. KENMORE. Manager STEVE BODNAR. Proszę się zgłaszać po angielsku. 784-0744

3 POKOJE, piec i lodówka. Ogrzewane. Salon i sypialnia wykładana "paneling". Wolimy starsze osoby. WE 5-6443, Lincoln i Belmont.

4 POKOJE na 3-im w tyle. Piec gazowy na miejscu. 2332 W. Iowa. Telefonować — 631-2791.

5 RMS. each — 2nd floor \$125 a month, 1st — \$135 a month, 2 children O.K. Pulaski and Armitage. — AL 2-8093.

4 POKOJE umeblowane, 2-gie piętro. 1636 W. Julian. \$85 miesięcznie. — IR 8-3989.

MIESZKANIE 5-cio pokojowe do wynajęcia. 5535 N. Austin. — 774-2696.

3 POKOJE, 2 sypialnie, umeblowane. 486-4908 na Marianowie.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. Dla pani lub pana. 384-0473.

ŚLICZNE, umeblowane, 4 pokoje. Dywan od ściany do ściany. Meble można odkupić, wtedy mieszkanie tańsze. \$175 miesięcznie. — EV 4-0783.

3 HEATED rooms, basement. Vic. Kostner & Haddon. 489-2827, 10-4.

3 POKOJE w basemencie, ogrzewane, piec, lodówka. DI 2-6723.

ŁADNE 4 pokoje do wynajęcia. Tel. 489-3576

3 POKOJE, ogrzewane, na Jackowie. Dzwonić po 5:00.  
Tel. 252-6344

ST PETER Canisius Parish — 5 room, 1st floor, heated, tile bath, newly sanded floors. \$150. — Call after 5:30 — 622-1657.

**DLA PRACUJĄCEJ NA NOC KOBIECY**  
Dam pokój z całym utrzymaniem, w zamian za pomoc w domu.  
Dwie dorosłe osoby.  
Tel. CA 7-6085

4 POKOJE do wynajęcia, 2-c piętro z tyłu. 1502 N. Wood.

5 POKOI ogrzewanych. 2553 W. Haddon Ave. NE 1-7935.

4 POKOJE na Wacławowie Dzwonić po 5-tej 267-3856.

4 POKOJE do wynajęcia. Austin Blvd. i Rice. 774-1476. Sobota i niedziela.

PIELEGNIAKA poszukuje kulturalnej pani do wspólnego zamieszkania. Harlem i Higgins. 774-1476, sobota i niedziela.

4 POKOJE na pierwszym piętrze. Ogrzewane, umeblowane. 2117 W. Haddon ul.

2 POKOJE na 1-szym, ogrzewane, 3110 N. Milwaukee. 282-3562.

4 POKOJE ogrzewane na 2-im, dla dorosłych. 3110 N. Milwaukee. 282-3562.

**Okolica Belmont i Milwaukee**  
Do wynajęcia 6 pokoi, 3 sypialnie, ładne i jasne mieszkanie, piec kuchenny i lodówka włączone. Natychmiastowe obiekty. Blisko szkoły, kościoła i transportacji. Bardzo przystępnie.  
Tel. 278-1060

**MIESZKANIE** 4 pokojowe, ogrzewane, na 1-szym piętrze. Blisko 4700 S. Paulina. — Dzwonić. — 354-2088.

**OBSZERNY** pokój dla pani. Może gotować. — 342-7724.

**4 POKOJE**, ogrzewane, 1-sze piętro. \$140. — 227-6078.

**3 DUŻE** pokoje, ogrzewane, angielski basen, częściowo umeblowane lub nie. — 772-6641.

**4 POKOJE** na Jackowie, ogrzewane z jedną sypialnią, 1 lub 2 osoby. — 736-4498.

**4 POKOJE**, 1 sypialnia, 2-gie piętro, nowoczesne, wyłożone dywanami. 583-9898. Na Wacławowie.

**5 POKOI** dla dwóch lub trzech dorosłych. Niumeblowane. 1117 N. Paulina.

**6 ROOMS**, 3 bdrms. Apartment newly decorated. Stove, refrigerator and heat included. Very large rooms. Located 1300 North, 5400 West. No pets. \$215 per month. Tel. 261-3535 after 4 p.m.

**★ Do Wynajęcia**  
4 POKOJE, 1 sypialnia, 2-gie piętro, nowoczesne, wyłożone dywanami. 583-9898. Na Wacławowie.

**★ Instrumenty Muzyczne**  
SPRZEDAM tanio gitarę i wzmacniacz, duży, nowy. Porozumieć się wieczorem. 227-1137.

**★ LEKCJE**  
UDZIELAM lekcji języka angielskiego dla początkujących i zaawansowanych. Tel. 743-0393.

★ Kontraktorzy

**BEZPŁATNE KOSZTORYSY ODRAZU**  
Specjaliści We Wszelkich Rodzajach Odnowy i Przeróbki Domów. — Udzielamy Bezpłatnie Porad. Referencje Tysięcy Zadowolonych Klientów, Mówią same za siebie.  
• Kuchnie i Łazienki  
• Roboty Plumbarskie i Elektryczne  
• Malowanie Mieszkań  
• Dodatkowe Pokoje  
Dobudujemy nowe werandy i reperujemy stare. Pokrywamy budynki różnego rodzaju obiciem "SIDING". — Wstawiamy drewniane okna i drzwi — W razie pożaru robimy koszty na odszkodowanie od kompanii ubezpieczeniowej.  
Finansowanie FHA

**ALCO CONSTRUCTION CO.**  
3608 Milwaukee  
• Rog Addison

**CELEM DOKONANIA REPERACJI ELEKTRYCZNYCH**  
lub Całkowite Zmiany Przewodów.  
24 GODZINNA OBSŁUGA TELEFONICZNA  
W NAGŁYM WYPADKU.  
**The Electricians**  
777-4100

**MAC-N-NAK**  
Malowanie i Dekorowanie Wewnątrz i Zewnątrz Rezydencji — Handlowe — Instytucje  
Darmo Kosztorysy  
Pędzel — Spryskiwacz lub Rolka  
Czystość Gwarantowana  
Tel. 254-5282

**TUCKPOINTING FUGOWANIE**  
Roboty murarskie przy kominie, roboty cieślarskie, reparaacja wewnątrz, obicia, wymiana okien. Wszelkie Roboty Koko Domu.  
**S. A. KOWALSKI BROS.**  
Generalni Kontraktorzy  
Dickens 2-6102

**WALTER JAKICH CONSTRUCTION CO.**  
Wolacie o darmowe obliczenie na roboty stolarskie, cieślarskie, cementowe, różne przeróbki... dobudówki, werandy, "dormers", oraz generalne utrzymanie budynków.  
Licencjonowani i ubezpieczeni.  
**GENERALNY KONTRAKTOR**  
1831 N. Karlov Tel. 235-1201</



## Ware Stwierdza Postępy Śledztwa w Sprawie Zarzutów Na Policję

Oddział od spraw wewnętrznych Chicagojskiej Policji dokonał olbrzymich postępów w 1973 roku w dziedzinie badania zarzutów na nieodpowiednie postępowania policjantów a szczególnie odnośnie zarzutów na brutalność policji, oświadczył w czwartek zastępca superint. Mitchell Ware, przed Chic. komisją spraw społecznych.

Ware oświadczył komisji, iż w roku 1973 zwolniono z departamentu 231 policjantów, podczas gdy w 1972 roku zwolniono 90-ciu. Podkreślił, iż z 700 zażaleń na nadużycia siły ze strony policji, otrzymanych w 1973 roku, nie znaleziono kooperacji od bywateli w 78 wypadkach, 51 spraw było podtrzymanych a wypełnionych z tego 8 procent. W porównaniu z latami ubiegłymi, wniesionych spraw było 3,1 procent w 1972 roku a 16 procent w 1971.

Ware zaznaczył, iż następująco stopniowa stała zmiana w zachowaniu się policjantów w czasie śledztwa. Niema już podejścia obronnego w pisanych raportach. Prowadzący śledztwo muszą osobiście skontaktować się z osobą wnoszącą skargę i nie wolno im "ubierać" sprawy, ale trzymać się prawdy.

W dalszym ciągu Ware powiedział, iż niema obecnie żadnych rejonów o większych zażaleniach na korupcję czy brutalność policji, któreby nie

były badane. Dokonaliśmy w ub. roku znacznego postępu w tej dziedzinie, powiedział. Zarzuty przeciwko policjantom były znacznie przejawione a osiągnięte rezultaty były przez depart. policji za mało podkreślane.

Departament podtrzymał w 1973 roku 28 procent z wszystkich zarzutów. W roku 1973 policja odpowiadała na 10 milionów wezwań o pomoc. Zarzutów przeciw policjantom było z tego około 1,000, czyli 1/10 część jednego procentu.

Proponowane użycie małych magnetofonów przez patrolo- wych dokonujących aresztowań pozwoli departamentowi na zorientowanie się, kto mówi prawdę kiedy osoba aresztowana i policjant prowadzili rozmowę w czasie aresztowania i do stwierdzenia kto kogo zaatakował.

W międzyczasie komitet z trzech stowarzyszeń adwokatów i przedstawicieli policji dyskutowali przez dwie godziny propozycje prawników na utworzenie nowej cywilnej agencji śledczej, dla prowadzenia dochodzeń przy zarzutach na brutalność i nieodpowiednie zachowanie się policjantów.

Grupa ta spotyka się ponownie dnia 28 stycznia, w tymże samym czasie spodziewany jest także wybór nowego superintendenta.

## Gub. Walker Mianował Nowego Kierownika Wystawy Stanowej

Gubernator Walker mianował Paula Kinga, zarządzającego Wiosennym Festiwalem Światowym w Milwaukee — (Summerfest Milwaukee World Festival) nowym kierownikiem wystawy stanowej (Illinois State Fair).

Chicago Tribune, podając tę wiadomość w wydaniu z 11 stycznia zaznacza, — że wprawdzie nie ogłoszono tego jeszcze oficjalnie, ale w biurze gubernatora potwierdzono, że King zajmie miejsce Roberta W. Park, z pensją \$23,000 rocznie.

Park, pierwszy zawodowy zarządca stanowej wystawy w ciągu ubiegłych 25 lat, pozostawał na stanowisku dwa lata. Zaangażował go b. gubernator Richard Ogilvie, który chciał całkowicie uniezależnić administrację Wystawy — od wpływów politycznych. — Park zrezygnował przed 6 tygodniami, podając jako powód brak poparcia jego propozycji przez administrację gub. Walkera.

Propozycje te zawierały m. in. system ulepszenia wysta-

wy, oraz sposób zmniejszenia jej rocznego \$1 mln. deficytu. Pomimo rezygnacji, Park nadal urzędował w swym biurze w Springfield, oczekując mianowania następcy. Nowy kierownik, King, w okresie kilku lat pełnił urząd kierownika administracyjnego Summerwest — dorocznego 10-dniowego festiwalu w Milwaukee, Wis.

Festiwal ten, odbywający się na wybrzeżu, obejmuje pokazy sportowe, koncerty, występy teatralne, karnawały itp. King będzie 10-tym z kolei zarządzającym wystawą stanową w ciągu 21 lat. Częste zmiany administracyjne — są, częściowo powodem zwiększającego się z roku na rok deficytu wystawy.

W okresie administracji — gub. Ogilvie — deficyt został zmniejszony z \$2,5 do \$1 mln. Wśród innych powodów deficytu wymienia się wysokie sumy nagród, ustanowionych przez władze stanowe, celem zachęcenia współzawodniczą, przy równocześnie b. niskiej cenie biletów wejściowych na wystawę.

## Skonfiskowano Arsenał Broni w Prywatnym Mieszkaniu

Policja szeryfa powiatu Cook oraz funkcjonariusze chicagowskiej policji dokonali rewizji w apartamencie na drugim piętrze pod adresem 6334 N. Sheridan Rd. po otrzymaniu informacji o zgromadzonej tam broni. Policja poszukuje obecnie niejakiego Victora Ostrow, lat 28, byłego studenta prawa, do którego należała broń. Victor mieszka z rodzicami w 8-pokojowym apartamencie.

Sędzia Sądu Obwodowego Earl E. Strayhorn wydał nakaz rewizji na wniosek prokuratury. Patricia Carter, zatrudniona jako agent przez prokuratora pow. Cook, była z przyjaciółką w mieszkaniu Ostrowów, dokonując zakupu

wyrobów chałupniczych u Sary Ostrow. Miss Carter twierdzi, iż kobieta w pewnym momencie przypadkowo otworzyła drzwi do pokoju syna, szukając artykułów na sprzedaż. W umalowanym na czarno pokoju leżały na wierzchu duże ilości broni i amunicji.

Patricia Carter przekazała informację naczelnemu prokuratorowi kryminalnego wydziału, Matthew Moran. Moran oraz inny asystent prok. Bernarda Cary, William Prendergast zaplanowali obławę i rewizję. Dom był przez pewien okres pod obserwacją w nadziei, że Victor Ostrow zostanie w ten sposób zatrzymany przez policję. Kiedy ten nie przyszedł do domu, zdecydowano dokonać rewizji natychmiast, w pokoju znaleziono 27 strzelb, 10 dubeltówek, nalożony pistolet maszynowy, optyczne przyrządy celnicze, dużą ilość krótkiej broni palnej i amunicji. Ponadto skonfiskowano urządzenia podsłuchowe, których wartość oszacowano na \$10,000. Liczna literatura szpiegowska i fotografie chińskiego premiera Czhou En-laia oraz prezydenta Nixona zalegały biurko. Ponadto na ścianie wisiały portrety Czhou En-laia i prez. Nixona. W szufladach znaleziono liczne adresy adwokatów oraz notatki, najwyraźniej zapisane szyfrem. Nie znaleziono żadnych materiałów politycznych lub ideologicznych.

Mel Siegal, adwokat Ostrowa, poinformował policję, iż jego klient dobrowolnie i w jego towarzystwie zgłosi się na posterunek. Siegal dodał, iż Ostrow nie ma się czego obawiać ponieważ nie ma nic na sumieniu. Adwokat odmówił jednak komentarzy na pytania reporterów o donosie skonfiskowanego arsenału.



**ZAHALA, ISRAEL.** — Przed swoją podróżą do Stanów Zjednoczonych, minister obrony Izraela, Mosze Dayan, wziął udział w wyborach powszechnych do parlamentu. (UPI)

## Armia Zbawienia Przystępuje Do Rozszerzenia Swych Usług Między Innymi 11 Ośrodków Na Terenie Metropolii

Armia Zbawienia znana jako Salvation Army rozpoczęła masowy program rozszerzenia swych usług, połączony z budową 11 ośrodków usług na terenie metropolii kosztem \$22,1 milionów, łącznie z budową i wyposażeniem tych ośrodków.

Armia Zbawienia ma wstrząść specjalną kampanią na zebrań \$10,9 milionów w pierwszych 30 lat akcji na szeroką skalę. Pozostałe koszty mają pochodzić z funduszy od federalnych agencji oraz z funduszy własnych. Zakrojony przez Armię Zbawienia projekt ma być największym z dotychczasowych w historii tej organizacji.

Potężny projekt obejmuje konstrukcję nowego ośrodka zw. Harbor Light i kliniki lekarskiej na zachodniej stronie miasta zbudowania kilku nowych ośrodków Armii na południowej stronie miasta, konstrukcję domów mieszkalnych

dla osób w starszym wieku i na półn. stronie miasta kliniki dla matek niezamężnych a cierpiących na depresję, — w końcu ustala dalsze prowadzenie programów rehabilitacyjnych dla alkoholików.

Inny ośrodek "Harbor Light Center" w rejonie Ogden ave. i Ashland oraz Madison ul., byłby wyposażony w urządzenia do leczenia, posiadałby pokoje mieszkalne i jadalnie dla biednych, nadto sale rekreacyjne.

Plany Salvation Army obejmują również stworzenie ośrodka mieszkalnego dla osób w starszym wieku, o pojemności do 400 osób, na 6,7 akrach ziemi pnr. 5040 N. Pulaski rd., stanowiącej własność Salvation Army. Ośrodek taki ma mieć kilka budynków, z których trzy byłyby o 3 piętrach a jeden na 4 piętra, leżących w pobliżu szpitala Booth Memorial.

## Liczba Zgonów Od Nadużycia Narkotyków Wzrosła o 6 Procent

Liczba zgonów od nadużycia narkotyków wzrosła gwałtownie w powiecie Cook w ostatnich pięciu miesiącach 1973 roku tak, iż w całym roku wyniosła 264. Było to o 17 zgonów więcej, niż w 1972 roku, jak ogłosił w czwartek koroner powiatu Cook, dr Andrew J. Toman.

W pierwszych kilku miesiącach 1973 roku t.j. do lipca przeciętna liczba zgonów od nadużycia narkotyków była niższa niż w pierwszych kilku miesiącach 1972 roku jednakże od sierpnia podniosła się z niewyjaśnionych względów, powiedział dr Toman.

Rekordową liczbę zgonów od nadużycia narkotyków zanotowano w 1971 roku, bo aż 310, a w roku 1970 277 zgonów. Jeśli chodzi o rok 1973 to największe ofiary ujawniono od zażywania morfiny i heroiny bo 108 wypadków, podczas, gdy od nadużycia środków nasennych zmarło 94 osób.

## Unia Pracowników Przemysłu Stalowego Poprze Vrdolyaka

Przywódcy świata zorganizowanej pracy, przedstawiciele potężnej Unii Pracowników Przemysłu Stalowego, — zamierzają poprze aldermana Edwarda R. Vrdolyaka. (10 warda) w jego walce wyborczej, jako kandydata na kierownika Urzędu Podatkowego w prawyborach.

Chicago Tribune podaje 11 stycznia br., że Carl Alessi, dyrektor okręgowy United Steel Workers of America — (USW) i przewodniczący Komitetu Edukacji Politycznej — Committee on Political Education (COPE) AFL-CIO w 2 okręgu, zamierza ogłosić w poniedziałek, 14 stycznia poparcie COPE i 60,000 pracowników dla Vrdolyaka.

Posunięcie to — pisze James Strong w Tribune — może zmusić prezesa wpływowej Federacji Pracy, który jest bliskim przyjacielem mayora Daley, Williama M. Lee, do udzielenia oficjalnego poparcia kandydatowi Partii Demokratycznej — Thomasowi Tully, w prawyborach 19-go marca.

Lee, który jest kierownikiem programu COPE powie-

dr Toman przytoczył, że fakt, iż tyle osób zmarło z powodu nadużycia środków nasennych świadczy, że osoby, które zmarły nie należały do grupy narkomanów.

Z posród 264 ofiar w roku 1973-im 173 było mężczyzn a 91 kobiet, 177 było osób białych a 86 pochodziło z grupy muzułmańskiej, 205 zmarło w samym Chicago, 59 osób zmarło w różnych częściach powiatu Cook.

Jeśli chodzi o wiek to na 264 ofiar, 99 było w wieku od 21 do 30 lat; 44 ofiar liczyło mniej niż 20 lat, 59 ofiar było w wieku od 41 do 50 lat, resztę zaś stanowiły ofiary będące w wieku powyżej lat 50-ciu.

Dr Toman podkreślił nadto, iż z powyższej statystyki wynika, iż wypadki śmierci od nadużycia narkotyków nie wykazują szczególnych kategorii, przynależności do grup społecznych czy nie są uzależnione od ras lub położenia geograficznego.

dział, że Alessi nie jest upoważniony do indorsowania kandydatów w imieniu COPE, ale dodał, że nie jest zdziwiony, iż pracownicy stalowni popierają Vrdolyaka. Warda aldermana Vrdolyaka mieści się w samym centrum stalowni w południowej części miasta, gdzie lokalni przywódcy urządzili wiec ub. piątku.

Wśród innych związków zawodowych, które prowadzą kampanię na rzecz Vrdolyaka są prasownicy Przemysłu Samochodowego, mechanicy i szereg związków rzemieślniczych. Vrdolyak ma także poparcie 10,000 pracowników stalowni, zrzeszonych w Local 65; 4,000 Local 1033 (Republic Steel) — i niezależną unię w Wisconsin Progressive Steel Workers Union.

Robert C. Gibson, sekretarz-skarbnik AGL-CIO na stan Illinois, podobnie jak Lee utrzymuje, że Alessi nie ma uprawnień dostatecznych do indorsowania jakiegokolwiek kandydata, gdyż jest on jednym z 12 przewodniczących COPE.

## Żona Milionera Oskarżona o Planowanie Zabójstwa Męża

Chicagojski multimilioner — Samuel J. Popeil zdobył się tylko na taką wypowiedź: — "Jestem szczęśliwy, że żyję", kiedy dowiedział się o planowanym zamachu na jego życie przez żonę i jej przyjaciela. Mrs. Eloise J. Popeil, lat 43, i Daniel M. Ayers, lat 37, zostali aresztowani na podstawie zeznań dwóch osobników, którym obiecali \$50,000 za dokonanie morderstwa.

Eloise i przemysłowiec Samuel J. Popeil, lat 59, żyli w małżeństwie przez 19 lat. — Ostatnio Mrs. Popeil złożyła podanie o rozwód. Wkrótce później jej mąż także złożył podanie o rozwód, zarzucając żonie cudzołóstwo.

W okresie separacji Eloise Popeil, która przed wyjściem z domu była kelnerką, mieszkała w letniej rezydencji męża w Long Beach, Calif., z dwoma córkami. W garażu — posiadała oprócz limuzyny Rolls-Royce, auta marki Mercedes i Jaguar.

Adwokat, który reprezentuje przemysłowca w Sądzie Rozwodowym, Samuel A. Rinnella, oświadczył, — iż jego klient jest niemalże w stanie szoku i bardzo przygnębiony. Morderstwo miało być przypuszczalnie dokonane w piątek tego tygodnia w Chicago w czasie wystawy artykułów gospodarstwa domowego w International Amphitheatre.

Porucznik policji w Long Beach oświadczył, iż z uzyskanych informacji wynika, że Eloise Popeil chciała odziedziczyć fortunę po mężu — przed rozwodem. Jest on — głównym udziałowcem firmy Popeil Brothers Inc., 2323 W. Pershing Road, którą założył 30 lat temu z bratem Raymondem.

Niedoszli zabójcy współpracują obecnie z policją. Z zeznań ich wynika, iż otrzymali \$25,000 w biużeterii na lotnisku w Long Beach — przy czym obiecano im dalsze — \$25,000 po dokonanej zbrodni. Jeden z nich udał się następnie samolotem do Chicago, wyposażony w klucz do mieszkania milionera na Lake Shore Drive oraz plan rozkładu apartamentu. Osobnik, którego nazwiska ani nazwiska kompana policja nie podaje, rozmyślił się i udał się prosto do swej niedosłej ofiary i przekazał wiadomość o ofercie, jaką jego małżonka i niejaki Daniel M. Ayers z Santa Ana, Calif., uczynili jej i jego koleźce.

Popeil natychmiast powiadomił policję. Wobec zebranych dowodów prokuratura nakazała aresztowanie Eloisy Popeil i Ayers'a. Dwaj osobnicy nie będą postawieni w stan oskarżenia ponieważ w pełni współpracują z prokuraturą, twierdzi policja.

## Tajemnicze Zniknięcie Funduszy Federalnych

**Dyrektor Biura Doradczego Twierdzi, że Otrzymał Tylko \$12,000 Spośród Przyszłych \$50,000**

Charles Armstrong, Murzyn, wydawca czasopisma Chicago Metro News podejrzewany jest o sprzeniewierzenie funduszy federalnych i może zostać postawiony w stan oskarżenia, jeżeli nie przedłoży sądowi federalnemu żądanych ksiąg swego wydawnictwa. Przewodniczący feder. sądu okręgowego, sędzia Edwin A. Robson wezwał Armstronga do stawienia się w sądzie w poniedziałek, 14 stycznia i wytumaczenia dlaczego odmawia wydania ksiąg za okres od 1 sierpnia 1972 do 31 marca 1973. Dotychczas wysłano do Armstronga, na zalecenie sądu, kilka wezwań sądowych — bez skutku, Carol Kipperman, U.S. prokurator oświadczył, że Armstrong wszystkie wezwania zignorował, narażając się na ewentualne więzienie.

Władze federalne chcą wiedzieć, na co Armstrong wydał \$50,000, które dostał od Dept. Pracy, Wydz. dla Spraw Grup Mniejszościowych (Dept. of Labor's Office of Minority Enterprises) na założenie firmy doradczej, Great Lakes Management and Consultant, Inc., 2600 S. Michigan, której Armstrong jest obecnie dyrektorem.

Tygodnik wydawany przez Armstronga poprzednio nosił nazwę Chicago South Suburban News i uważany był za największy tygodnik promuzyczny w mieście. W artykule redakcyjnym, w grudniu

ub. roku Armstrong napisał, że grozi mu oskarżenie. W czwartek, 10 stycznia, Armstrong powiedział, że otrzymał tylko \$12,000 funduszy federalnych i od 1970 r., od czasu założenia firmy doradczej, wydał \$23,000 swoich osobistych pieniędzy. Armstrong powiedział, że suma ta stanowi dochód czasopisma, jakie wydaje. "Mogę zużyć swoje pieniądze na co chcę", powiedział Armstrong, ale przysiąc, że przed kilku miesiącami przybyli do niego funkcjonariusze FBI, wskutek zażaleń klientów, uskarżających się, że Armstrong nie spełnia obowiązków, jakich podjął się w biurze doradczym.

## Lepsze Stymulatory Dla Serca

New York (D.P.-D.) — Około 60 tysięcy osób w Stanach Zjednoczonych ma stymulatory (pacemakers) czyli mechanizmy, które w sztuczny sposób zmuszają serce do regularnego bicia. Są one przypięte do piersi i podłączone z sercem. Trzeba im wymienić baterie co 24—28 miesięcy.

Obecnie — firma General Electric podaje do wiadomości, że udało się jej wyprodukować baterię, która służyć będzie 10 lat. Nowy wynalazek wejdzie w życie za dwa lata.



**MONTGOMERY, ALA.** — Jak wynika z przepowiedni na rok 1974, ogłoszonych w prasie amerykańskiej, gubernator Alabamy, George Wallace ma w tym roku postawić pierwsze kroki o własnych siłach. Niestety nie potwierdzają tego ostatnie raporty lekarskie. (UPI)



**TAIPEI.** — Prezydent Ciang Kai-szek oświadczył, że "mocny Taiwan jest błogosławieństwem dla wolnego świata". (UPI)